

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra statistiky

Diplomová práce

**Statistická analýza činnosti společnosti
ASTUR Straškov a.s. a její perspektivy**

Vendula Staňová

© 2023 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Vendula Staňová

Veřejná správa a regionální rozvoj – c.v. Litoměřice

Název práce

Statistická analýza činnosti společnosti ASTUR Straškov a.s. a její perspektivy

Název anglicky

Statistical analysis of ASTUR Straškov a.s. company's activities and its perspectives

Cíle práce

Cílem práce je analyzovat dynamiku vývoje významných ekonomických ukazatelů činnosti zemědělské společnosti za zvolené období pomocí statistických metod a nástrojů finanční analýzy. Ze získaných výsledků bude posouzeno hospodaření společnosti a u některých ukazatelů bude predikován jejich možný budoucí vývoj ve vztahu k aktuální ekonomické situaci v České republice. Na základě provedené analýzy budou formulovány návrhy a doporučení pro zaměření dalšího rozvoje společnosti.

Metodika

Primární údaje budou čerpány z účetních výkazů společnosti. Vytvořená databáze bude nejprve vyhodnocena pomocí poměrových ukazatelů z finanční analýzy, které budou dále zpracovány statistickými metodami z oblasti časových řad a indexní analýzy.

Harmonogram:

Studium dostupné literatury a odborných textů: 03/2022-09/2022

Předložení literární rešerše: 10/2022

Sběr dat a jejich analýza: 08/2022-01/2023

Předložení konečné podoby textu diplomové práce: 02/2023

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

zemědělství, zemědělská prvovýroba, zemědělská politika, dotace, podnikání, finanční analýza, indexní analýza, časová řada

Doporučené zdroje informací

ARLT, Josef; ARLTOVÁ, Markéta. *Finanční časové řady*. Praha: Grada, 2003. ISBN 80-247-0330-0.
BAKER, M. *Marketing : Theory and Practice*. London: The Macmillan Press Ltd, 1993. ISBN 0-333-51217-0.
BERANOVÁ, Magdalena; KUBAČÁK, Antonín. *Dějiny zemědělství v Čechách a na Moravě*. Praha: Libri, 2010. ISBN 978-80-7277-113-4.
BLATNÁ, D. *Metody statistické analýzy*. Praha: Bankovní institut vysoká škola, 2011. ISBN 978-80-7265-129-0
HANOUSEK, Jan; CHARAMZA, Pavel. *Moderní metody zpracování dat : matematická statistika pro každého*. Praha: Computer Equipment, 1992. ISBN 80-85623-31-5.
HINDLS, Richard. *Statistika pro ekonomy*. Praha: Professional Publishing, 2007. ISBN 978-80-86946-43-6.
KALOUDA, František. *Finanční analýza a řízení podniku*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2016. ISBN 978-80-7380-591-3.
MALÁ, Ivana. *Statistické úsudky*. Praha: Professional Publishing, 2013. ISBN 978-80-7431-127-7.
SKÁLOVÁ, J. *Podvojně účetnictví 2020*. Praha: Grada Publishing, 2020. ISBN 978-80-271-1034-6.

Předběžný termín obhajoby

2022/23 LS – PEF

Vedoucí práce

doc. Ing. Marie Prášilová, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra statistiky

Elektronicky schváleno dne 20. 6. 2022

prof. Ing. Libuše Svatošová, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 2. 11. 2022

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 26. 11. 2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Statistická analýza činnosti společnosti ASTUR a.s. a její perspektivy" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 29. 11. 2023 _____

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala doc. Ing. Marii Prášilové, CSc. za odborné připomínky, cenné rady a ochotnou spolupráci během zpracování diplomové práce. Dále bych chtěla poděkovat svému manželovi, dětem a širší rodině za podporu a poskytnuté zázemí, nejen při vypracování této diplomové práce, ale i po celou dobu mého studia.

Statistická analýza činnosti společnosti ASTUR Straškov a.s. a její perspektivy

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá statistickou analýzou vybraných ekonomických ukazatelů akciové společnosti, která svoji činnost provozuje v oblasti zemědělství. Především je orientována na rostlinnou produkci a dále je zaměřena na vedlejší činnosti, jako jsou živočišná produkce, poskytování služeb v zemědělství a myslivost. Svoji činnost provozuje v Ústeckém kraji. Práce posuzuje hospodaření společnosti za období 2007 - 2022 a možný budoucí vývoj ve vztahu k aktuální ekonomické situaci v České republice. Na základě elementárních charakteristik časových řad je sledován vývoj akciové společnosti za uvedené období. Analyzovanými ukazateli jsou ekonomické ukazatele z rozvahy a výkazu zisku a ztráty společnosti. Pro zhodnocení hospodaření společnosti je použita finanční analýza pomocí poměrových ukazatelů a dále pak bonitní a bankrotní modely. Na závěr diplomové práce jsou pro akciovou společnost ASTUR Straškov navržena doporučení, která by měla vést k většímu hospodářskému růstu společnosti.

Klíčová slova: akciová společnost, zemědělství, rostlinná produkce, živočišná produkce, časová řada, finanční analýza, bankrotní model, bonitní model, rozvaha, výkaz zisku a ztráty

Statistical analysis of ASTUR Straškov a.s. company's activities and its perspectives

Abstract

The diploma thesis deals with the statistical analysis of economic indicators of a joint-stock company, which operates in the field of agriculture. It is primarily oriented towards crop production and is further focused on secondary activities such as animal production, provision of services in agriculture, and hunting. It operates in the Ústí Region. The thesis assesses the management of the company for the period 2007 - 2022 and possible future development concerning the current economic situation in the Czech Republic. Based on the elementary characteristics of the time series, the development of the joint-stock company for the specified period is monitored. The analyzed indicators are economic indicators from the company's balance sheet and profit and loss statement. To evaluate the company's management, financial analysis is utilized using ratio indicators, as well as creditworthiness and bankruptcy models. At the end of the diploma thesis, recommendations are proposed for the ASTUR Straškov joint-stock company, which should lead to greater economic growth of the company.

Keywords: joint-stock company, agriculture, crop production, animal production, time series, financial analysis, bankruptcy model, creditworthiness model, balance sheet, profit and loss

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika	13
2.1 Cíl práce	13
2.2 Metodika	13
2.2.1 Finanční analýza	13
2.2.2 Bonitní ukazatel	14
2.2.3 Bankrotní ukazatel	16
2.2.4 Analýza časových řad	16
3 Teoretická východiska	19
3.1 Zemědělství v České republice	19
3.2 Funkce zemědělství	21
3.3 Trvale udržitelné zemědělství	22
3.4 Zemědělská krajina	23
3.5 Typy zemědělství	24
3.5.1 Tradiční zemědělství	24
3.5.2 Precizní zemědělství	24
3.5.3 Ekologické zemědělství	25
3.6 Potravinová bezpečnost a soběstačnost.....	26
3.7 Podpory do zemědělství	27
3.7.1 Národní dotace	28
3.7.2 Evropská unie	28
3.8 Zemědělský marketing	30
3.9 Zemědělská podnikatelská činnost.....	31
3.10 Právnícká osoba	33
3.10.1 Družstvo.....	34
3.10.2 Akciová společnost (a.s.)	34
3.11 Povinné evidence zemědělského podnikatele	36
4 Charakteristika společnosti.....	38
4.1 Organizační struktura akciové společnosti.....	39
4.2 Hospodářská činnost	39
5 Vlastní práce	41
5.1 Analýza vybraných poměrových ukazatelů	41
5.1.1 Rentabilita.....	41
5.1.2 Likvidita.....	45
5.1.3 Zadluženost	48

5.1.4	Bonitní modely	50
5.1.5	Bankrotní modely	51
5.2	Statistická analýza ekonomických ukazatelů z přehledu aktiv	52
5.2.1	Vývoj celkových aktiv	52
5.2.2	Vývoj oběžných aktiv	54
5.2.3	Vývoj zásob	56
5.2.4	Vývoj peněžních prostředků v pokladně a na účtech	58
5.3	Statistická analýza ekonomických ukazatelů z přehledu pasiv	60
5.3.1	Vývoj vlastního kapitálu	60
5.3.2	Cizí kapitál	62
5.3.3	Dlouhodobé závazky	64
5.3.4	Krátkodobé závazky	66
5.4	Statistická analýza ekonomických ukazatelů z přehledu výkazu zisku a ztráty	68
5.4.1	Provozní zisk (EBIT – Earnings Before Interest and Taxes)	68
5.4.2	Čistý zisk (EAT – Earnings after Taxes)	70
5.4.3	Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb	72
5.4.4	Predikce vývoje vybraných ekonomických ukazatelů	74
6	Výsledky práce a diskuze	76
7	Závěr	85
8	Seznam použitých zdrojů	88
9	Seznam obrázků, tabulek a grafů	93
9.1	Seznam obrázků	93
9.2	Seznam tabulek	93
9.3	Seznam grafů	94
	Přílohy	95

1 Úvod

Zemědělské podnikání se v dnešní době stává rozšířenou podnikatelskou činností. Stejně jako jiné činnosti je zemědělská činnost provozována za účelem zisku a je nutné sledovat ekonomické ukazatele, legislativu a podléhá také různým kontrolám. V České republice za posledních let vzniklo mnoho malých farem, zelinářství, zpracovny ovoce a zeleniny, sýrárny apod. Ačkoliv je zemědělství pro člověka již od pradávna důležitým odvětvím pro jeho existenci, tak po několika století docházelo k jeho transformaci. K výrazné transformaci, která byla provázena silnou nevolí rolníků a sedláků, došlo po skončení druhé světové války v tehdejší Československu, kdy byl začátkem roku 1949 spuštěn proces nucené kolektivizace zemědělců, kterým byl násilím zabavován majetek a začala tak vznikat jednotná zemědělská družstva, tzv. JZD. Hlavní fází procesu kolektivizace bylo vyvlastňování zemědělské výroby se záměrem sloučit tyto soukromé zemědělce do státem ovládaných družstevních podniků. Agrární politické strany byly totiž po osvobození Československa Rudou armádou ihned zakázány. Z individuálního soběstačného soukromého zemědělství se rázem stalo kolektivní zemědělství závislé na státu, které vedla Komunistická strana Československa.

V roce 1989 došlo k pádu československého komunistického režimu a zemědělská družstva ovládaná státem se začala rozpadat anebo začala přijímat principy tržní ekonomiky. Důvodem rozpadu zemědělských družstev bylo budování kolektivního hospodaření na politicko-ideologických základech, a pro zemědělství je důležitý základ hospodářský. Po pádu komunismu se začalo obnovovat soukromé vlastnictví, a původní vlastníci žádali o vrácení svého zabaveného majetku. Dne 21. května 1991 byl vydán zákon č. 229/1991 Sb. o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku. Snahou tohoto zákona bylo zmírnit následky majetkových křivd, které byly napáchány vůči vlastníkům zemědělského a lesního majetku v období let 1948 až 1989.

V pojmu zemědělství jsou zahrnuty dvě důležité výroby, a to rostlinná a živočišná. Dále s tímto pojmem souvisí také služby pro zemědělství. V České republice jsou hospodáři, kteří vhodným způsobem kombinují živočišnou a rostlinnou výrobu, avšak jsou i tací, specializující se výhradně na rostlinnou produkci. I když se celková výměra zemědělské půdy za poslední roky snižuje, nejvíce obhospodařovanou částí je orná půda. V hojné míře jsou na orné půdě pěstovány obiloviny, dále pak technické plodiny, jako např. řepka nebo také sója, mák. Živočišná výroba je nejen využívána kvůli zefektivnění

rostlinné výroby, ale důležitou roli má při údržbě krajiny. V horských oblastech převažuje chov skotu a ovcí a hlavním cílem je vyrábět maso, mléko, vejce.

Po vstupu České republiky do Evropské unie (dále jen EU) se zemědělská produkce od základu změnila. K výraznému poklesu došlo v produkci živočišné výroby. Největším důvodem poklesu této výroby jsou nižší ceny konkurence z ostatních členských států Evropské unie. Před vstupem do Evropské unie bylo české zemědělství ztrátové. Díky vstupu do EU mohou čeští zemědělci o evropské dotace, které se po roce 2004 staly součástí agrárního sektoru. I když české zemědělství už několik let není přímo ovládáno státem,

a mnoho zemědělských společností navenek vystupují jako soběstačné společnosti, zemědělství je stále ovlivňováno formou dotací a příspěvků určeným zemědělcům.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem práce je analyzovat dynamiku vývoje významných ekonomických ukazatelů akciové společnosti ASTUR Straškov, a.s. za víceleté období, a to od roku 2007 až do roku 2022 pomocí statistických metod. Finanční situace podniku je hodnocena na základě analýzy poměrových ukazatelů, bonitních a bankrotních modelů. Ze získaných výsledků je posouzeno hospodaření společnosti a u některých ekonomických ukazatelů je predikován jejich možný budoucí vývoj ve vztahu k aktuální ekonomické situaci v České republice. Na základě provedené analýzy jsou formulovány návrhy a doporučení pro zaměření dalšího rozvoje společnosti.

2.2 Metodika

Primární údaje byly čerpány z účetních výkazů společnosti, a to z účetních rozvah a z výkazů zisků a ztrát akciové společnosti ASTUR Straškov, za období 2007 – 2022 zveřejněných na portálu www.justice.cz. S vybranými ekonomickými ukazateli byla nejprve provedena finanční analýza společnosti a poté je zpracována statistická analýza časových řad vybraných ekonomických ukazatelů. Finanční a statistické analýzy byly zpracovány prostřednictvím programu Microsoft Excel.

2.2.1 Finanční analýza

Finanční analýza je důležitou složkou finančního řízení podniku a bývá charakterizována jako metodický nástroj, který umožňuje posoudit tzv. finanční zdraví analyzovaného podniku. Z běžně dostupných informací, jako je třeba účetní evidence a další, je možno získat další důležité informace, které by byly jinak nedostupné (Kalouda, 2016). Hlavním smyslem finanční analýzy je připravit podklady pro kvalitní rozhodování o fungování společnosti. Je důležité zmínit, že existuje velmi úzká spojitost mezi účetnictvím a rozhodováním o podniku. Účetnictví předkládá z pohledu finanční analýzy do určité míry přesné hodnoty peněžních údajů, které se však vztahují pouze k jednomu časovému okamžiku, a proto pro hodnocení finančního zdraví podniku musí být data podrobena finanční analýze v kombinaci se statistickými metodami (Růčková, 2021).

Analýza poměrových ukazatelů

Nejpoužívanější metoda finanční analýzy je analýza poměrových ukazatelů. Jde o poměr jednoho nebo více ekonomických ukazatelů k jinému ekonomickému ukazateli. Data pro výpočty se získávají ze základních účetních dokladů, které jsou veřejně dostupné. Výčet poměrových ukazatelů je uveden v tabulce č. 1.

Tabulka č. 1: Přehled vybraných poměrových ukazatelů

Ukazatel		Vzorec	Rozmezí hodnot	Zdroj
Rentabilita	ROA	$\frac{\text{EBIT}}{\text{aktiva celkem}} \cdot 100$	vyšší než 8 %	Růčková, 2021
	ROE	$\frac{\text{EAT}}{\text{vlastní kapitál}} \cdot 100$	vyšší než 10 %	Růčková, 2021
	ROCE	$\frac{\text{EBIT}}{\text{dlouhodobé závazky + vlastní kapitál}} \cdot 100$	vyšší než 8 %	Růčková, 2021
	ROS	$\frac{\text{EAT}}{\text{tržby}} \cdot 100$	vyšší než 10 %	Gründwald, 2007
Likvidita	I. stupně Peněžní	$\frac{\text{krátkodobý finanční majetek}}{\text{krátkodobé závazky}}$	0,2 - 0,5	Růčková, 2021
	II. stupně Pohotová	$\frac{\text{oběžná aktiva – zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}}$	1 – 1,5	Kalouda, 2016
	III. stupně Běžná	$\frac{\text{oběžná (krátkodobá) aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}$	1,5 – 2,5	Gründwald, 2007
Zadluženost	Věřitelské riziko	$\frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}} \cdot 100$	30 % - 60 %	Růčková, 2021
	Koeficient samofinancování	$\frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}} \cdot 100$	vyšší než 30 %	Růčková, 2021
	Míra zadlužení	$\frac{\text{cizí kapitál}}{\text{vlastní kapitál}} \cdot 100$	kolem 100 %	Růčková, 2021

Zdroj: Zpracováno na základě zdrojů uvedených v tabulce

2.2.2 Bonitní ukazatel

Bonitní ukazatele nebo také modely, jsou využívány za účelem diagnostiky finančního zdraví organizace, kdy je jejich cílem zodpovědět otázku, jestli organizace patří mezi dobře či špatně hospodařící? Do této kategorie bonitních modelů patří i Kralickův Quicktest (Černohorský, 2020).

Bonitní ukazatel Kralickův Quicktest je založen na využití soustav čtyř rovnic, které se transformují do bodového hodnocení, a to za účelem vyhodnocení finanční a výnosové situace organizace. Prostřednictvím prostého aritmetického způsobu je zjišťována celková ekonomická situace podniku (Růčková, 2021).

Kralickův Quicktest sestává ze čtyř rovnic, kdy dvě hodnotí finanční stabilitu podniku. Další dvě rovnice hodnotí výnosovou situaci podniku. To následovně (Růčková, 2021):

- $R1 = \text{vlastní kapitál} / \text{aktiva celkem}$
- $R2 = (\text{cizí zdroje} - \text{peněžní prostředky}) / \text{provozní cash flow}$
- $R3 = \text{EBIT} / \text{aktiva celkem}$
- $R4 = \text{provozní cash flow} / \text{výkony}$

K interpretaci výsledků se pak využívá bodové hodnocení, které je přiděleno jednotlivým výsledkům, a to dle následující tabulky. Jako první se hodnotí finanční stabilita podniku, kdy jde o součet bodové hodnoty R1 a R2, který je následně dělen 2. Dále je zhodnocena výnosová situace, tj. součet bodové hodnoty R3 a R4, který je také dělen 2. V posledním kroku se pak hodnotí situace jako celek, tj. součet bodové hodnoty finanční stability a výnosové situace dělený 2 (Růčková, 2021).

Obrázek č. 1: Bodové hodnocení Kralickova Quicktestu

	0 bodů	1 bod	2 body	3 body	4 body
R1	< 0	0–0,1	0,1–0,2	0,2–0,3	> 0,3
R2	> 30	12–30	5–12	3–5	< 3
R3	< 0	0–0,08	0,08–0,12	0,12–0,15	> 0,15
R4	< 0	0–0,05	0,05–0,08	0,08–0,1	> 0,1

Zdroj: Růčková, 2021

Bodové hodnoty vyšší než 3 poukazují na bonitu podniku. Hodnoty v intervalu 1 až 3 signalizují šedou zónu organizace (mezi prosperitou a bankrotem). Hodnoty nižší než 1 znamenají potíže v rámci finančního hospodaření organizace (Růčková, 2021).

2.2.3 Bankrotní ukazatel

Záměrem bankrotních ukazatelů (modelů) je poskytnout informace o tom, jestli bude podnik v blízké budoucnosti ohrožen bankrotem či nikoliv. K těmto bankrotním modelům patří například Altmanův model (Černohorský, 2020).

Altmanův model lze považovat za jeden z nejznámějších a nejpoužívanějších bankrotních modelů. Jeho principem je využití diskriminační analýzy za účelem posouzení finanční situace podniku. Při výsledné hodnotě vyšší než 2,99 dosahuje podnik uspokojivé finanční situace, v rámci výsledné hodnoty v rozmezí 1,81 až 2,99 má organizace nevyhraněnou finanční situaci. Při menším výsledném skóre (než 1,81) má organizace výrazné finanční problémy (Knápková et al., 2017).

Vzorec pro výpočet Altmanova modelu je následující (Knápková et al., 2017, s. 132):

- $Skóre = 1,2 \cdot X_1 + 1,4 \cdot X_2 + 3,3 \cdot X_3 + 0,6 \cdot X_4 + 1,0 \cdot X_5$

Ve vzorci pak platí (Knápková et al., 2017, s. 132):

- $X_1 = \text{pracovní kapitál} / \text{aktiva}$
- $X_2 = \text{nerozdělené zisky} / \text{aktiva}$
- $X_3 = \text{EBIT} / \text{aktiva}$
- $X_4 = \text{tržní hodnota vlastního kapitálu} / \text{cizí zdroje}$
- $X_5 = \text{tržby} / \text{aktiva}$

2.2.4 Analýza časových řad

Časové řady jsou používány při sledování posloupností hodnot ekonomických ukazatelů, které jsou uspořádány v čase. Pro analýzu dynamického vývoje ukazatelů v čase jsou používány určité statistické postupy. Pojem časová řada je myšlena řada hodnot určitého ukazatele uspořádaného z hlediska přirozené časové posloupnosti, tj. od minulosti směrem k přítomnosti. Mezi základní metody pro získání orientační představy o charakteru procesu patří vizuální analýza chování ukazatele využívající grafů spolu s určováním elementárních statistických charakteristik (Hindls, 2007). K elementárním charakteristikám se řadí:

První absolutní diference

Absolutní přírůstek neboli první diference udává, o kolik měrových jednotek je hodnota menšence větší (menší) než hodnota menšitele (Hindls, 2007). Absolutní přírůstek je definovaný jako rozdíl dvou za sebou následujících hodnot časové řady, přičemž $t = 2, 3, \dots, n$ a absolutních přírůstků je $n - 1$ (Blatná, 2011). Absolutní přírůstek je dán vzorcem:

$$dy_t = y_t - y_{t-1}, \text{ kde } t = 2, 3, \dots, n$$

Koeficient růstu

Koeficient růstu je podíl hodnoty časové řady v čase t a hodnoty v čase předcházejícím. Pokud je výsledná hodnota vynásobena stem, vyjadřuje, na kolik procent hodnota v čase $t-1$ se změnila hodnota v čase t a jedná se o **tempo růstu** (Blatná, 2011). Koeficient růstu je dán vzorcem:

$$k_t = \frac{y_t}{y_{t-1}}, \text{ kde } t = 2, 3, \dots, n$$

Bazický index

Bazický index je vždy počítán ke stejnému základu, např. k nejstarší hodnotě v časové řadě původních pozorování. Při výpočtu bazického indexu je důležité určit základ srovnání hodnoty ukazatele (Hindls, 2007). Vzorcem pro bazický index je:

$$I_{i/0} = \frac{q_1}{q_0}$$

Modelování časových řad

Artl a Artlová (2007) uvádějí, že ekonomické časové řady lze klasifikovat podle typu ukazatele na intervalové a okamžikové. Pro sestavování časové řady je důležité, aby jednotlivé údaje byly srovnány z hlediska věcného, prostorového a časového (Blatná, 2011).

Trend a trendová složka

Trend odráží obecnou tendenci vývoje zkoumaného jevu za dlouhé období. Trend je možno chápat jako výsledek určitých faktorů, které dlouhodobě působí ve stejném směru, jako je např. technologie výroby, demografické podmínky či podmínky trhu v dané oblasti. Charakter trendu může být rostoucí, klesající, strmý, mírný (Artl, 2007). Jak uvádí Hanousek (1992) ve své publikaci, hodnota trendu je podstatnou hodnotou v daném

okamžiku, která je dána nám neznámým zákonem. Cílem zkoumání časových řad je definovat tendenci vývoje řady, která je zkoumána trendovými funkcemi (Hindls, 2007).

V diplomové práci byly použity tyto funkce:

- lineární $T_t = a + bt$
- kvadratická $T_t = a + bt + ct^2$
- logaritmická $T_t = a + b \log t$
- mocninná $T_t = at^b$
- exponenciální $T_t = ab^t$

Na základě indexu determinace je hodnocena míra shody zvolené trendové funkce s empirickými údaji. Čím blíže je hodnota indexu determinace jedné, tím lépe model zkoumaný jev vysvětluje (Svatošová a Kába, 2008).

$$I^2 = 1 - \frac{\sum_{t=1}^n (y_t - y'_t)^2}{\sum_{t=1}^n (y_t - \bar{y}'_t)^2}$$

$$0 \leq I^2 \leq 1$$

Prognózování

Bodová a intervalová predikce v diplomové práci pomáhá nastítnit budoucí vývoj akciové společnosti. Pro predikci vývoje budoucích hodnot v časové řadě je použita metoda extrapolace, kdy se vývoj z minulosti a přítomnosti přenesse do budoucnosti (Hindls, 2007). Hladina významnosti je nastavena na $\alpha = 0,05$ a vzorec pro výpočet je:

$$u_{n+1} - t_{\alpha(n-2)} \cdot s'_{yn+1} \leq y'_{n+1} \leq u_{n+1} + t_{\alpha(n-2)} \cdot s'_{yn+1}$$

u_{n+1} bodová předpověď na období (n + 1)

$$s'_{y(n+1)} = s_y \cdot \sqrt{(1 - I^2) \cdot \frac{n \cdot (n^2 - 1) + 12 \cdot k^2}{(n^2 - 1) \cdot (n - 2)}}, \text{ kde } k \text{ je počet kroků dopředu}$$

$s'_{y(n+1)}$ směrodatná chyba předpovídané hodnoty

$$s_y = \sqrt{\frac{\sum_{t=1}^n (y_t - y'_t)^2}{\sum_{t=1}^n n - k}}$$

s_y reziduální směrodatná odchylka

3 Teoretická východiska

3.1 Zemědělství v České republice

Zemědělství, které je součástí národního hospodářství, patří do primární sféry a je charakterizováno přímým kontaktem výrobců s přírodou a získáváním produkce rostlinné a živočišné povahy v součinnosti s přírodními vlivy. Ve srovnání s jinými odvětvími se zemědělství vyznačuje řadou zvláštností, např.: biologickými procesy ve výrobě, plošným charakterem výroby, sezónním charakterem výroby a vlivem přírodních činitelů na průběh a výsledky výroby apod. (Homolka, 2010).

Jedním z důležitých produkčních faktorů v zemědělství je půda, která nepodléhá vlivu inflace. Celková výměra půdního fondu ČR je cca 7 887 tis. ha. Celková výměra zemědělského půdního fondu ČR k 31. prosinci 2020 činí kolem 4 200 tis. ha. Podíl zemědělské půdy tvoří zhruba 53,25 % celkové rozlohy půdního fondu ČR, z toho orná půda je na 37,17 % celkové výměry půdního fondu. Kvalita zemědělského půdního fondu je měřena na základě bonitace zemědělského půdního fondu. Přibližně 20 % zemědělské půdy je středně až velmi vysoce produkčních, zbylých 80 % je málo produkčních až produkčně nevýznamných půd.

Velkého významu v České republice nabývá ekologické zemědělství a nepotravinářská produkce. K 31. prosinci 2020 bylo evidováno 4 665 ekofarem na celkové výměře 543 252 ha, což představuje 15,28 % podílu na celkové výměře zemědělské půdy ČR. Od roku 1999 do současnosti ubylo v České republice 82 424 ha zemědělské půdy. Tento pokles je způsoben především rozšířením plochy lesních porostů a vodních ploch, v menší míře je to způsobeno zvyšováním výměry zastavených a ostatních ploch.

Počet zaměstnanců v zemědělství, lesnictví a rybářství se v roce 2021 oproti roku 2020 mírně snížil o 0,2 % a v těchto odvětvích pracovalo cca 93,2 tisíce zaměstnanců. V samotném zemědělství pracovalo v roce 2021 cca 78,7 tisíce zaměstnanců, oproti roku 2020 došlo k mírnému poklesu (MZE, ÚZEI, SPÚ, ÚKZÚZ, VÚMOP, 2021).

Podíl zemědělství včetně lesnictví a rybolovu na hrubé přidané hodnotě v základních běžných cenách (2,15 %) se meziročně prakticky nezměnil, což platí i pro samotné zemědělství (1,8 %). Obrat českého agrárního zemědělského obchodu v roce 2021 vzrostl o 6,9 % na 497,5 miliardy korun, vzhledem ke zvýšení hodnot exportu

i importu. Hodnota dovozu se zvýšila o 19,1 miliardy korun, tj. o 7,6 %, na 270 miliard korun, hodnota vývozu vzrostla o 13,1 miliardy korun, tj. o 6,1 %, na 227,5 miliardy korun (Bílý, 2022).

Odvětví v zemědělství je členěno na rostlinnou a živočišnou výrobu. **Rostlinná výroba** v České republice je základním odvětvím zemědělské výroby a je zaměřena na produkci potravin, krmiv i surovin pro potravinářský, farmaceutický průmysl a řadu dalšího odvětví. Pro Českou republiku jsou nejdůležitější skupinou plodin obiloviny, které pokrývají více než polovinu osevních ploch. Do rostlinných komodit patří např. obiloviny, olejniny, luskoviny, píce. Důležitým subjektem, co se týče rostlinné výroby, je Odbor rostlinných komodit. Tento odbor zajišťuje zpracování informací ze zemědělské prvovýroby, přípravu analýz a podkladů pro vedení ministerstva zemědělství a pracovní orgány EU, zpracování souhrnných zpráv a publikací pro odbornou veřejnost atd. Odbor rostlinných komodit především připravuje podklady pro schvalování dotačních nástrojů rezortu a zprostředkovává jejich aplikaci pro zemědělské podnikatelské subjekty, tzn., že spolupracuje se Státním zemědělským intervenčním fondem, přes který jsou zemědělským společnostem zajišťovány finance z EU (Ministerstvo zemědělství, 2022).

Živočišná výroba je využívána nejen k efektivnější produkci rostlinné výroby, ale také má významnou funkci při údržbě krajiny. Jedná se především o podhorské a horské oblasti, kde převládá pastevní chov skotu a ovcí. Hlavním cílem živočišné výroby je vyrábět maso, mléko, vejce nejenom na tuzemský trh, ale i pro efektivní vývoz. V České republice jsou pro chov jednotlivých kategorií hospodářských zvířat používané technologie, které jsou srovnatelné s okolními zeměmi EU (Ministerstvo zemědělství, 2021). Důležitým dokumentem při skladování, zpracování či vývozu živočišných produktů je legislativa České republiky a Evropské unie, která obsahuje nutná pravidla k dodržení kvality živočišných produktů.

Součástí zemědělských odvětví dle zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství § 2e, odst. č. 4 jsou **služby pro zemědělství**. Zemědělský podnikatel je oprávněn poskytovat práce, výkony nebo služby, které jsou součástí zemědělské výroby, a při kterých jsou využity prostředky nebo zařízení sloužící zemědělskému podnikateli k zemědělské výrobě (Eagri, 2022). Mezi služby pro zemědělství například patří: aplikace kejdy/digestátu, doprava v zemědělství, sklizeň kombajnem, lisování slámy/sena, orba, setí a podmítka.

3.2 Funkce zemědělství

Zemědělství má kromě své základní produkční funkce také funkci mimoprodukční. Produkční funkce souvisí s produkcí přímých potravin či surovin pro potravinářský průmysl. Tato funkce má za cíl produkovat dostatečné množství potravin, které budou cenově dostupné a v požadované kvalitě. Mezi mimoprodukční funkce patří funkce půdochranná, protierozní, vodoochranná a retenční, přírodoochranná a krajínovorná, rekreační a zdravotní, kulturního dědictví venkova.

Základem **funkce půdochranné** je uchovat půdu jako hlavním zdrojem pro transformaci látek, energetické procesy, zachování příznivých fyzikálních, chemických a biologických vlastností půdy, v uchování úrodné, biologicky činné vrstvy půdy, v ochraně půdy jako výchozího článku potravního řetězce.

Protierozní funkce zemědělství zajišťuje ochranu proti vodní erozi a proti erozi větrné uplatněním vhodných biologických a biotechnických protierozních opatření v návaznosti na odpovídající celkový systém hospodaření na půdě. Tato funkce napomáhá k zatravnění svažitých pozemků.

Vodoochranná a retenční funkce má velký význam v ochraně kvality povrchových a podzemních vod ve volné krajině i příslušných pásmech ochrany vod. V ČR má tato funkce mimořádnou důležitost, protože ČR je rozvodím Evropy. Celkově půda představuje obrovský vsakovací a retenční prostor pro vodu v krajině.

Přírodoochranná a krajínovorná funkce má za úkol zajistit zejména péči přírodní rovnováhy, ochraňovat a podporovat biologické rozmanitosti zemědělských ekosystémů, uchovat ekologické stability přírodních ekosystémů, ochránit přírodě blízká společenstva rostlin a živočichů. Je zajištěna především vytvářením územních systémů ekologické stability v krajině, šetrným zemědělským, vodním a lesním hospodařením.

Rekreační a zdravotní funkce je spjata s rekreačním a zdravotním a využitím krajiny, lesa a vodních ploch. Dále souvisí s pobyty v přírodě, agroturistikou i s využíváním léčebných médií (léčivé vody, rašeliny, bahna...).

Ochrana kulturního dědictví venkova může podpořit zájem o venkov včetně agroturistiky. Záleží na ochraně historické krajiny, krajinného rázu a památných stromů (Penk, 2001).

3.3 Trvale udržitelné zemědělství

Poprvé byl oficiálně trvale udržitelný rozvoj definován Světovou komisí pro životní prostředí v roce 1987, a to: „Udržitelný rozvoj je takový rozvoj, který zajistí naplnění potřeb současné společnosti, a zároveň neomezuje potřeby budoucích generací" (Tichá, 2008).

Cílem trvale udržitelného zemědělství je optimalizace současného využívání agroekosystémů bez omezení jejich potenciálu pro budoucí využívání. Podle Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj, zkráceně OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development), jde o takový vývoj zemědělství, který uspokojuje potřeby současnosti a neomezuje potřeby budoucích generací. Trvale udržitelné zemědělství lze souhrnně vymezit jako ekonomicky efektivní, ekologicky neúnosné a sociálně spravedlivé. Mezi hlavní cíle trvale udržitelného zemědělství patří:

- zamezit další degradaci půdy a dlouhodobě udržet a zvyšovat její úrodnost,
- zamezit znečišťování povrchových a podzemních vod,
- udržet dostatek kvalitní vody v krajině,
- omezit závislost zemědělství na neobnovitelných zdrojích energie,
- efektivně využívat místní a úspěšně diverzifikované genetické zdroje a zachovat jejich rozmanitost pro budoucnost,
- uchovat přírodní a přírodně blízké ekosystémy a jejich druhovou diverzitu ve venkovské krajině (Váchal, 2002).

Současný globální potravinový systém je závislý na růstu. Se zvyšováním se produkce potravin souvisí potravinové krize, které by mohly z důvodu planetárních limitů nastat. Současné agrární systémy se výrazně podílejí na klimatických změnách, ekologické degradaci i úbytku půd. Pokud chce lidstvo dosáhnout změny, musí přestat uvažovat o produkci potravin primárně jako zdroj ekonomického zisku. Vědci z celého světa navrhli systém, který se opírá o pět principů neorientovaných na ekonomický zisk z produkce potravin. Mezi tyto principy patří princip dostatečného množství potravin (namísto efektivity), princip regenerace prostředí (namísto vytěžování zdrojů), princip spravedlivé distribuce (namísto akumulace), princip potravin jako „společného majetku“ namísto komodity, a princip kultury péče o lidi a prostředí namísto principu kontroly.

K podpoře trvale udržitelného zemědělsko-potravinářského systému přispívají malí farmáři a zahrádkáři. Malí farmáři dokáží podle vědců lépe hospodařit s půdou i vodou. Malým zahradničením a farmařením je podporována biodiverzita, zachování kvality půdy a zlepšení odolnosti celého systému proti sociálním a ekologickým šokům. V České republice se zahrádkaření věnuje cca 40 % populace. Podle studie vědců domácí a komunitní zahrady ČR vyprodukují více některých druhů čerstvé zeleniny a ovoce než komerční sektor (Akademie věd ČR, 2022).

3.4 Zemědělská krajina

Zemědělství určitým způsobem zasahuje také do krajiny. Moderní zemědělská produkce je plně industrializovaná, což znamená, že chemie se využívá nejen ke hnojení, ale také v boji proti škůdcům a plevelům. Nové plodiny jsou vyšlechtěné za účelem maximalizace produkce a tím i zisku. Jako příklad je možné uvést obilí, které je mnohem nižší než kdy dříve, jelikož sláma není využívána. Důležitou zvláštností je, že mizí půda. Zemědělství 21. století půdu pro pěstování plodin skoro nepotřebuje. Rostliny potřebují primárně vodu a živiny, a to vše lze dodat průmyslově. Například, rajčata jsou pěstovány ve specializovaných halách a pěstují se hydroponicky¹.

Zemědělskou krajinu je možné rozdělit do tří typů. Prvním typem je **industriální zemědělská krajina**, která je druhově velmi chudá a jednotvárná. Převládají zde jednodruhové polní kultury pěstované ve velkých rozlohách. Druhý typ krajiny je nazýván **ritualizovaná zemědělská krajina**. Primárním cílem není potravinová produkce, ale udržení krajiny. Probíhá zde zemědělství blízké k tradičnímu zemědělství. Patří sem agroturistika, pastviny udržované pomocí dotací. Třetím typem zemědělské krajiny je **krajina ruderalizovaná**. Je charakterizována spontánně zarůstající vegetací krajiny s převahou rumištních a nepůvodních druhů. Do této skupiny patří například městská krajina, kdy plevelné zarůstání prolíná s pracnou údržbou kulturních ploch (Storch, 2018).

¹ Moderní a velice čistý způsob pěstování rostlin bez půdy v živném roztoku (Higarden, 2023).

3.5 Typy zemědělství

3.5.1 Tradiční zemědělství

Tradiční zemědělství bylo spojováno s alternativním zemědělstvím. Termín alternativní zemědělství je používán pro zemědělské techniky, které redukují negativní účinky zemědělství na životní prostředí, a tím zajišťují trvale udržitelný rozvoj. Použití průmyslových hnojiv a průmyslových pesticidů je u této metody zakázané, tak jako u ekologického zemědělství, které je popsáno níže. V tradičním zemědělství při využití integrovaného systému hospodaření je možné použít některé určité pesticidy nebo hnojiva (Elzakker, 1991). S modernizací zemědělství se z tradičního zemědělství alternativní zemědělství postupně vytratilo, tzn., došlo ke ztrátě vazby mezi farmařením a ekologií. Poprvé do zemědělství začala technika a hnojiva pronikat po roce 1918, kdy se začalo rozvíjet zemědělské strojírenství. V té době spotřeba umělých hnojiv (fosforečnaté, dusíkaté, draselné), která byla vyráběna průmyslově, byla poměrně nízká. Tento průmyslový pokrok způsobil problémy jako např.: ztráta biodiverzity a úrodnosti půdy, ztráta pracovních míst a mnoho dalších problémů. V posledních letech je snaha navracet zemědělství k ekologickým způsobům (Beranová, Kubačák, 2010).

3.5.2 Precizní zemědělství

V České republice se s tímto typem zemědělství začalo experimentovat v 90. letech minulého století a je označováno za moderní způsob produkce potravin. Jedná se o ucelený systém agrotechnických opatření zavádějících technický a technologický potenciál do praxe s cílem dosažení ekologicky, energeticky a ekonomicky nejlepších výsledků při zachování kulturní krajiny a dlouhodobé udržitelnosti krajiny (NEWSLETTER SZIF, 2022). V rámci rostlinné výroby se tento typ zemědělství zabývá zkoumáním různorodosti pozemku. Je zde snaha získat co nejvíce informací o pozemku, na kterém se má hospodařit. Zemědělce při zkoumání pozemku zajímá: složení půdy, mocnost orniční vrstvy, zásobenost živinami a další. Pokud jsou známy veškeré informace o pozemku, může zemědělec aplikovat přesné množství hnojiv a pesticidů jen na místa, kde je to zapotřebí. Tímto způsobem hospodaření je možné snížit množství pesticidů a hnojiv a tím se sníží náklady (Šebek, 2021).

3.5.3 Ekologické zemědělství

Ekologické zemědělství úzce souvisí s formováním společné zemědělské politiky Evropské unie. Česká republika se se svým vstupem do Evropské unie v roce 2004 připojila k tzv. Evropskému modelu zemědělství, jehož podstatným rysem je trvale udržitelný rozvoj (Tichá, 2008).

Ekologické zemědělství je v Evropě i u nás uznávanou metodou, která je dokonce přesně definována zákonem. Pouze ekologičtí zemědělci mohou své produkty označovat jako BIO či EKO. Jejich šetrné hospodaření je sice nutno kompenzovat dotacemi, avšak kromě spotřebitelů, ekonomů a politiků tento způsob hospodaření uznávají i vědci. Ekologické zemědělství je doporučováno pro zachování kulturní krajiny a udržení osídlenosti na venkově. Vytvoření metod ekologického zemědělství bylo motivováno v minulém století zejména negativy tehdejšího zprůmyslněného zemědělství, které začalo poškozovat přírodu, špatně zacházelo s chovanými zvířaty, snižovalo kvalitu potravin, ohrožovalo sociální jistoty rolníků a zdraví populace (Šarapatka, Urban, 2006).

Ekologické zemědělství má několik základních cílů:

- udržovat a zlepšovat úrodnost půdy,
- neznečišťovat životní prostředí zemědělskou činností,
- minimalizovat používání neobnovitelných surovin a fosilní energie, uchovat přírodní ekosystémy v krajině, chránit přírodu a její diverzitu,
- nepoužívat rychle rozpustná průmyslová hnojiva a chemicko-syntetické pesticidy,
- hospodářským zvířatům vytvořit podmínky, které odpovídají jejich fyziologickým a etologickým potřebám a humánním a etickým zásadám,
- produkovat kvalitní (bio)potraviny a krmiva o vysoké nutriční hodnotě v dostatečném množství (Dvorský, Urban, 2011).

Označení ekologického zemědělství

Produkty z ekologického zemědělství jsou označovány národním nebo evropským logem. Národní označení má grafický znak BIO, tzv. biozebra, s nápisem Produkt ekologického zemědělství (obrázek č. 2). Logo může ekologický zemědělec použít v souladu s ustanovením zákona č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství, ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 16/2006 Sb. Všechny biopotraviny a bioprodukty vyprodukované v České republice musí mít na svých obalech grafický znak BIO

s číselným kódem kontrolní organizace (CZ-BIO-xxx). Evropské označení má grafický znak loga společenství označující ekologickou produkci (obrázek č. 3) a je definován nařízením Rady (ES) č. 834/2008 o ekologické produkci. Tvar číselného a kódu kontrolního subjektu je stanoven nařízením Komise (EU) č. 271/2010. Užívání grafického znaku loga společenství je od 1. července 2010 povinné, rovněž je povinné označovat na obalu místo, kde byly vyprodukovány zemědělské suroviny (Ministerstvo zemědělství, 2021).

Obrázek č. 2: Národní označení BIO produktu

Zdroj: Ministerstvo zemědělství, 2021

Obrázek č. 3: Evropské označení BIO produktu

Zdroj: Ministerstvo zemědělství, 2021

3.6 Potravinová bezpečnost a soběstačnost

Pro zajištění potravinové bezpečnosti byl zřízen v roce 2002 nezávislý Evropský úřad pro bezpečnost potravin (European Food Safety Authority – EFSA) Od roku 2001 je potravinová bezpečnost České republiky zajišťována dokumentem Strategie bezpečnosti potravin. V současné době se Česká republika řídí dokumentem Strategie bezpečnosti potravin a výživy do roku 2030, která navazuje na Strategii bezpečnosti potravin a výživy 2014 - 2020. Strategii schvaluje vláda České republiky. Ministerstvem zemědělstvím jsou vyhodnocovány a zohledňovány připomínky ke Strategii, případně jsou aktualizovány implementace Strategie ve spolupráci s Ministerstvem zdravotnictví. Bezpečnost potravin

je důležitým cílem a prvkem politiky Evropské unie a bezpečnost potravin je vnímána ve smyslu jejich zdravotní a hygienické nezávadnosti.

I když je systém zajištění bezpečnosti potravin v EU považován za nejkomplexnější na světě, již z minulosti jsou známé kauzy jako např.: virová hepatitida E, krize s masem z nelegálních porážek, kauza ethylenoxidu v semenech sezamu. V České republice bylo možné zaznamenat metanolovou aféru z roku 2012, fipronil ve vejcích, nález technické soli v potravinách a další, a to i přesto, že v ČR lze považovat bezpečnost potravin za velmi dobrou a dlouhodobě stabilní (Ministerstvo zemědělství, 2021).

S potravinovou bezpečností souvisí pojem potravinová soběstačnost. Potravinová soběstačnost je v podmínkách České republiky nereálná vzhledem k propojenosti světa. Potravinová soběstačnost se netýká jen produkce potravin. Velký význam v této oblasti má zpracování potravin a uplatnění na domácím trhu. I přestože čeští zemědělství podnikatelé jsou schopni zajistit potravinovou soběstačnost, vypěstované komodity se příliš často vyváží a dováží se hotové výrobky a tím ekonomicky zvyšují přidanou hodnotu. Paradoxně se tyto hotové výrobky prodávají v řetězcích vlastněnými zahraničními firmami. V malé míře někteří čeští farmáři své výrobky prodávají na farmářských trzích nebo je prodávají ze dvora. Tento druh odbytového kanálu je ale spíše doplňkový (Švihlíková, 2022).

3.7 Podpory do zemědělství

Dle zákona č. 252/1997 Sb. o zemědělství je české zemědělství podporováno z národních zdrojů prostřednictvím řady cílených programů. Od roku 2004, kdy Česká republika vstoupila do Evropské unie, české zemědělství začalo využívat podpory pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu a Evropského zemědělského záručního fondu. Dotace pro podporu zemědělství vyplácí Státní zemědělský intervenční fond, kromě programu Genetické zdroje, ten je vyplácen přímo Ministerstvem zemědělství.

Při získávání národních dotací nebo dotací z EU na rostlinnou výrobu je důležitou aplikací tzv. LPIS. Tato aplikace vznikala na přelomu let 2003 a 2004 a byla spuštěna 21. března 2004. Je to geografický informační systém, který je tvořen primárně evidencí využití zemědělské půdy. Hlavním účelem registru půdy je ověřování údajů v žádostech o dotace poskytovaných ve vazbě na zemědělskou půdu, a to bez ohledu na to, zda jde o dotace financované ze zdrojů Evropské unie nebo o národní dotační programy. LPIS má také další využití, např.: slouží jako podklad pro vedení zákonných evidencí o použití

hnojiv, pastvy, přípravků na ochranu rostlin, lokalizace ohnisek nákaz zvířat nebo v oblasti monitoringu výskytu škodlivých organismů a další (Portál farmáře, 2021).

3.7.1 Národní dotace

Národní dotace přispívají k lepším podmínkám v chovech zvířat, na výsadbu sadů, podporu potravinových bank, zpracování zemědělských produktů a zvýšení konkurenceschopnosti. Cílem poskytování národních podpor do zemědělské činnosti je udržet zaměstnanost na venkově, zabránit šíření chorob zvířat a rostlin nebo pomáhá chránit životní prostředí. Dotační programy pro rok 2023 navazují na systém dotací z předešlých let. Národní zemědělské dotace od roku 2017 do roku 2022 stouply o více než 1,5 miliardy korun. Zatímco v roce 2017 bylo vyplaceno 3,4 mld. Kč, v roce 2021 byla schválena alokace ve výši 5 mld. Kč, pro rok 2022 činila podpora též ve výši 5 mld. Kč a v roce 2023 oproti roku 2022 národní dotační podpora zemědělcům a potravinářům klesla na částku ve výši 2,739 mld. Kč. Pro živočišnou produkci byla vyhraněna částka 1,88 mld. Kč, pro rostlinnou produkci částka ve výši 305 miliónů Kč, pro potravinářství 356 miliónů Kč a na ostatní aktivity jako vzdělávání a poradenství bylo vyčleněno 198 miliónů Kč.

Do národních zdrojů pro podporu zemědělství patří např.: podpora včelařství, podpora vybudování kapkové závlahy v ovocných sadech, chmelnicích, vinicích a ve školkách, podpora zpracování zemědělských produktů a zvyšování konkurenceschopnosti českého potravinářského průmyslu, zlepšení životních podmínek v chovu hospodářských zvířat a mnoho dalších důležitých programů (Statnisprava.cz, 2021; Businessinfo.cz, 2022).

Pro rok 2023 nastala změna při opožděném podání žádosti o dotaci. Nově platí, že dotace, které budou podány po termínu podání, budou uznány, avšak budou kráceny o příslušné procento. Pokud žadatel zašle žádost o 15 dní později, dotace mu bude zkrácena o 3 %, u zpoždění do 30 dní, to bude o 5 % (Businessinfo.cz, 2022).

3.7.2 Evropská unie

Evropská unie má za cíl podporovat společnou zemědělskou politiku. Tato politika vznikla v roce 1962 a funguje jako partnerství mezi zemědělstvím a společností, mezi Evropou a jejími zemědělci. Hlavním úkolem společné zemědělské politiky je:

- zvýšit produktivitu zemědělství, aby spotřebitelé měli stabilní dodávky potravin za přijatelné ceny,
- zajistit zemědělcům v EU přiměřenou životní úroveň,
- zajistit životaschopnou produkci potravin, která pomůže k uživení světové populace,
- změna klimatu a udržitelné hospodaření s přírodními zdroji,
- péče o krajinu v EU a zachování životaschopnosti venkovského hospodářství.

Společná zemědělská politika je řízena EU a z jejího rozpočtu je také financována. Je to společná politika pro všechny členské státy EU (Evropská komise, 2017).

Celosvětová produkce potravin se musí do roku 2050 zdvojnásobit, aby odrážela nárůst obyvatelstva a měnící se stravovací návyky. Čelí změnám klimatu, které mají dopad na biologickou rozmanitost, kvalitu půdy a vody, a musí reagovat na poptávku na globálním trhu. Zemědělská politika EU musí být schopna pomáhat zemědělcům se s těmito výzvami vyrovnat a reagovat na měnící se postoje a očekávání občanů. EU finančně podporuje zemědělce, vybízí k využívání trvale udržitelných a ekologických postupů a zároveň investuje do rozvoje venkovských oblastí. Orgány EU mají za úkol spolupracovat při tvorbě, provádění, monitorování a hodnocení potravinové a zemědělské politiky. Vnitrostátní a místní orgány pak implementují zákony dohodnuté na úrovni EU. V souladu s pravidly stanovenými na úrovni EU se členskými státy poskytují finanční prostředky z rozpočtu EU. Zástupci EU rovněž sledují, jak jsou zákony v praxi uplatňovány, jak jsou účinné, a koordinují případné změny (Evropská unie, 2022).

Zprostředkovatelem finanční podpory z Evropské unie a národních zdrojů je Státní zemědělský intervenční fond (SZIF). Je to akreditovaná platební agentura, která je právnickou osobou se sídlem v Praze a její činnost se řídí zákonem č. 256/2000 Sb. o Státním zemědělském intervenčním fondu, v platném znění a prováděcími právními předpisy ve formě nařízení vlády. V rámci společné zemědělské politiky se v Evropské unii uplatňují tři zásady:

- společný trh pro zemědělské produkty při společných cenách,
- zvýhodnění produkce ze zemí Unie na úkor vnější konkurence,
- finanční solidarita (financování ze společného fondu, do něhož všichni přispívají).

Pilířem poskytovaných finančních podpor jsou přímé platby. Mezi všeobecné podmínky při podání žádosti o poskytnutí finančních podpor z přímých plateb patří např.: obhospodařovaná plocha musí být minimálně 1 ha, žadatel musí být aktivním zemědělcem a řádně danou půdu obhospodařovat, obhospodařovanou půdu evidovat v LPIS. Některé finanční prostředky z přímých plateb jsou omezeny velikostí obhospodařované plochy (Ministerstvo zemědělství, 2023). Velké možnosti pro zemědělství jsou obsaženy v Programu rozvoje venkova, který byl spuštěn v roce 2007. Stejně důležitou finanční pomocí jsou rovněž tržní opatření Společné organizace trhu, které řeší výkyvy poptávky a nabídky na trhu a zabezpečují zemědělským podnikatelům větší jistotu a lepší stabilitu v podnikání (SZIF, 2013).

3.8 Zemědělský marketing

Tak jako u jiných výrobků na trhu, např. elektronika, automobily, tak i u výrobků ze zemědělských produktů je důležitý marketing, tzn. dostat daný výrobek ze zemědělských produktů do podvědomí potencionálních spotřebitelů. Baker (1983) ve své publikaci uvádí, že nástrojem pro uvedení a zaujetí výrobku dobré pozice na trhu je správně utvořený marketing. Marketing se postupem času rozvinul v aplikovanou ekonomii, zabývající se studiem distribučních kanálů. Dle makroekonomického modelu alokace zdrojů jsou uznávány čtyři hlavní činnosti:

1. těžební a agrární,
2. výroba, montáž a zhotovování,
3. distribuce,
4. spotřeba.

Tento model řadí marketing do třetí kategorie. V rámci takového schématu je marketing vnímán jako součást teorie ekonomické alokace a jeho přínos je považován za vytváření hodnoty prostřednictvím času, místa a užitků majetku. Marketing se zabývá především mikrotoky zboží a služeb mezi organizacemi a osobami.

Zemědělský marketing je forma marketingu, která zahrnuje veškeré zboží a služby související se zemědělstvím. Tento typ marketingu zahrnuje takové rozmanité produkty jako je podpora nemovitostí, vybavení používané při pěstování a sklizení, skladovací zařízení pro sklizené plodiny a dodavatelské služby, do kterých patří sklízecí služby spotřebitelům (sklizeň obilí, podmínutí, orba). Je důležité také zmínit finanční služby,

kteře umožňují zajistit výroby, stroje nezbytné pro fungování zemědělství. Finanční služby nadále umožňují zemědělcům zajistit a rozvíjet majetek, na kterém lze pěstovat a sklízet plodiny. Zemědělský marketing je především zaměřen na vytvoření životaschopného produktu. Z tohoto důvodu je důležité pečlivě uvážit, jaký typ plodiny se bude pěstovat, kde se bude pěstovat, jak se bude pěstovat a určit jakou cenou by mohly být plodiny oceněny, jakmile budou připraveny k prodeji. Změny v preferencích zákazníků, změny v politickém dění, změny klimatických podmínek, přírodní katastrofy a dokonce i inovace v zemědělských postupech mohou mít vliv na to, jak přesně se provádí úloha zemědělského marketingu (AERI Admin, 2022).

3.9 Zemědělská podnikatelská činnost

Zákonem č. 252/1997 Sb. o zemědělství, který byl schválen 24. 9. 1997, platný od 13. října 1997 a účinný od 12. listopadu 1997, se řídí zemědělský podnikatel. V tomto zákoně je nejen definováno, kdo může v zemědělství podnikat, kde a jak získat oprávnění k podnikání a co je rozuměno zemědělskou výrobou, ale je důležité zmínit, že dle tohoto zákona má stát přispívat k udržování výrobního potenciálu zemědělství, a dále se má podílet na rozvoji venkovského prostoru. K dosažení těchto cílů stát používá určité nástroje, jako jsou např.:

a) tvorba příznivých podmínek pro obchod se zemědělskými výrobky

- komoditní burzy podle zvláštního právního předpisu,
- zemědělské listy podle zvláštního právního předpisu,

b) podpora opatření v rámci Programu rozvoje venkova a Operačního programu rybářství,

c) poskytnutí daňových úlev

- při spotřebě paliv fyzickými a právnickými osobami provozujícími zemědělskou výrobu,
- při spotřebě paliv s podílem biologicky odbouratelných složek, při nabývání produkčních kvót

d) opatření v rámci programů určených k podpoře aktivit, které jsou financovány výhradně z národních zdrojů,

f) vyčlenění odpovídajících finančních prostředků Ministerstvem financí ve státním rozpočtu na zajištění národní spoluúčasti v rámci programů spolufinancovaných Evropskou unií (Zákon č. 252/1997 Sb.). S výše uvedeným zákonem souvisí zákon

č. 85/2004 Sb. ze dne 14. ledna 2004, platný od 19. února 2004 a účinný od 1. května 2004, který mění některá ustanovení původního zákona o zemědělství.

Zemědělským podnikatelem podle zákona o zemědělství se může tedy stát fyzická (podnikatel) nebo právnická osoba (obchodní korporace), která hodlá provozovat zemědělskou výrobu jako soustavnou samostatnou činnost vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku, za podmínek stanovených zákonem (Srpková, 2020).

Osoba, která se chce stát zemědělským podnikatelem naplno, se musí registrovat na příslušném obecním úřadu obce s rozšířenou působností a musí se nechat zapsat do evidence zemědělských podnikatelů. Tato evidence je rozlišena pro fyzické osoby a právnické osoby. Dále má každý začínající zemědělský podnikatel povinnost se registrovat u správce daně (Finanční úřad), na zdravotní pojišťovně, na Okresní správě sociálního zabezpečení a je povinen platit zálohy na sociální a zdravotní pojištění. Zemědělský podnikatel se ihned na začátku svého zemědělského podnikání musí rozhodnout, jakou formu podnikání si vybere.

Právní úprava podmínek pro podnikání v České republice vychází z Listiny základních práv a svobod, kde je zakotveno právo každého občana podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost (Veber, 2012). Mezi nejvíce rozšířené formy zemědělského podnikání patří v ČR podnikání na základě živnostenského oprávnění a společnost s ručením omezeným. Zahájení podnikání na základě živnostenského oprávnění je jednoduché a není finančně ani administrativně náročné. Jestliže se podniku daří, tržby rostou, je doporučeno změnit právní formu například na společnost s ručením omezeným (Srpková, 2020).

ČSÚ provádí po deseti letech pravidelný plošný zemědělský cenzus. Při posledním zemědělském cenzu, který se konal na podzim roku 2020, bylo zjištěno 28 909 podnikajících zemědělských subjektů, z toho 4 534 zemědělských subjektů se zabývá ekologickým zemědělstvím. Z celkového počtu zemědělských subjektů, včetně ekologického zemědělství, v tomto oboru je evidováno jako zemědělský podnikatel - fyzická osoba 18 667 subjektů. U obchodních korporací má nejvyšší zastoupení v počtu 2 875 zemědělských subjektů společnost s ručením omezením, akciová společnost je zastoupena 664 zemědělskými subjekty a formou družstva podniká 492 zemědělských

subjektů. (Čermáková, Mácová, 2021). Podnikající fyzická osoba musí vést daňovou evidenci a mít přehled o příjmech a pohledávkách, výdajích, majetku a závazcích.

3.10 Právnícká osoba

Mezi právnícké osoby patří obchodní korporace, pod kterými jsou zahrnuty všechny formy obchodních společností. Obchodní společnosti jsou právnícké osoby založené za účelem podnikání. Za obchodní společnost je považováno sdružení osob, jejichž počínání má smluvní základ. Společníci nebo také zakladatelé zakládají společenskou smlouvou nový právní subjekt, který zápisem do veřejného rejstříku nabývá práva a povinnosti a je na svých společnících (zakladatelích) nezávislý (Martinovičová, 2019).

Podle zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) jsou obchodní společnosti děleny na kapitálové společnosti, osobní společnosti, evropské společnosti, evropské hospodářské zájmové sdružení, družstva a evropské družstevní společnosti.

Kapitálové společnosti jsou založeny společenskou smlouvou, která má formu veřejné listiny a mezi kapitálové společnosti jsou řazeny společnost s ručením omezeným a akciová společnost. V obou společnostech je účast společníků formou poskytnutého kapitálu, majetek společníků je oddělen od majetku společnosti a je zde nízké riziko ručení společníků za závazky společnosti (Martinovičová, 2019).

Osobní společností jsou veřejná obchodní společnost a komanditní společnost. Podle zemědělského cenzu v roce 2020 bylo evidováno 23 veřejných obchodních společností a 9 komanditních společností v oblasti zemědělství (Čermáková, Mácová, 2021).

Dalšími společnostmi, které je možné v České republice založit, jsou evropské hospodářské zájmové sdružení, evropská akciová společnost, evropské družstevní společnosti. Takovým specifickým podnikem, který se řídí zákonem č. 77/1997 Sb. o státním podniku, je právě státní podnik. Zakladatelem státního podniku je stát a vzniká dnem, ke kterému byl zapsán do obchodního rejstříku.

Diplomová práce je zaměřena na statistickou analýzu akciové společnosti. Uvedená akciová společnost vznikla na základě transformace družstva podle zákona č. 42/1992 Sb., o úpravě majetkových vztahů a vypořádání majetkových nároků v družstvech. Tento zákon

byl schválen 21. prosince 1991, platný od 28. ledna 1992 a účinný od 28. ledna 1992 a měl za úkol stanovit způsob úpravy majetkových vztahů a vypořádání majetkových nároků v družstvech, způsob přizpůsobení vnitřních právních poměrů družstva obchodnímu zákoníku, způsob přeměny družstev na jiné podnikatelské formy podle obchodního zákoníku a vydání majetku Komunistické strany Československa a Socialistického svazu mládeže získaného družstvy od 1. ledna 1990.

3.10.1 Družstvo

Družstvo je společenství neuzavřeného počtu osob, které je založeno za účelem vzájemné podpory svých členů nebo třetích osob, případně za účelem podnikání a má nejméně tři členy (Obchodní korporace, 2021). I když jsou družstva zakládána za účelem podnikání, a aby generovala zisk, nejsou určena k přerozdělování vytvořeného zisku mezi členy vlastnické struktury, a však na základě uvážení je možnost distribuce zisku mezi členy družstva připuštěna. Zisk by měl být použit ke vzájemné podpoře členů družstva anebo třetích osob (Pokorná, 2022). Podle zákona o obchodních korporacích je možné družstvo založit ustavující schůzí družstva nebo bez ustavující schůze družstva. V prvním případě svolá svolavatel, který předloží zájemcům o založení družstva návrh stanov a rozhodnutí potřebných k založení družstva, ustavující schůzi. Ve druhém případě lze družstvo založit i dohodou zakladatelů na obsahu stanov. Stanovy potom vyžadují formu veřejné listiny a musí obsahovat seznam zakladatelů, způsob splnění vkladové povinnosti k základnímu členskému vkladu, údaj o tom, koho zakladatelé určují členy volených orgánů družstva, u nepeněžitého vkladu jeho popis, ocenění, částku, kterou se započítává na členský vklad a určení osoby, znalce, který provedl ocenění nepeněžitého vkladu (Obchodní korporace, 2021).

3.10.2 Akciová společnost (a.s.)

Akciovou společností je společnost, jejíž základní kapitál je rozvržen na určitý počet akcií. Účastnickými cennými papíry jsou cenné papíry a zaknihované cenné papíry vydané společností, se kterými je spojen podíl na základním kapitálu nebo hlasovacích právech v této společnosti. Základní kapitál je vyjádřen v českých korunách. V případě, že akciová společnost vede podle zvláštního zákona účetnictví v eurech, může být základní kapitál vyjádřen v eurech. Výše základního kapitálu společnosti je alespoň 2 000 000 Kč, nebo 80 000 EUR (Obchodní korporace, 2021). Akciová společnost může být založena jednou

nebo více osobami, a můžou to být osoby právnické nebo fyzické. Vzniká dnem, kdy je zapsána do Obchodního rejstříku. U tohoto typu společnosti akcionář neručí za závazky společnosti. O účasti na zisku rozhoduje valná hromada, a rozhoduje o tzv. dividendách² (Martinovičová, 2019).

Akciové společnosti, které vznikly transformací zemědělských družstev, vydávaly, tzv. nekótované akcie. Tyto akcie nejsou obchodovatelné na organizovaném kapitálovém trhu a neexistuje jejich kurz neboli tržní cena. Zemědělské společnosti vydávaly většinou listinné akcie na jméno s omezenou převoditelností. K převodu akcií je potřebný souhlas představenstva společnosti nebo valné hromady. Z tohoto důvodu jsou akcie nelikvidní a pro akcionáře je problém tyto akcie prodat. Po roce 1990 některým zemědělcům byl vrácen jejich majetek (půda) a za ostatní majetek či další újmy dostali transformační podíl. Podíl v zemědělských družstvech, formou nekótovaných akcií dostali zaměstnanci, vlastníci půdy, na které družstvo hospodařilo a restituenti, neboť společnost nebyla schopna po skončení stanovené ochranné lhůty (7 let) vyplatit transformační podíl v penězích (In-Server, 2013).

Založením obchodní korporace, to jest zápisem do obchodního rejstříku, vzniká právnickému subjektu povinnost vést podvojně účetnictví. Právnický subjekt se zavazuje řídit zákonem č. 563/1991 Sb., zákon o účetnictví. Tento zákon je podrobněji upravován Ministerstvem financí formou vyhlášky č. 500/2022 Sb. Vyhláškou je zejména stanoveno:

- účetní závěrka - rozsah účetní závěrky (rozvaha, výkaz zisku a ztráty, příloha, přehled o peněžních tocích, přehled o změnách vlastního kapitálu), obsahové vymezení některých položek rozvahy, obsahové vymezení některých položek výkazu zisku a ztráty a přílohy,
- směrná účtová osnova na úrovni skupin účtů,
- účetní metody a jejich použití, např. metody oceňování majetku, odpisování, kurzových rozdílů, odložené daně, vzájemného zúčtování položek,
- konsolidovaná účetní závěrka (Skálová, 2022).

² Dividenda je výnos vyplácený akciovou společností (emitentem) do rukou akcionáři, který cenné papíry držel v tzv. rozhodný den pro výplatu dividendy (Akcie online, 2022).

3.11 Povinné evidence zemědělského podnikatele

Každý zemědělský podnikatel, ať už je živnostníkem nebo má formu obchodní korporace nebo se zabývá rostlinnou či živočišnou výrobou, je povinen vést podle podnikatelského zaměření určité evidence, jako např.: evidenci hnojiv a evidenci přípravků na ochranu rostlin, evidenci o krmivech, doplňkových látkách a premixech, a evidenci a označování zvířat.

Cílem **evidence hnojiv a evidence přípravků na ochranu rostlin** je zajistit zemědělským podnikatelům základní nástroj pro evidenci aplikaci hnojiv, pastvy, přípravků na ochranu rostlin a úkonů spotřeby zelené nafty tak, aby výstupy z aplikace odpovídaly požadavkům příslušných vyhlášek a obstály před kontrolními orgány (Portál farmáře, 2021). Evidence hnojení je vyžadována zákonem č. 156/1998 Sb., o hnojivech (§ 9, odst. 7). Zemědělství podnikatelé jsou podle tohoto zákona povinni soustavně a řádně vést evidenci o hnojivech, pomocných půdních látkách, rostlinných biostimulancích i substrátech použitých na zemědělské půdě a lesních pozemcích a další. Vedení této evidence je jednou z hlavních podmínek pro obdržení dotací (Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský, 2022).

S **evidencí o krmivech, doplňkových látkách a premixech** souvisí povinnost zemědělského podnikatele se registrovat jako provozovatel krmivářského provozu. Krmivářským podnikem je totiž každý podnik, kde jsou chována hospodářská zvířata, jejichž produkty (maso, mléko) nebo ona samotná jsou předmětem dalšího prodeje (SZIF, 2022).

Evidence a označování zvířat je stanovena vyhláškou č. 136/2004 Sb. Touto vyhláškou jsou dále zpracovány příslušné předpisy Evropské unie. Do této vyhlášky např. patří:

- označování a evidence turů, koní a oslů, prasat, ovcí a koz,
- evidence drůbeže a živočichů pocházejících z akvakultury,
- evidence hospodářství se zvířaty uvedenými v bodech výše,
- podrobnosti o kontrolách plnění povinností při označování,
- označování a evidence běžců a zvěře ve farmovém chovu,
- evidence plemenných ryb a včel atd.

Každé evidované zvíře je označeno identifikačním prostředkem jako např.: ušní známkou, známkou pro označování běžců, tetováním, genetickým typem atd. Na základě předpisů Evropské unie, za určených podmínek je možné používat elektronické identifikátory.

4 Charakteristika společnosti

Název subjektu:	ASTUR Straškov, a. s.
Spisová značka:	B 1313 vedená u Krajského soudu v Ústí nad Labem
Identifikační číslo:	25421921
Sídlo:	Straškov - Vodochody 103, okres Litoměřice, PSČ 411 84
Vznik společnosti:	1. ledna 2001
Právní forma:	Akciová společnost
Předmět podnikání:	1. Rostlinná výroba 2. Živočišná výroba 3. Služby pro zemědělství
Akcie:	14 222 ks kmenové akcie na jméno v listinné podobě ve jmenovité hodnotě 10 000,- Kč 8 645 ks kmenové akcie na jméno v listinné podobě ve jmenovité hodnotě 1 000,- Kč
Základní kapitál:	150 865 000,- Kč
Splaceno:	100 % (Veřejný rejstřík, 2022)

ASTUR Straškov, a. s. (dále jen akciová společnost) vznikla přeměnou Zemědělského družstva Straškov v roce 2001. Zemědělské družstvo jako takové bylo založeno v roce 1952 sloučením samostatných zemědělských družstev Straškov, Bříza, Račiněves, Přestavlky a Nížebohy.

V letech 1992 - 1993 dle příslušných zákonů byl realizován transformační proces zemědělského družstva, který byl zakončen zaregistrováním v Obchodním rejstříku. Podstatou transformačního procesu bylo rozdělení majetku zemědělského družstva podle zákona na majetkové podíly oprávněných osob (cca 900 osob), kterým byl v letech 1949 - 1989 majetek zabaven.

Podle informací z webových stránek www.astur-straskov.cz v roce 1999 byl vypracován Projekt přeměny se záměrem zrušení zemědělského družstva a přeměny na akciovou společnost. Dne 8. ledna 2000 proběhla ustavující valná hromada nové akciové společnosti a k datu 1. ledna 2001 rozhodl Krajský soud v Ústí nad Labem o přeměně zemědělského družstva na akciovou společnost ASTUR Straškov. Základní kapitál

při založení akciové společnosti činil 80.510.000,- Kč a byl tvořen nepeněžitým vkladem, který byl rozdělen na 9 707 ks akcií na jméno, ve jmenovité hodnotě:

10.000,- Kč 7 867 ks akcií a

1.000,- Kč 1 840 ks akcií.

4.1 Organizační struktura akciové společnosti

Organizační struktura akciové společnosti se v průběhu její působnosti na zemědělském trhu dosti změnila. Postupně z organizační struktury vymizela obchodní činnost, do které patřil prodej a zpracování masa, masných výrobků a uzenin, rychlé občerstvení a prodejna potravin. V roce 2012 akciová společnost již nevykazovala žádnou obchodní činnost. Není nepravděpodobné, že by se do budoucna organizační struktura společnosti nemohla změnit. Změny organizační struktury společnosti především ovlivňují tržní ceny masa a rostlinných komodit. Organizační struktura obchodní korporace je nyní členěna na střediska nacházejících se v obcích, která jsou blízko sebe. Členění společnosti:

1. Střediska rostlinné výroby: Straškov-Vodochody, Bříza, Charvatce, Martiněves, Radešín, Račiněves, Přestavlky a Nížebohy.
2. Střediska živočišné výroby: Račiněves – výkrm skotu.
3. Podnikové služby: Automobilová doprava a těžká mechanizace, opravárenské a údržbářské středisko, sklady obilí a výroba krmných směsí.
4. Středisko správní: Vedení akciové společnosti, ekonomický úsek.

4.2 Hospodářská činnost

Hlavní neboli klíčovou činností pro obchodní korporaci je nyní rostlinná výroba, dále pak živočišná výroba, která se každým rokem stává méně výdělečnou činností pro společnost. Mezi doplňkové hospodářské činnosti společnosti patří myslivost a mechanizace.

Co se týče rostlinné výroby, tak ta je zaměřena na běžnou polní výrobu, tj. obiloviny a píce pro živočišnou výrobu a je prováděna na cca 3 660 ha zemědělské půdy. Mezi hlavní pěstované plodiny patří: pšenice, ječmen, hrách, kukuřice, slunečnice, hořčice, cukrovka, mezi vedlejší plodiny: vaječná tráva a trávy. Při produkci rostlinné výroby je rozhodujícím faktorem pro tvorbu výnosů počasí. Chladnější zimní období má pozitivní vliv na výši výnosů, naopak negativní vliv na výši výnosů má teplotně i srážkově nevyrovnané celé vegetační období.

Živočišná výroba je nyní zaměřena především na chov skotu, neboť v průběhu roku 2021 byl zrušen chov prasat na farmě ve Straškově. V minulosti byly pro akciovou společnost důležitou hospodářskou činností rozmnožovací chov prasat, mladý a chovný skot, skot ve výkrmu, chov dojnic, telata a inseminační stanice. Ačkoliv se společnost snaží zajistit u odběratelů masa o navýšení finančních prostředků na 1 kg přírůstku, stále se nedaří zajistit v oblasti živočišné výroby zisk.

Jak již bylo výše uvedeno, myslivost a mechanizace jsou doplňkem zemědělské činnosti obchodní korporace. Účelem myslivosti je zajistit se členy lovecké skupiny zlepšování podmínek volně žijících živočichů. Společnost je zapojena do oblasti chovu koroptve polní společně s okolními mysliveckými spolky. Mechanizace slouží k zajištění provozuschopnosti strojů a zařízení i nákup nových strojů. Pracovníci tohoto úseku jsou využíváni při sezonních pracích.

5 Vlastní práce

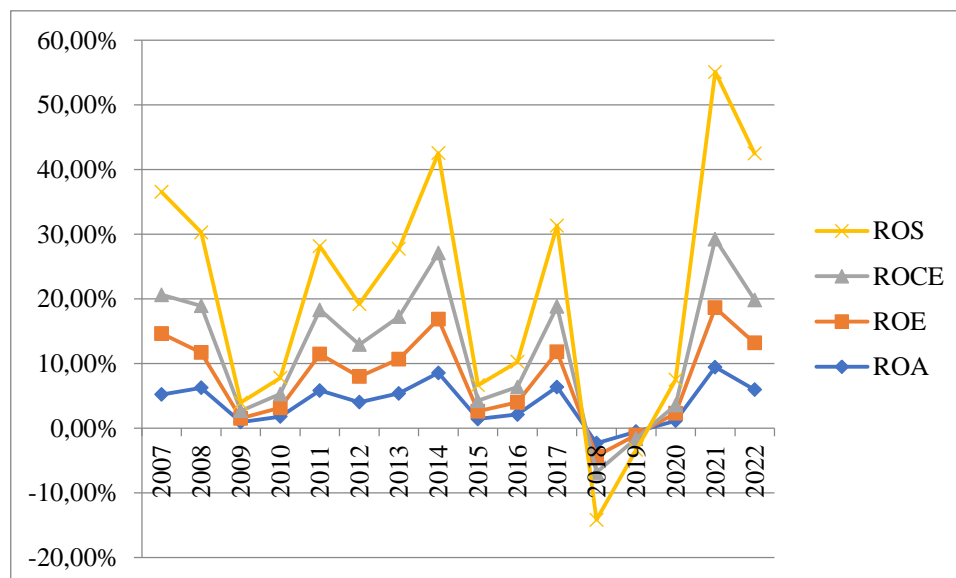
5.1 Analýza vybraných poměrových ukazatelů

Poměrové ukazatele jsou důležitými nástroji finanční analýzy. Mohou být také nazývány intenzivními ukazateli. Pomocí poměrových ukazatelů je umožněno ať už věřitelům či majitelům společnosti získat přehled o určitém stavu společnosti. V diplomové práci jsou pro zhodnocení společnosti použity vybrané ukazatele rentability, likvidity a zadluženosti.

5.1.1 Rentabilita

Ukazatel rentability je používán pro posouzení efektivity společnosti a umožňuje dát přehled o tom, jak společnost dokáže zhodnotit investované prostředky. Pro výpočet ukazatelů ROA a ROCE byl použit EBIT, který odpovídá provoznímu výsledku. Pro ukazatele ROE a ROS byl použit EAT, neboli čistý zisk. Vypočtené hodnoty jednotlivých ukazatelů rentability jsou zaznamenány v příloze č. 14 a pro potřeby poměrování je nutné jej vyjádřit v procentech.

Graf č. 1: Vývoj ukazatele rentability za období 2007-2022 (v %)

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Rentabilita aktiv – ROA

Rentabilita aktiv může být také označována jako produkční síla společnosti. Jde o poměrování zisku s celkovými aktivy společnosti, které byly investovány do podnikatelské činnosti bez ohledu na to, jakým způsobem byly financovány. Nízká úroveň rentability aktiv poukazuje na horší schopnost organizace v oblasti efektivního využití aktiv. To se pak může projevit i v oblasti ziskovosti. Kdyby organizace dokázala zvýšit tuto úroveň, tak může dosáhnout i vyššího zisku.

Jak již bylo dříve zmíněno, výpočet rentability aktiv je zaznamenán v příloze č. 14. Vývoj poměrového ukazatele rentability aktiv je také zobrazen v grafu č. 1. Z uvedené přílohy i z grafu je vidět jednoznačná proměnlivost ukazatele, což se projevuje také ve výpočtu elementárních charakteristik ukazatele v příloze č. 17. Tento ukazatel je možné charakterizovat jako nestabilní ukazatel. Produkční síla akciové společnosti vyjádřená ukazatelem rentability aktiv (ROA) potvrzuje, že se organizaci nedaří dlouhodobě překonat 10% hranici ukazatele. Průměrná hodnota (3,85 %) poukazuje na možnosti budoucího zlepšení. Je tedy nutné ze strany vedení akciové společnosti identifikovat, proč v organizaci nedochází k lepšímu zhodnocení aktiv? V absolutním vyjádření roste hodnota celkových aktiv akciové společnosti, ale nedaří se zvyšovat jejich rentabilitu.

Hodnota ukazatele je zaznamenána od – 2,31 % až 9,45 %. Největší výkyv tohoto ukazatele je zaznamenán v letech 2018 a 2019, kdy hodnota ukazatele dosahuje záporných čísel. V roce 2018 hodnota ukazatele klesla meziročně o 108,66 %. Nejvyššího meziročního nárůstu ukazatel dosahuje v roce 2021. Zápornou hodnotou je vyjádřena nejnižší efektivita ve zhodnocení aktiv, tzn., že na 1 Kč aktiv připadá ztráta 0,0231 Kč. Akciová společnost v letech 2018 a 2019 sklídila méně úrody a mohly za to nepříznivé klimatické podmínky. Nepříznivé hodnoty ukazatele v těchto letech byly také ovlivněny delší dobou skladování rostlinné produkce na skladech (silech) akciové společnosti, neboť čekala na příznivější tržní ceny rostlinných komodit. Naopak pro rok 2021, kdy je zaznamenána nejvyšší efektivita, na 1 Kč připadá zisk 0,0945 Kč a hodnoty ukazatele vzrostly o 8,29 % oproti předchozímu roku. Za tento pozitivní jev pro akciovou společnost mohou dobré klimatické podmínky, které umožnily sklizeň větší množství rostlinné produkce, než v předešlých letech. Akciová společnost také neváhala ještě v roce 2021

veškeré zásoby rostlinné produkce prodat, jelikož byly příznivé tržní ceny rostlinných komodit. To způsobilo zrychlení růstu hodnot ukazatele o 719,07 %.

Rentabilita vlastního kapitálu – ROE

Rentabilita vlastního kapitálu je důležitá pro vlastníky společnosti. Dynamika vývoje rentability vlastního kapitálu poukazuje na potenciální nedostatky i v oblasti zhodnocení vlastního kapitálu. Vývoj lze označit za kolísavý a pro akcionáře nepředstavuje přílišnou jistotu zhodnocení jejich vloženého kapitálu do určité míry, viz příloha č. 14. Průměrné zhodnocení vlastního kapitálu ve sledovaném období je na úrovni 3,97 %. Je otázkou, jestli vlastníci nemají lepší příležitosti ke zhodnocení svého kapitálu, protože některé investiční produkty mohou nabízet vyšší úroveň zhodnocení. V oblasti rentability vlastního kapitálu by tedy mělo dojít ke zlepšení situace.

Z grafu č. 1 je možné vidět nestálost tohoto ukazatele, což dokazuje i výpočet elementárních charakteristik v příloze č. 18. K největšímu zhodnocení vlastního kapitálu došlo v roce 2021, kdy na 1 Kč investovaného kapitálu bylo vynaloženo 0,0918 Kč čistého zisku a tím byl způsoben meziroční růst hodnot o 7,99 % a zrychlení růstu hodnot bylo o 676,43 %. V tomto roce se zvýšila rostlinná produkce díky příznivým klimatickým podmínkám, takže zemědělská technika byla naplno využita.

K nejnižšímu zhodnocení došlo v roce 2018, kdy na 1 Kč připadala ztráta 0,0201 Kč. Hodnoty ukazatele v tomto roce klesly meziročně o 107,45 %. Společnost nedokázala zemědělskou technikou, do které investovala, sklídit více rostlinné produkce, jelikož se neurodilo, kolik se očekávalo.

Hodnoty ukazatele byly hodnoceny ke stanovené bázi, která je pro rok 2007. Z uvedených výpočtů v příloze č. 18 není zachycen v žádném roce růst hodnot oproti roku 2007. Je možné zde hodnotit nejvyšší a nejnižší pokles hodnot. V roce 2018 tempo růstu hodnot poměrového ukazatele klesly o 121,32 %. Nejnižší pokles oproti stanovenému roku byl zaznamenán v roce 2021 a to ve výši 2,71 %.

Rentabilita celkového investovaného kapitálu – ROCE

Rentabilita celkového investovaného kapitálu sice ve dvou sledovaných letech překročila i 10% hranici, ale nejednalo se o výrazné překročení. U tohoto ukazatele lze také konstatovat, že dosahuje kolísavého výkonu, a proto nelze hovořit o jednoznačné

dynamice určitého vývoje, což také potvrzuje výpočet elementárních charakteristik v příloze č. 19. Průměrná hodnota ukazatele ROCE je 4,47 % a organizace by se měla zabývat myšlenkou zvýšení rentability investovaného kapitálu. Investice jsou prostředkem, jakými v budoucnosti zlepšit hospodářskou situaci organizace, a proto by zde měla být vyšší úroveň rentability. Naopak, nedostatečná rentabilita celkového investovaného kapitálu poukazuje na to, že investované prostředky nejsou využívány zcela efektivním způsobem. Do budoucnosti by mohl tento stav zhoršovat zájem vlastníků o další investice do organizace. Ukazatel je ovlivňován výší úroků z úvěrů.

Vypočtením ukazatele ROCE, viz příloha č. 14, je zhodnoceno využití dlouhodobého kapitálu, který je důležitý pro výkon společnosti a souvisí s předmětem činnosti podniku. Do roku 2021 akciová společnost nebyla schopna dlouhodobě zvýšit zisky. Nejvyšších hodnot bylo dosaženo v letech 2021. V roce 2021 připadalo na 1 Kč investovaného kapitálu 0,1061 Kč provozního výsledku a hodnoty vzrostly o 9,36 %. Meziročně růst hodnot zrychlil o 747,80 %. Ke zvyšování růstu hodnot a zároveň k velkému zrychlení růstu hodnot pomohlo zvýšení cen rostlinných komodit na trhu a poměrně větší sklizeň rostlinné produkce, takže veškeré investované prostředky byly využity na maximální výši.

Záporných hodnot bylo jako u předchozích ukazatelů dosaženo v letech 2018 a 2019, kdy v roce 2018 na 1 Kč investovaného kapitálu připadala ztráta 0,0251 Kč provozního výsledku. Oproti předchozímu roku v roce 2018 došlo k poklesu hodnot ukazatele o 109,54 %. V tomto roce byla rostlinná produkce na nižší úrovni a investované prostředky nemohly být využity v maximální výši.

Rentabilita tržeb - ROS

Dynamika vývoje rentability tržeb potvrzuje kolísavý vývoj, stejně jako v případě dalších kategorií rentability, což je nejen vidět v grafu č. 1, ale také při výpočtu elementárních charakteristik v příloze č. 20. Rekordních hodnot z historického hlediska je dosahováno v letech 2021 a 2022. Organizace by se měla snažit navázat na tento výsledek i v budoucích letech. Udržení pozitivního vývoje rentability tržeb je žádoucí k tomu, aby mohla organizace i nadále vytvářet provozní zisk. Tímto pak může lepším způsobem snižovat svoji zadluženost či realizovat investiční činnosti.

Pro tento ukazatel je dáno pravidlo, že čím vyšších hodnot bude ukazatel dosahovat, tak z hlediska produkce je situace společnosti přínosnější. Nejvyšší hodnoty je tímto ukazatelem vypočteno v roce 2021, kdy tento ukazatel dosahoval hodnot 25,82 %. Jelikož byla překonána hodnota 10 %, společnost dosahovala vysokou hodnotu zisku. K překonání hranice 10 % došlo ještě v letech 2014 a 2017. Nejnižších hodnot tohoto ukazatele společnost dosahovala v letech 2018, kdy v roce hodnota ukazatele vykazovala ztrátu 7,33 %. V tomto roce také došlo k nejvyššímu meziročnímu úbytku, a to proto, že akciová společnost vykazovala nižší objem sklizně a ceny rostlinných komodit byly nízké. Nejvyšší meziroční nárůst byl zaznamenán v roce 2021. Zvýšení hodnot rentability tržeb ovlivnilo zvýšení cen rostlinných komodit na trhu.

Hodnoty poměrového ukazatele byly porovnávány k bázi, která byla stanovena pro rok 2007. Z vypočtených hodnot za sledované období je patrné, že k růstu oproti bázi docházelo až v letech 2021 a 2022. K největšímu poklesu hodnot došlo v roce 2018 oproti stanovené bázi, a to o 146,05 %, tento výsledek zase souvisí s nižším objemem sklizně rostlinné produkce. V roce 2021 došlo k nárůstu o 62,24 % oproti stanovené bázi, a to souvisí zase se zvýšením cen rostlinných komodit a s vyšším objemem sklizně rostlinné produkce.

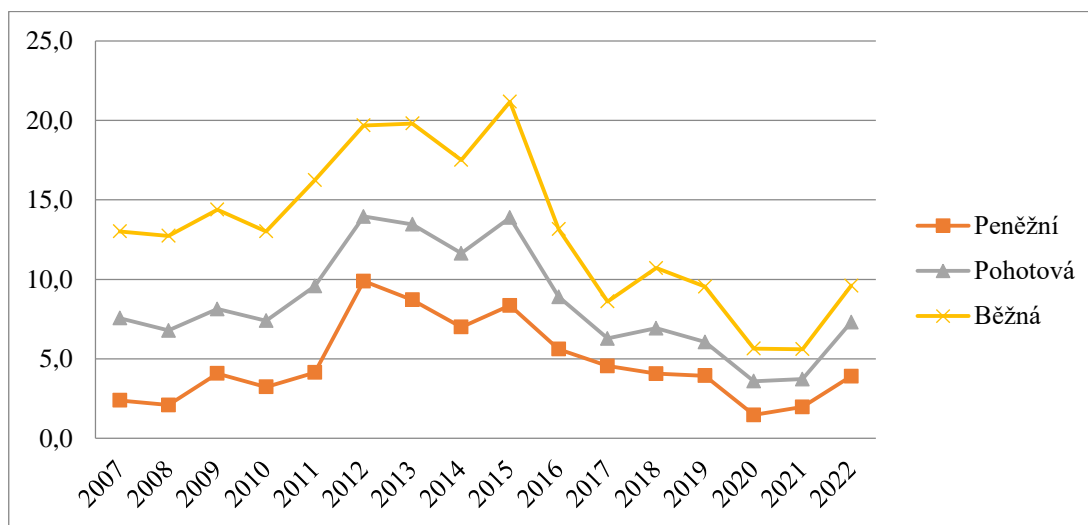
5.1.2 Likvidita

Ze statistické analýzy dynamiky vývoje ukazatelů likvidity lze odvodit, jakým způsobem organizace hospodaří s peněžními prostředky a celkově s problematikou úhrady krátkodobých závazků. Z dlouhodobého trendu je zřejmé, že nejvyšších hodnot dosahuje likvidita běžná, dále pak pohotová a nejnižších hodnot peněžní likvidita. Tento stav se v podstatě nevymyká běžné praxi či teoretickým závěrům.

Ukazatelem likvidity jsou poskytovány informace o tom, jak je společnost schopna uhradit své krátkodobé platební závazky. U tohoto ukazatele může vysoká míra likvidity vyjadřovat nejasnou budoucnost pro společnost.

Hodnoty ukazatele likvidity jsou vypočítány v příloze č. 15 za období 2007 až 2022. V grafu č. 2 jsou za sledované období znázorněny hodnoty likvidity.

Graf č. 2: Vývoj ukazatele likvidity za období 2007 - 2022

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Peněžní likvidita

Konkrétní výsledky ukazatelů likvidity pak poukazují na to, že organizace přistupuje k využití likvidních prostředků spíše konzervativně. Například peněžní likvidita dlouhodobě převyšuje doporučené hodnoty, což znamená, že organizace shromažďuje přebytečné peněžní prostředky, namísto jejich investování do rozvoje podnikání. Vyšší objem hotovosti samozřejmě snižuje určitá finanční rizika či umožňuje vyčkávat na příležitost k investování, avšak zároveň sebou tato situace přináší i určité nevýhody a potenciální problémy. Držení velkého objemu hotovosti může být v konečném důsledku neefektivní.

Důležitou položkou pro výpočet peněžní likvidity je finanční majetek. Ukazatelem je vyjádřen poměr mezi peněžními platebními prostředky a krátkodobými závazky. Mezi peněžní platební prostředky patří peněžní prostředky v hotovosti a peněžní prostředky na bankovních účtech.

Z přílohy č. 15 je patrné, že ani v jednom roce hodnoty peněžní likvidity nebyly zaznamenány v daném rozmezí. Průměr hodnot peněžní likvidity za sledované období je ve výši 4,71. Nejnižší hodnota peněžní likvidity byla zachycena v roce 2020, kdy dosahovala 1,47, naopak nejvyšší hodnota byla vypočtena v roce 2016. V roce 2016 akciová společnost na běžném účtu držela několikanásobně větší obnos finančních prostředků, než měly hodnotu krátkodobé závazky. Podle vypočtených údajů je možné o společnosti říci, že společníci mohou být velice konzervativní a bojí se přebytečné

finanční prostředky dále investovat. Na základě grafického znázornění (graf č. 2) a výpočtu elementárních charakteristik v příloze č. 21 ukazatel momentálně vykazuje klesající trend, avšak stále překračuje doporučené hodnoty.

Pohotová likvidita

V oblasti pohotové likvidity je situace velmi podobná, protože i zde dochází k několikanásobnému překročení doporučené hodnoty, takže organizace optimálně nevyužívá likvidní prostředky zařazené do kalkulace tohoto ukazatele. Sice je výhodou, že podnik nemá problémy se splácením závazků, avšak několikanásobné překročení hodnot nelze hodnotit pozitivně. Držení prostředků v daných kategoriích může vést k tomu, že nejsou vytvářené zisky v takové míře, jako kdyby docházelo k investicím do jiných aktiv. Tímto způsobem nemusí organizace plnohodnotně využívat svůj potenciál.

Pohotová likvidita o společnosti vyjadřuje, jak je schopna se společnost vypořádat se svými závazky. Hodnoty vypočtené v příloze č. 15 neodpovídají doporučené hodnotě ukazatele. Nejnižších hodnot bylo dosaženo v roce 2020 a dá se říci, že i v roce 2021, kdy ukazatel dosahoval hodnot 3,59 a 3,73. Nejvyšší hodnoty bylo dosaženo v roce 2012 ve výši 13,95. Pro věřitele vyšší hodnoty pohotové likvidity jsou jistotou, neboť společnost je ihned schopna zaplatit své závazky. Pro akcionáře velký objem oběžných aktiv signalizuje, že společnost nevyužívá optimálně vložené prostředky. Z grafu č. 2 je vidět v posledních letech klesající trend a výpočet elementárních charakteristik v příloze č. 22 tomu také odpovídají.

Běžná likvidita

Vývoj běžné likvidity přináší podobné poznatky jako v předchozích případech. Dlouhodobě hodnoty běžné likvidity překračují doporučené hodnoty. Průměrná hodnota běžné likvidity ve sledovaném období je 13,15, avšak doporučená hodnota 2. V posledních letech se sice daří běžnou likviditu snižovat, viz graf č. 2, avšak stále je na poměrně vysoké úrovni. Vysoká úroveň běžné likvidity může vést k tomu, že není využito plného potenciálu z investování držných prostředků do jiných tříd aktiv či jiných činností jako jsou inovace apod. Může docházet ke ztrátě investičních příležitostí v důsledku tohoto stavu, a proto lze uvažovat o zlepšení aktuální situace.

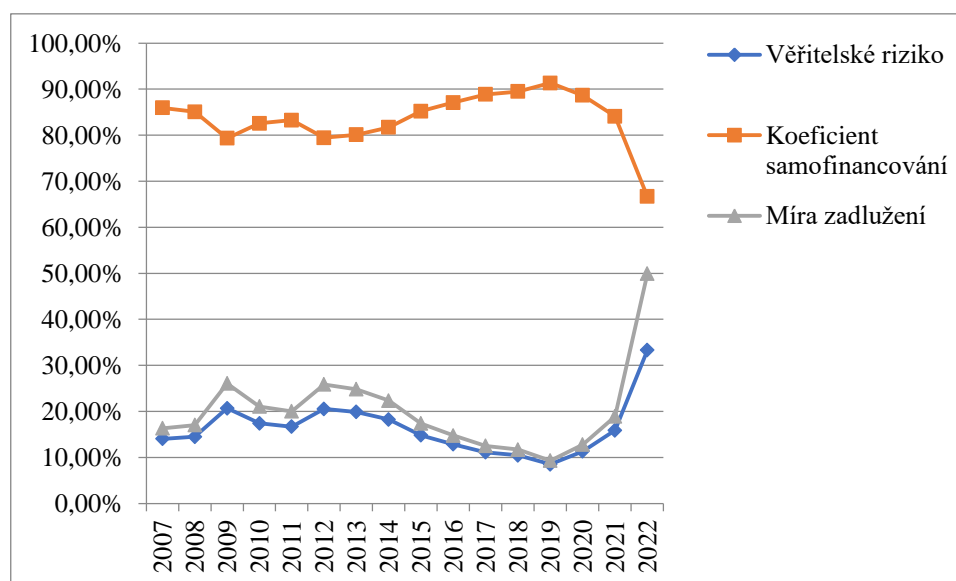
Ukazatel běžné likvidity poskytuje věřitelům informaci o tom, do jaké míry je společnost schopna plnit své závazky, pokud by prodala veškerá krátkodobá aktiva. V tomto ukazateli jsou zahrnuta celková oběžná aktiva a není brán ohled na stupeň likvidnosti majetku. Vypočtené hodnoty, které jsou v příloze č. 15, dosahují svých hodnot nad žádoucí hodnoty. Z toho vyplývá informace, že společnost má vysokou platební schopnost. Nejvyšších hodnot bylo dosaženo v roce 2016 ve výši 21,18 a nejnižších v letech 2020 a 2021, kdy hodnoty po zaokrouhlení na dvě desetinná místa dosáhly 5,65 a 5,61. Z přílohy č. 23 je vidět menší proměnlivost ukazatele.

5.1.3 Zadluženost

Z dynamiky vývoje zadluženosti v analyzovaném období vyplývá, že akciová společnost inklinuje spíše k využití vlastního kapitálu pro zajištění svého financování. K výraznější změně tohoto přístupu dochází od roku 2021, kdy došlo k růstu hodnoty cizího kapitálu, což mělo vliv právě i na ukazatele zadluženosti.

Analýza zadluženosti poskytuje informace o finanční struktuře společnosti. Ukazatelem je sledováno, v jakém rozsahu jsou aktiva společnosti financována z cizích zdrojů. V analýze jsou použity tři ukazatele zadluženosti: věřitelské riziko, koeficient samofinancování, míra zadlužení. V příloze č. 16 jsou ukazatele zadluženosti vypočteny a graf č. 3 zobrazuje hodnoty zkoumaných poměrových ukazatelů za sledované období.

Graf č. 3: Vývoj ukazatele zadluženosti za období 2007 – 2022 (v %)

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Věřitelské riziko

Podrobnější pohled na ukazatele zadluženosti umožňuje konstatování, že ukazatel věřitelského rizika je na průměrné úrovni 16,27 % v rámci analyzovaného období. Nelze tedy konstatovat, že dlouhodobě čelí věřitelé akciové společnosti, zvýšenému riziku. Akciová společnost by měla být schopna splatit své závazky včas a v plné výši. Nelze však opomenout, že v důsledku získání cizích zdrojů financování došlo k více než dvojnásobnému růstu míry věřitelského rizika v posledním sledovaném roce. Do budoucna tedy může docházet k růstu úrovně věřitelského rizika, viz graf č. 3, což se projeví i vznikem nových rizik či růstem rizik souvisejících s věřitelským rizikem.

Tento ukazatel bývá také nazýván jako ukazatel celkové zadluženosti. Pro věřitele vyšší hodnoty tohoto ukazatele znamenají vyšší riziko. Zvyšování hodnot ukazatele může znamenat závislost na cizích zdrojích. Je to ukazatel, který měří dlouhodobou finanční stabilitu společnosti.

Na základě vypočtených hodnot z přílohy č. 16 je patrné, že nejnižších hodnot věřitelské riziko dosahovalo v roce 2019 s hodnotou 8,50 % a nejvyšší hodnota věřitelského rizika byla vypočtena v roce 2012, kdy hodnota ukazatele byla ve výši 20,55 %. Meziroční růst hodnot se může jevit jako proměnlivý, na což je poukazováno v příloze č. 24.

Koeficient samofinancování

Vývoj koeficientu samofinancování potvrzuje, že akciová společnost ve větší míře upřednostňuje vlastní kapitál jako zdroj financování, i když i zde se projevila výraznější změna v posledním analyzovaném roce, viz graf č. 3. Do této doby nebyla organizace, tak závislá na cizím kapitálu a nesla i menší riziko. Přístup organizace do roku 2021 tedy poukazoval na snahu o snižování rizik, které souvisí s vyšší mírou využití cizího kapitálu. Výsledek z roku 2022 (tj. 49,92 %) však ještě nelze chápat kriticky. I nadále organizace využívá poměrně vysoký podíl vlastního kapitálu k financování činnosti podniku. Je však nutné do budoucna počítat s růstem úrokových nákladů a vyšším finančním rizikem.

Koeficient samofinancování je doplňujícím ukazatelem k ukazateli celkové zadluženosti a výsledky tohoto ukazatele jsou v příloze č. 16. Součet hodnot těchto ukazatelů je roven 100 %. Vyjadřuje informaci o společnosti, zda je schopna pokrýt své potřeby z vlastních zdrojů. Meziroční změny hodnot ukazatele jsou v příloze č. 25.

Míra zadlužení

Trend vývoje míry zadlužení tento poznatek potvrzuje. Organizace přistupovala velmi konzervativně k využívání cizího kapitálu, což se na výsledcích zadlužení jednoznačně projevovalo. Nicméně, právě v posledním ze sledovaných let došlo k výraznější změně přístupu a k proměně této strategie, viz graf č. 3. Pro organizaci se jedná o poměrně novou situaci, protože takových hodnot míry zadlužení historicky nikdy nedosahovala (v rámci sledovaného období). Z tohoto důvodu by měla této situaci přizpůsobit i svoji dosavadní strategii řízení zadluženosti, viz další část práce.

Ukazatel míry zadlužení je důležitým ukazatelem pro banky z hlediska poskytnutí úvěru. Čím vyšší jsou hodnoty tohoto ukazatele, tím vyšší je riziko věřitelů. Hodnoty poměrového ukazatele míry zadlužení jsou vypočítány v příloze č. 16. Podle vypočtených hodnot nejnižšího rizika věřitelů bylo v roce 2019, kdy vypočtená hodnota činila 9,31 %. V roce 2009 hodnota míry zadlužení dosahovala nejvyšších hodnot, a to 26,06 %.

V příloze č. 26 jsou vypočtené hodnoty podrobené elementárním charakteristikám. Průměrná hodnota míry zadlužení za sledované období je 20,05 %. Nejvyšší absolutní úbytek byl zaznamenán v roce 2010 oproti roku 2009 ve výši 4,99 % a nejvyšší přírůstek v roce 2022 oproti roku 2011 ve výši 31,02 %.

Hodnoty poměrového ukazatele míra zadlužení byly zkoumány ke stanovené bázi pro rok 2007. Nejvíce hodnoty klesly oproti roku 2007 v roce 2019 o 43,05 %. Nejvyšší nárůst hodnot vůči stanovenému roku je zaznamenán v roce 2022, kdy hodnoty vzrostly o 205,41 %. V tomto roce vedení akciové společnosti mění svůj konzervativní přístup a přestává se bát využívat cizího kapitálu. Akciová společnost půjčené prostředky investuje nejen do nákupu nových strojů, ale také do zajištění provozního chodu společnosti.

5.1.4 Bonitní modely

Pro zhodnocení finančního zdraví akciové společnosti je použit bonitní model v podobě Kralickova Quicktestu. V níže uvedené tabulce č. 2 je model vypočítán podle vzorců z kapitoly 2.2.2. Ve sledovaném období (tj. v tomto případě 2018 až 2022) se finanční zdraví akciové společnosti pohybuje v různorodých hodnotách, avšak lze je zařadit do tzv. šedé zóny.

Tabulka č. 2: Kralickův Quicktest za období 2018 -2022

Ukazatel	2018	2019	2020	2021	2022
Kvóta vlastního kapitálu	0,895	0,913	0,887	0,841	0,667
Hodnocení	4	4	4	4	4
Doba splácení závazků z CF	2,262	-2,707	-1,131	-0,301	-0,677
Hodnocení	0	0	0	0	0
ROA	-0,023	-0,005	0,012	0,094	0,060
Hodnocení	0	0	1	3	3
CF v tržbách	-0,218	0,141	0,005	0,325	-0,337
Hodnocení	0	3	1	4	0
-	-	-	-	-	-
Finanční stabilita	2	2	2	2	2
Výnosová situace	0	1,5	1	3,5	1,5
Celková situace	1	1,75	1,5	2,75	1,75

Zdroj: Vlastní zpracování (2023)

Pomocí bodového hodnocení je nejprve hodnocena **finanční stabilita** společnosti. Z tabulky č. 2 je patrné, že finanční stabilita společnosti se v letech 2018 až 2022 nachází v šedé zóně. Není tedy možné jasně definovat, zda se společnost nachází ve finanční tísní, nebo jestli prosperuje. Druhým hodnoceným ukazatelem je **výnosová situace**. V roce 2018 jsou hodnoty 0, tzn., že ve společnosti dochází k potížím s finančním hospodařením. V roce 2019 se společnost dostává s hodnotou 1,5 do šedé zóny. V šedé zóně se dále nachází také v letech 2020 a 2022. V roce 2021 výnosová situace společnosti dosahuje hodnoty 3,5; což znamená, že společnost v tomto roce je bonitní. Situace společnosti je hodnocena také z celkové situace. Vypočtené hodnoty na základě bodového hodnocení nesignalizují problém ve společnosti s finančním hospodařením, ale ani to, že je společnost bonitní. Zemědělská společnost se v letech 2018 až 2022 nachází v šedé zóně.

5.1.5 Bankrotní modely

Z bankrotních modelů pak došlo k výběru Altmanova modelu, který deklaruje hodnotu naznačující buď bankrot akciové společnosti, nebo prosperitu akciové společnosti. Tento model vychází z hodnot jednotlivých indexů celkového hodnocení. Na základě výpočtů z tabulky č. 3 lze z indexů poměrových ukazatelů vypočítat hodnotu, která vypovídá o případném bankrotu společnosti nebo prosperity. Altmanův model byl vypočítán podle vzorců z kapitoly 2.2.3.

Tabulka č. 3: Altmanův model za období 2018 -2022

Ukazatel	2018	2019	2020	2021	2022
X₁	0,4605	0,4076	0,3638	0,3734	0,5363
X₂	-0,0180	-0,0048	0,0105	0,0772	0,0483
X₃	-0,0231	-0,0052	0,0115	0,0945	0,0595
X₄	4,7701	5,9846	4,3039	2,6444	0,9124
X₅	0,2456	0,2700	0,2670	0,2989	0,2134
Celkové hodnocení	3,56	4,33	3,34	2,75	1,67

Zdroj: Vlastní zpracování (2023)

Výsledek Altmanova modelu zařazuje společnost do kategorie prosperujících podniků od roku 2018 do roku 2020, avšak nelze opomenout, že se situace v organizaci každoročně zhoršuje. Nejvyšší hodnota, která vypovídá o prosperitě společnosti je vypočtena v roce 2019 ve výši 4,33, v předchozím roce byla ve výši 3,56. V následujících letech 2020 až 2022 hodnota postupně klesala. V roce 2020 se ještě hodnota nacházela v pásmu prosperity a v roce 2021 už se nacházela v pásmu nevyhraněné finanční situaci. Výsledná hodnota v roce 2022 už není pro akciovou společnost příznivá. V tomto roce se již nachází v pásmu výrazných finančních problémů. Tento trend lze hodnotit negativně.

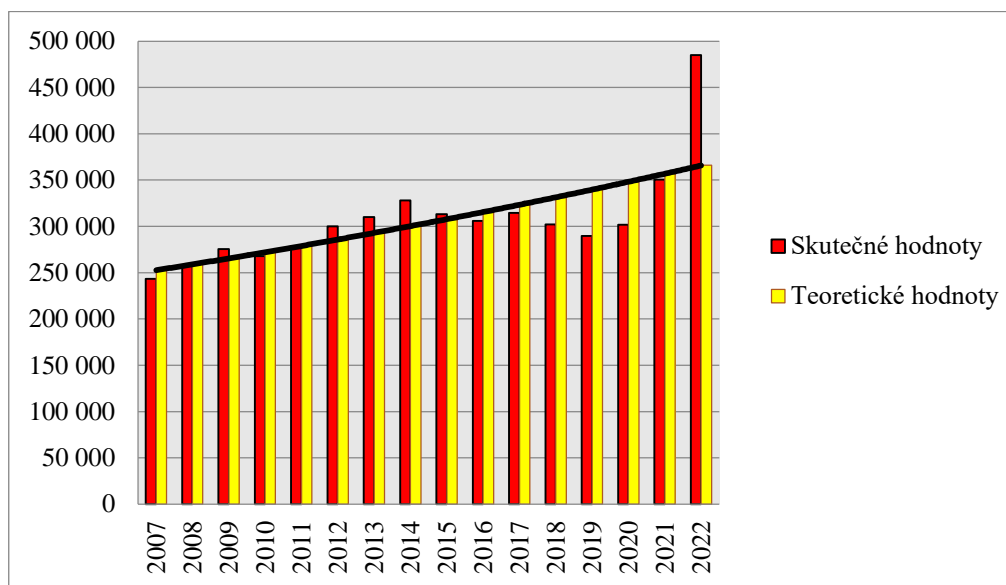
5.2 Statistická analýza ekonomických ukazatelů z přehledu aktiv

5.2.1 Vývoj celkových aktiv

Celková aktiva jsou důležitým ekonomickým ukazatelem, který zhodnocuje stav podniku. V diplomové práci se s nimi počítá při výpočtu rentability a zadluženosti akciové společnosti. V účetnictví je pod pojmem aktivum evidováno vše, co účetní jednotka vlastní. Vlastníkům akciové společnosti aktivum přináší zisk nebo je zisk očekáván do budoucna. Podle aktuální platné rozvahy jsou celková aktiva členěna na:

- a) pohledávky za upsaný kapitál,
- b) stálá aktiva,
- c) oběžná aktiva,
- d) časové rozlišení aktiv.

Graf č. 4: Vývoj celkových aktiv (v tis. Kč)

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Dynamika vývoje celkových aktiv je zachycena v příloze č. 3. Z analyzovaných hodnot je patrné, že celková aktiva od roku 2007 do roku 2020 mají pozvolný rostoucí trend. Po roce 2020 dochází k výraznému růstu celkových aktiv. Společnost od roku 2007 oproti roku 2022 téměř zdvojnásobila celková aktiva. Účetní jednotka disponuje ke konci roku 2022 s dvakrát většími aktivy než v roce 2007. Tento jev je také zachycen v grafu č. 4. Pro akcionáře se jedná o pozitivní trend, protože (i přes možné krátkodobé výkyvy) se posiluje finanční stabilita organizace, protože roste její celkový majetek.

Za období od roku 2007 do roku 2022 mají celková aktiva průměrnou hodnotu 307 729 tis. Kč, v přepočtu na procenta se hodnoty ekonomického ukazatele zvyšovaly meziročně v průměru o 5 %. Absolutní úbytek byl zaznamenán v roce 2015, oproti roku 2014, kdy nejvyšší absolutní úbytek činil ve výši 14 868 tis. Kč, a tempo růstu se zpomalilo o 5 %. Pokles hodnot byl ovlivněn především nepříznivým počasím, kdy v letním období panovaly extrémně vysoké teploty, což vedlo k období sucha a tím pádem k menší úrodě. Akciová společnost také snížila stav svých nemovitostí, konkrétně některých nevyužitých staveb a zemědělských strojů. V roce 2022 byl zaznamenán neobvykle vysoký nárůst celkových aktiv oproti roku 2021. Hodnoty celkových aktiv vzrostly o 134 612 tis. Kč, tzn., že došlo ke zrychlení růstu o 38 %. Růst byl způsoben nákupem nových nemovitostí, konkrétně orné půdy, dále akciová společnost zvýšila hodnotu hmotných movitých věcí a jejich souborů, kdy investovala do nákupu nových

zemědělských strojů, dále také zvýšila výrobu krmných směsí. K výraznému nárůstu přispělo k držení velkého objemu peněžních prostředků na běžném účtu akciové společnosti.

Vývoj akciové společnosti byl analyzován pomocí bazického indexu, kdy byla stanovena báze pro rok 2007. Tak jako v příloze č. 3, tak i v grafu č. 4 je možné zaznamenat, že oproti roku 2007 nedocházelo k žádným výrazným propadům. Číselné hodnoty tohoto ukazatele oproti roku 2007 postupně rostly. Největší růst oproti roku 2007 byl zaznamenán v roce 2022, kdy se celková aktiva ve společnosti zvýšila o 99 %. Nejnižší nárůst byl naopak zaznamenán v roce 2008 oproti bázi, a to ve výši 6 %.

Vývoj hodnot celkových aktiv nejlépe vysvětluje exponenciální trendová funkce, která je vyznačena v tabulce č. 4 a to z 57 %. Exponenciální funkce byla určena podle indexu determinace. Hodnoty indexu determinace u stanovené trendové funkce vykazují maximální hodnoty blížíící se jedné a to ve výši 0,5749. Na základě exponenciální trendové funkce byly vypočteny teoretické hodnoty, které jsou porovnány se skutečnými hodnotami v grafu č. 4 a v příloze č. 27. Od roku 2007 do roku 2015 a v roce 2022 skutečné hodnoty celkových aktiv teoretické hodnoty kopírují nebo je dokonce převyšují. V roce 2016 až do roku 2021 dochází k poklesu skutečných hodnot oproti teoretickým hodnotám.

Tabulka č. 4: Přehled trendových funkcí a index determinace celkových aktiv

Aktiva celkem		
Trend	Funkce	Index determinace
Lineární	$y = 238\,642 + 8\,127,9 \cdot t$	$\hat{I}^2 = 0,5065$
Kvadratický	$y = 267\,930 - 1\,634,6 \cdot t + 574,26 \cdot t^2$	$\hat{I}^2 = 0,5489$
Logaritmická	$y = 222\,346 + 44\,540 \log \cdot t$	$\hat{I}^2 = 0,4179$
Mocninná	$y = 231\,952 \cdot t^{0,1411}$	$\hat{I}^2 = 0,517$
Exponenciální	$y = 246\,506e^{0,0247t}$	$\hat{I}^2 = 0,5749$

Zdroj: Vlastní zpracování (2023)

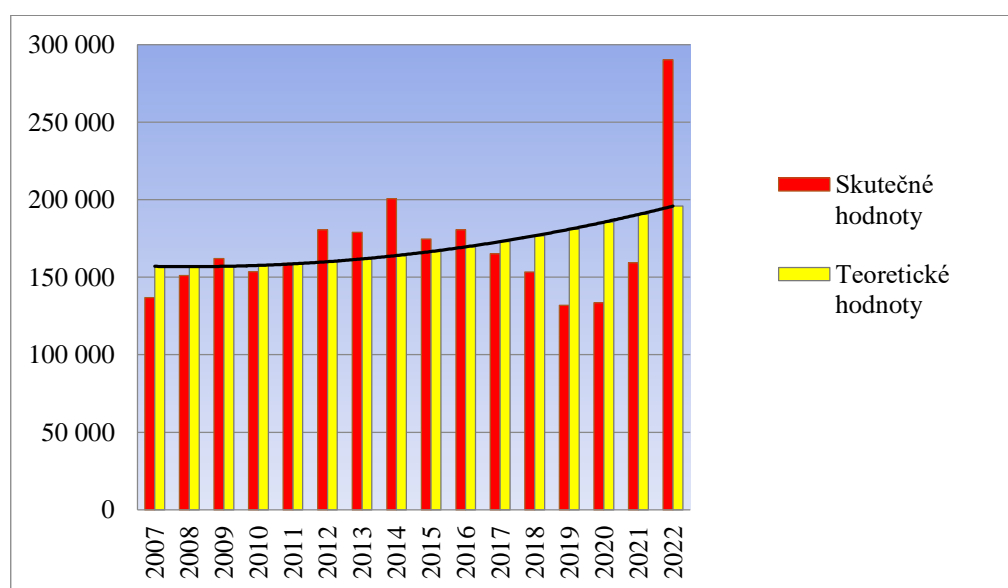
5.2.2 Vývoj oběžných aktiv

Součástí celkových aktiv je ekonomický ukazatel oběžná aktiva. V rozvaze jsou oběžná aktiva dělena na zásoby, pohledávky a krátkodobý finanční majetek a v diplomové práci jsou použity pro výpočet likvidity. V příloze č. 4 jsou hodnoty ekonomického ukazatele podrobeny elementárním charakteristikám. Obecně je možné vývoj oběžných aktiv hodnotit jako proměnlivý. Od roku 2007 do roku 2014 je zachycen růstový trend

hodnot oběžných aktiv. V roce 2015 došlo oproti roku 2014 k výraznému snížení zásob, krátkodobých pohledávek, peněžních prostředků na účtech a to způsobilo meziroční pokles hodnot oběžných aktiv ve výši 25 983 tis. Kč. Na základě významného propadu oběžných aktiv došlo také ke zpomalení tempa meziročního růstu hodnot o 13 %. Naopak k nejvyššímu přírůstku dochází mezi roky 2021 a 2022, a to v hodnotě 131 102 tis. Kč. S růstem absolutních hodnot došlo i k meziročnímu zrychlení tempa růstu o 82 %. Výrazný růst hodnot oběžných aktiv byl způsoben růstem zásob, kdy vzrostly hodnoty materiálu a nedokončené výroby dále pak akciové společnosti vzrostly peněžní prostředky na účtech a pohledávky téměř o dvojnásobek.

Tento vývoj je zachycen v grafu č. 5 a nemusí být primárně kritický a problematický. Pro organizaci může být žádoucí, když například klesá hodnota zásob, protože vysoká míra neprodejních zásob může zhoršovat likviditu apod.

Graf č. 5: Vývoj oběžných aktiv (v tis. Kč)

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Hodnota oběžných aktiv byla hodnocena ke stanovené bázi. Určená báze se vztahuje k roku 2007. Graf č. 5 ukazuje, že některé hodnoty ukazatele klesly pod stanovenou bázi a to nastalo v letech 2019 a 2020. V roce 2019 oproti roku 2007 klesly oběžná aktiva o 4 %, v roce 2020 o 3 % a v roce 2022 se hodnoty zvýšily oproti stanovené bázi o 112 %. Růst oběžných aktiv souvisí s postupným rozvojem akciové společnosti.

Kvadratická trendová funkce byla vybrána jako nejvhodnější na základě maximálních hodnot indexu determinace, který dosahuje hodnoty 0,1202. Ačkoliv je to index s nejvyššími hodnotami blížíci se jedné, tak jen z pouhých 12 % trendová funkce vysvětluje vývoj oběžných aktiv a tudíž je obtížné predikovat vývoj v dalších letech.

Tabulka č. 5: Přehled trendových funkcí a indexu determinace oběžných aktiv

Oběžná aktiva		
Trend	Rovnice	Index determinace
Lineární	$y = 147\,431 + 2\,590,1 \cdot t$	$\bar{I}^2 = 0,1094$
Kvadratický	$y = 157\,587 - 795,45 \cdot t + 199,15 \cdot t^2$	$\bar{I}^2 = 0,1202$
Logaritmická	$y = 139\,465 + 15\,640 \log \cdot t$	$\bar{I}^2 = 0,1096$
Mocninná	$y = 143\,527 \cdot t^{0,077}$	$\bar{I}^2 = 0,1038$
Exponenciální	$y = 151\,191e^{0,0113t}$	$\bar{I}^2 = 0,0806$

Zdroj: Vlastní zpracování (2023)

Podle kvadratické trendové funkce byly v příloze č. 28 vypočítány pro porovnání se skutečnými hodnotami teoretické hodnoty, které jsou také součástí grafu č. 5.

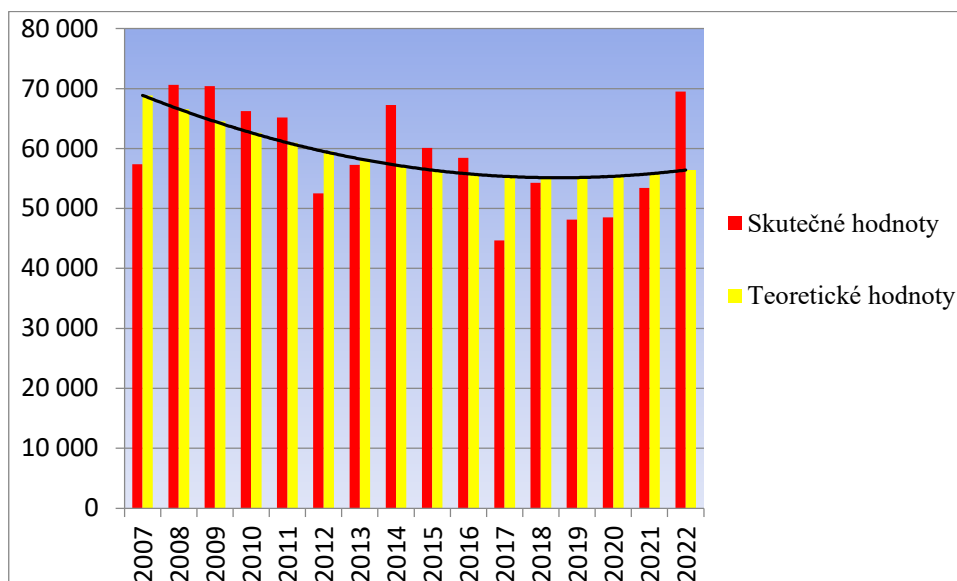
5.2.3 Vývoj zásob

Jak již bylo výše zmíněno, součástí oběžných aktiv jsou zásoby. Tento ekonomický ukazatel bude použit k výpočtu poměrového ukazatele likvidity. Mezi zásoby obecně patří:

- materiál (osivo),
- zboží,
- nedokončená výroba (zaseté obilí),
- polotovary vlastní výroby,
- výrobky (krmné směsi, obiloviny, cukrovka, hrách, olejnin, řepka, pícniny),
- mladá a ostatní zvířata (skot, prasata).

Položky zásob je možné členit podle různých funkcí a použitelnosti, dále z hlediska evidence nebo disponibility. Snaha akciové společnosti je minimalizovat výši zásob, protože vysoká míra neprodejních zásob může zhoršovat její likviditu. Významný podíl objemu zásob je převážně tvořen rostlinnou výrobou a živočišná výroba je pro akciovou společnost spíše vedlejší činností. Stav zvířat se snaží akciová společnost snižovat.

Graf č. 6: Vývoj zásob (v tis. Kč)

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Zásoby byly podrobeny elementárním charakteristikám v příloze č. 5. V roce 2012 oproti roku 2011 a v roce 2017 oproti roku 2016 byly zjištěny nejvyšší absolutní úbytky hodnot zásob za sledované období. V roce 2012 byl meziroční absolutní úbytek ve výši 12 634 tis. Kč a v roce 2017 13 776 tis. Kč. V roce 2017 oproti roku 2016 se tempo růstu meziročně zpomalilo o 24 %. Pokles meziročních hodnot zásob způsobily výkyvy počasí, které mají vliv na úrodu. Akciová společnost ze své obdělávané půdy sklídila v daných letech méně produkce, než v předchozích letech. Naopak v roce 2022 oproti roku 2021 je zachycen nejvyšší přírůstek ve výši 16 063 tis. Kč a meziroční tempo růstu zrychlilo o 30 %. Růst hodnot zásob způsobila především válka na Ukrajině, která vedla k růstu cen rostlinných komodit na trhu.

I když by mělo být snahou organizace snižovat zásoby, podle vypočtených údajů hodnota zásob za uvedené období výrazně neklesala, čili se nedařilo dosahovat ambice v podobě minimalizace výše zásob.

Graf č. 6 zachycuje vývoj hodnot zásob a pro analýzu dat byla stanovena báze pro rok 2007. Oproti roku 2007 došlo k nejvyššímu poklesu hodnot zásob v roce 2017 o 22 %, vliv na tento jev mají klimatické podmínky. Nejvyšší nárůst oproti bázi byl zaznamenán v letech 2008 a 2009, kdy hodnoty vzrostly o 23 %, neboť akciová společnost zvýšila svoji rostlinnou produkci.

Tabulka č. 6: Přehled trendových funkcí a indexu determinace zásob

Zásoby		
Trend	Rovnice	Index determinace
Lineární	$y = 66\,066 - 831,04 \cdot t$	$\bar{I}^2 = 0,2195$
Kvadratický	$y = 71\,374 - 2\,600,6 \cdot t + 104,09 \cdot t^2$	$\bar{I}^2 = 0,2774$
Logaritmická	$y = 67\,957 - 4671 \log \cdot t$	$\bar{I}^2 = 0,1906$
Mocninná	$y = 68\,287 \cdot t^{-0,081}$	$\bar{I}^2 = 0,1941$
Exponenciální	$y = 66\,098e^{0,015t}$	$\bar{I}^2 = 0,2249$

Zdroj: Vlastní zpracování (2023)

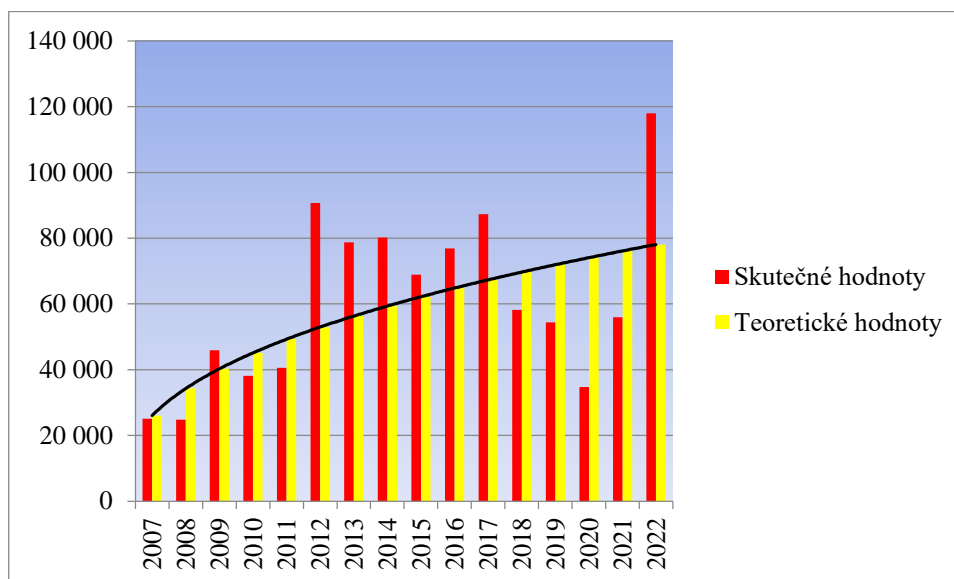
Pro ekonomický ukazatel zásoby byla na základě vypočteného indexu determinace, který dosahoval maximálních hodnot 0,2774, definována kvadratická trendová funkce, viz tabulka č. 6. Podle indexu determinace po převodu na procenta, kvadratická trendová funkce vysvětluje vývoj zásob z pouhých 28 % a proto nebude predikován vývoj ekonomického ukazatele v dalších letech.

V grafu č. 6 a v příloze č. 29 jsou pro porovnání se skutečnými hodnotami zobrazeny a vypočteny teoretické hodnoty podle kvadratické trendové funkce.

5.2.4 Vývoj peněžních prostředků v pokladně a na účtech

Peněžní prostředky v pokladně a na účtech jsou součástí krátkodobého finančního majetku a v diplomové práci je potřebný k výpočtu likvidity akciové společnosti. Nepeněžní prostředky jsou sledovány na bankovních účtech a bankovní účty mohou být buď v českých korunách, nebo i v cizích měnách.

Graf č. 7: Vývoj peněžních prostředků v pokladně a na účtech (v tis. Kč)

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

V grafu č. 7 a v příloze č. 30 jsou skutečné hodnoty peněžních prostředků v pokladně a na účtech porovnány s teoretickými hodnotami za sledované období 2007 – 2022. Již z grafu č. 7 je vidět, že ekonomický ukazatel je za sledované období velice proměnlivý. V některých obdobích hodnoty peněžních prostředků v pokladně a na účtech klesly i pod teoretické hodnoty. Pokud účetní jednotka akciové společnosti drží peněžní prostředky, může mít k tomu různé důvody. Platí zde také pravidlo, že vyšší míra peněžních prostředků na účtech akciové společnosti může být problematická, protože by bylo vhodnější finanční prostředky investovat do jiných oblastí.

Průměrná hodnota hodnoceného ukazatele je ve výši 61 142 tis. Kč. V příloze č. 6 byly zaznamenány na základě elementárních charakteristik nejvyšší absolutní úbytky a přírůstky. K nejvyššímu meziročnímu poklesu hodnot došlo v roce 2018 oproti roku 2017 a to ve výši 29 072 tis. Kč. Nejvyšší přírůstek peněžních prostředků v pokladně a na účtech byl dosažen v roce 2022 oproti roku 2021 ve výši 61 943 tis. Kč. V roce 2020 oproti roku 2019 se tempo růstu hodnot zpomalilo o 36 % a v roce 2012 se tempo růstu výrazně zrychlilo a to o 124 %. Růst hodnot ukazatele je ovlivněn tím, jak organizace hospodaří s peněžními prostředky. V roce 2018 hodnoty klesly, protože se sklídil menší objem rostlinné produkce, než se očekával, akciová společnost tudíž měla na prodej méně výrobků a v nemalé míře se snažila investovat do novější zemědělské techniky. V roce 2022 hodnoty vzrostly díky vysokému objemu rostlinné produkce z roku 2021 a vyšším

cenám za rostlinné komodity na trhu. Akciová společnost v roce 2022 obdržela peněžní prostředky za prodanou rostlinnou produkci z roku 2021.

Báze byla stanovena pro rok 2007. Jen v roce 2008 byl zaznamenán pokles hodnot pod hodnoty stanovené báze a to o 1 %. V roce 2022 došlo k nárůstu hodnot ekonomického ukazatele o 370 %.

Nejlépe vývoj peněžních prostředků v pokladně a na účtech vystihuje mocninná trendová funkce. Podle indexu determinace ve výši 0,4568 a po převodu na procenta vývoj ekonomického ukazatele vystihuje ze 46 %. Tvar pro mocninnou trendovou funkci je vyznačen v tabulce č. 7. Jelikož mocninná trendová funkce vysvětluje vývoj peněžních prostředků v pokladně a na účtech pouze ze 46 % nebude predikován vývoj ukazatele.

Tabulka č. 7: Přehled trendových funkcí a indexu determinace peněžních prostředků v pokladně a na účtech

Peněžní prostředky v pokladně a na účtech		Index determinace
Lineární	$y = 37\,262 + 2\,809,5 \cdot t$	$\hat{I}^2 = 0,2593$
Kvadratický	$y = 16\,645 + 9\,681,7 \cdot t - 404,25 \cdot t^2$	$\hat{I}^2 = 0,3495$
Logaritmická	$y = 23\,252 - 19\,765 \log \cdot t$	$\hat{I}^2 = 0,3527$
Mocninná	$y = 26\,067 \cdot t^{0,3957}$	$\hat{I}^2 = 0,4568$
Exponenciální	$y = 35\,478e^{0,053t}$	$\hat{I}^2 = 0,298$

Zdroj: Vlastní zpracování (2023)

5.3 Statistická analýza ekonomických ukazatelů z přehledu pasiv

Vývoj celkových aktiv odpovídá vývoji celkových pasiv, a proto je možné přejít k podrobnějšímu zhodnocení vývoje vybraných jednotlivých složek celkových pasiv.

5.3.1 Vývoj vlastního kapitálu

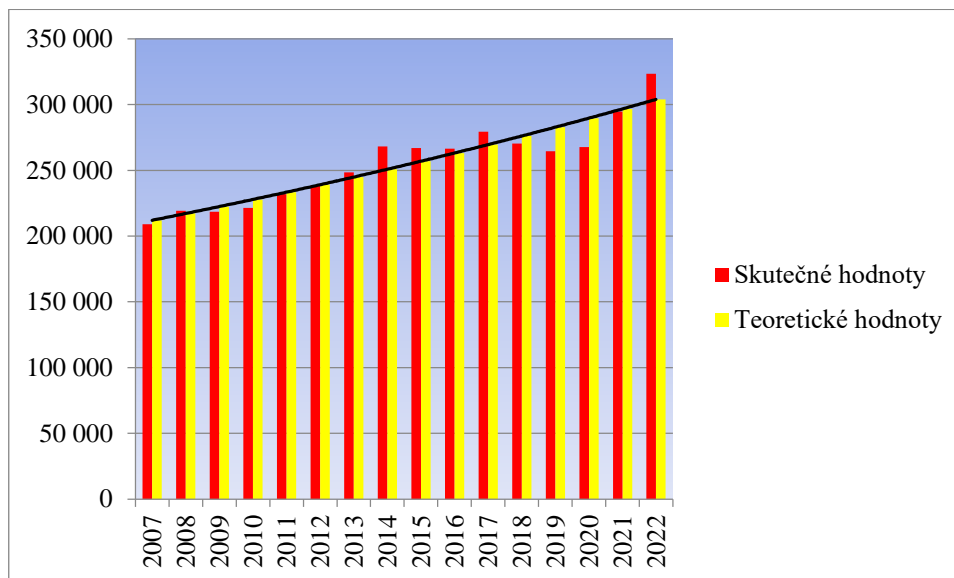
Pro akcionáře patří mezi podstatné informace zhodnocení vývoje vlastního kapitálu akciové společnosti, tedy v podstatě jejich kapitálu, který do organizace vkládají.

Významným ekonomickým ukazatelem pro společníky akciové společnosti je vlastní kapitál. Vlastní kapitál je základní položkou účetní rozvahy na straně pasiv a zobrazuje celkovou hodnotu společnosti, která také odráží finanční zdraví společnosti. Ve výkazu rozvahy je rozdělen do dalších šesti částí:

- a) základní kapitál,
- b) ážio a kapitálové fondy,

- c) fondy ze zisku,
- d) výsledek hospodaření minulých let,
- e) rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku.

Graf č. 8: Vývoj vlastního kapitálu (v tis. Kč)

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Hodnotu vlastního kapitálu je možné vypočítat jako rozdíl mezi celkovými aktivy a cizího kapitálu. Vlastní kapitál je zdroj financování aktiv, který do společnosti vkládají její vlastníci. S vlastním kapitálem se počítá při zjišťování rentability a zadluženosti akciové společnosti. V grafu č. 8 je zaznamenán s menšími výkyvy v letech 2018 – 2020 rostoucí trend vlastního kapitálu.

V příloze č. 7 jsou zjišťovány základní elementární charakteristiky ekonomického ukazatele. Za sledované období hodnota průměru vlastního kapitálu je ve výši 255 521 tis. Kč. Nejvyšší absolutní úbytek byl zaznamenán mezi roky 2018 a 2017, kdy meziročně hodnota vlastního kapitálu klesla o 9 222 tis. Kč, a tempo růstu se zpomalilo o 3 %. Vliv na tento jev měl záporný výsledek hospodaření běžného účetního období. Hodnoty po té začaly meziročně pomalu růst, a mezi roky 2022 a 2021 došlo k přírůstku hodnot vlastního kapitálu o 28 820 tis. Kč a tempo růstu se vzrostlo o 10 %.

Pro rok 2007 byla stanovena báze a od tohoto roku je z grafu č. 8 patrné, že hodnoty ukazatele do roku 2022 postupně rostly. Pro akcionáře přináší tento vývoj velmi

pozitivní zjištění, protože v rámci sledovaného období se hodnota vlastního kapitálu zvýšila, resp. v dlouhodobém horizontu vzrostla o 55 %.

Tabulka č. 8: Přehled trendových funkcí a indexu determinace vlastního kapitálu

Vlastní kapitál		
Trend	Rovnice	Index determinace
Lineární	$y = 203\,612 + 6\,106,9 \cdot t$	$\bar{I}^2 = 0,8748$
Kvadratický	$y = 203\,750 + 6\,060,9 \cdot t + 2,709 \cdot t^2$	$\bar{I}^2 = 0,8748$
Logaritmická	$y = 189\,007 - 34\,697 \log \cdot t$	$\bar{I}^2 = 0,7759$
Mocninná	$y = 194\,524 \cdot t^{0,1387}$	$\bar{I}^2 = 0,8185$
Exponenciální	$y = 206\,995e^{0,024t}$	$\bar{I}^2 = 0,8897$

Zdroj: Vlastní zpracování (2023)

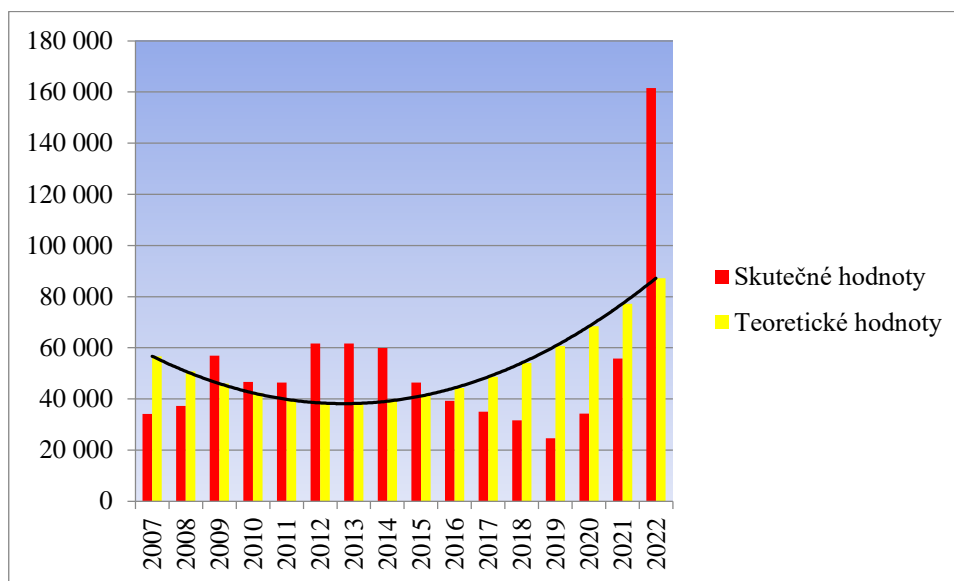
Exponenciální trendová funkce, která je žlutě vyznačena v tabulce č. 8 nejlépe vysvětluje vývoj vlastního kapitálu na základě indexu determinace po převodu na procenta z 89 %. V grafu č. 8 a přílohy č. 31 je vidět, jak skutečné hodnoty kopírují ty teoretické nebo je dokonce v některých letech převyšují. Ve třech případech skutečné hodnoty nedosahují ani hranici teoretických hodnot. Pro tento ukazatel je v další části práce vypočtená možná predikce hodnot pro roky 2023 a 2024.

5.3.2 Cizí kapitál

Cizí kapitál musí vlastníci akciové společnosti sledovat vůči vlastnímu kapitálu, aby nedocházelo k předlužování akciové společnosti. Jedná se vlastně o kapitál, který do společnosti vložil věřitel. Věřitel své prostředky společnosti neposkytuje zadarmo, za poskytnutí úvěru získává úrok. Pro dlužníka neboli společnost, která si půjčila peněžní prostředky od věřitele, mohou být cizí zdroje levnější než vlastní kapitál, neboť úroky z cizího kapitálu jsou součástí nákladů a náklady společnosti snižují zisk, ze kterého platí společnost daň. Cizí zdroje je možno dále dělit na:

- a) krátkodobé závazky
- b) dlouhodobé závazky, viz níže.

Graf č. 9: Vývoj cizího kapitálu (v tis. Kč)

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Cizí kapitál se využívá k výpočtu poměrových ukazatelů zadluženosti akciové společnosti. Graf č. 9, který zobrazuje vývoj cizího kapitálu, vykazuje velice proměnlivý vývoj. V posledních letech graf poukazuje také na růst zadlužení akciové společnosti, i když v předešlých letech se vývoj zdál být proměnlivý. Z tohoto důvodu je možné říci, že akciová společnost využívá různé strategie k hospodaření s cizím kapitálem. Různé změny v této strategii mohou komplikovat finanční plánování a rozpočtování v organizaci, protože není známo úrokové zatížení v dlouhodobém horizontu. Důvody zde mohou být různorodého charakteru. Větší využití krátkodobých závazků poukazuje i na možnost, že organizace využívá cizí kapitál nikoliv pouze k investiční činnosti, ale také pro zajištění krátkodobého provozního financování, což nemusí být vždy pozitivní variantou. Management by měl jednoznačně určit, jakou cestou se v tomto směru vydat.

Elementární charakteristiky cizího kapitálu jsou v příloze č. 8 a vypočtená průměrná hodnota cizích zdrojů za sledované období činí 52 071 tis. Kč. Na základě poskytnutých údajů bylo zjištěno, že v roce 2015 došlo k meziročnímu úbytku oproti předchozímu roku o 13 539 tis. Kč. V tomto období došlo ke snížení závazků z obchodních vztahů, závazků ke společníkům a snížení daňových závazků. Tempo růstu ekonomického ukazatele zpomalilo o 23 %. Nejvyšší meziroční přírůstek cizího kapitálu byl zaznamenán v roce 2022 oproti roku 2021 ve výši 105 785 tis. Kč a tím se tempo růstu hodnot zrychlilo o 190 %. Vlastníci akciové společnosti v tomto období více investovali cizí kapitál

do nemovitostí (orná půda) a nákupu nových zemědělských strojů. Oproti roku 2007 v roce 2022 cizí kapitál akciové společnosti vzrostl o 373 %.

V tabulce č. 9 byla určena na základě indexu determinace nejvhodnější trendová funkce, která nejlépe vysvětluje vývoj ekonomického ukazatele. Index determinace pro kvadratickou trendovou funkci dosahuje nejvyšších maximálních hodnot, avšak vývoj pomocí určené funkce vysvětluje jen z 22 %. Pro nízké hodnoty indexu determinace nebude pro tento ekonomický ukazatel predikován budoucí možný vývoj.

Tabulka č. 9: Přehled trendových funkcí a indexu determinace cizího kapitálu

Cizí kapitál		
Trend	Rovnice	Index determinace
Lineární	$y = 34\,771 + 2\,035,3 \cdot t$	$\hat{I}^2 = 0,0949$
Kvadratický	$y = 63\,792 - 7\,638,4 \cdot t + 569,04 \cdot t^2$	$\hat{I}^2 = 0,2196$
Logaritmická	$y = 33\,014 - 9\,941,2 \log \cdot t$	$\hat{I}^2 = 0,0622$
Mocninná	$y = 39\,307 \cdot t^{0,0922}$	$\hat{I}^2 = 0,0289$
Exponenciální	$y = 41\,371e^{0,0148t}$	$\hat{I}^2 = 0,027$

Zdroj: Vlastní zpracování (2023)

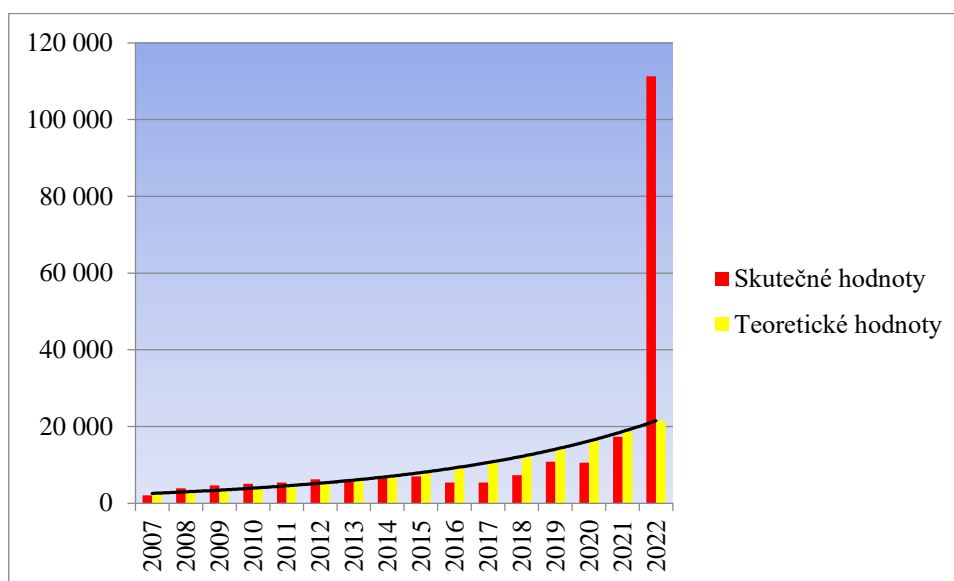
V grafu č. 9 a v příloze č. 32 jsou také zaznamenány teoretické hodnoty ukazatele, které jsou vypočítány právě podle zvolené kvadratické trendové funkce.

5.3.3 Dlouhodobé závazky

Dlouhodobé závazky jsou součástí cizího kapitálu. Dlouhodobé závazky jsou takové závazky, jejichž splatnost je delší než dvanáct měsíců ke dni sestavení účetní závěrky. Dlouhodobé závazky mohou také vznikat z:

- půjček (bankovní úvěry),
- přijatých záloh,
- vydaných směnek,
- dluhopisů,
- ze závazku společníků a dalších.

Graf č. 10: Vývoj dlouhodobých závazků (v tis. Kč)

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Hodnoty dlouhodobých závazků jsou použity pro výpočet poměrového ukazatele rentability. Z grafu č. 10 vyplývá, že vývoj dlouhodobých závazků měl ve sledovaném období rostoucí trend. Organizace ve stále větší míře preferovala dlouhodobé zdroje financování. V roce 2022 pak došlo k výraznému zvýšení této formy financování, což bylo dáno získáním nových dlouhodobých zdrojů ve výraznější hodnotě.

Průměrná hodnota za sledované období je ve výši 13 473 tis. Kč a elementární charakteristiky ekonomického ukazatele byly vypočteny v příloze č. 9. Nejvyšší úbytek hodnot dlouhodobých závazků byl zjištěn v roce 2016 oproti roku 2015, kdy hodnoty klesly o 1 599 tis. Kč, a tempo růstu zpomalilo o 23 %. V roce 2016 došlo ke splacení závazků úvěrovým institucím. Naopak v roce 2022 oproti roku 2021 byl zaznamenán nejvyšší přírůstek ve výši 93 949 tis. Kč a tempo růstu hodnot se zrychlilo o 542 %. V roce 2022 akciová společnost zvýšila své závazky vůči úvěrovým institucím.

Vývoj dlouhodobých závazků nejlépe vysvětluje exponenciální trendová funkce. V grafu č. 10 a v příloze č. 33 jsou pro porovnání zobrazeny skutečné a teoretické hodnoty, které jsou vypočítány podle zvolené trendové funkce. Index determinace v tomto případě dosahuje nejvyšších maximálních hodnot a po převodu na procenta vývoj ekonomického ukazatele vysvětluje z 61 %. V tabulce č. 10 je funkce vyznačená i s indexem determinace. Jelikož index determinace vykazuje celkem vysoké hodnoty pro exponenciální trendovou

funkci, je v další části diplomové práce predikován budoucí vývoj ekonomického ukazatele.

Tabulka č. 10: Přehled trendových funkcí a indexu determinace dlouhodobých závazků

Dlouhodobé závazky		
Trend	Rovnice	Index determinace
Lineární	$y = 10\,742 + 2\,848,8 \cdot t$	$\hat{I}^2 = 0,2655$
Kvadratický	$y = 22\,580 - 8\,258,5 \cdot t + 653,37 \cdot t^2$	$\hat{I}^2 = 0,5002$
Logaritmická	$y = -10\,752 + 12\,637 \log \cdot t$	$\hat{I}^2 = 0,1436$
Mocninná	$y = 1\,721,7 \cdot t^{0,764}$	$\hat{I}^2 = 0,4893$
Exponenciální	$y = 2\,236,8e^{0,1415t}$	$\hat{I}^2 = 0,611$

Zdroj: Vlastní zpracování (2023)

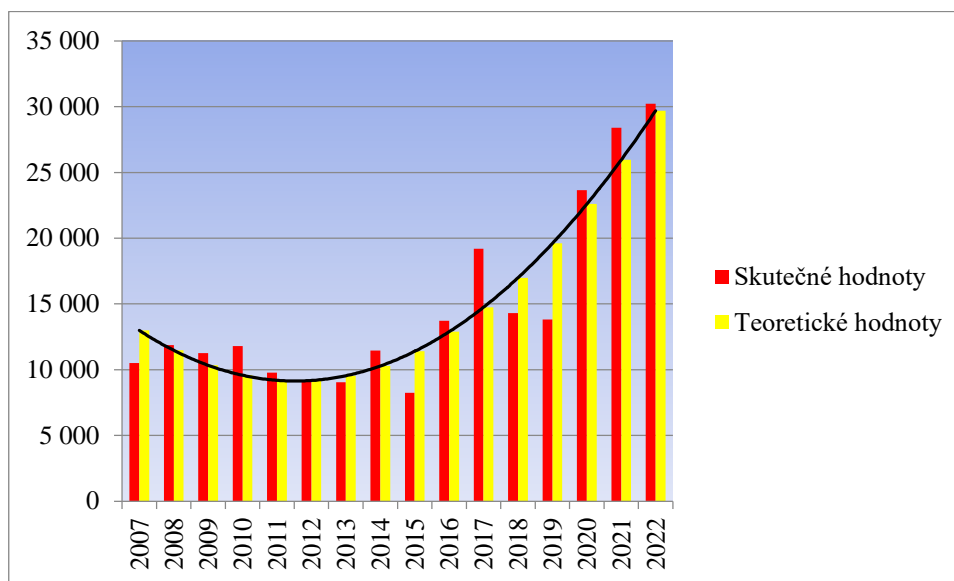
5.3.4 Krátkodobé závazky

Krátkodobé závazky jsou takové závazky, jejichž splatnost je kratší než dvanáct měsíců ke dni sestavení účetní závěrky. Krátkodobé závazky mohou také vznikat z:

- titulu mezd,
- ze sociálního a zdravotního pojištění,
- obchodní závazky,
- daňové závazky nebo závazky ke společníkům,
- dále mezi ně patří krátkodobé bankovní úvěry,
- zálohy přijaté od odběratelů a další.

Ekonomický ukazatel krátkodobé závazky je používán pro výpočet poměrových ukazatelů likvidity. Vývoj krátkodobých závazků zachycuje graf č. 11, ve kterém je zachycen proměnlivý vývoj s rostoucím trendem od roku 2020 a to i v situaci, kdy v roce 2020 byla zaznamenána maximální hodnota oproti předcházejícím obdobím (v dalších letech se ještě zvyšovala). Z tohoto lze konstatovat, že organizace přistupuje ke stále aktivnějšímu využití krátkodobých závazků pro financování vlastní činnosti, jak již bylo dříve zmíněno. Graf č. 11 a příloha č. 34 obsahuje pro porovnání skutečné a teoretické hodnoty vývoje krátkodobých závazků.

Graf č. 11: Vývoj krátkodobých závazků (v tis. Kč)

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Charakteristika vývoje za určité období proběhla v příloze č. 10 a průměrná hodnota tohoto ukazatele za sledované období činí 14 777 tis. Kč. Nejvyšší úbytek hodnot ekonomického ukazatele byl zaznamenán v roce 2018 oproti roku 2017, kdy snížení krátkodobých závazků bylo o 4 874 tis. Kč. Akciová společnost v roce 2018 výrazně snížila závazky z obchodních vztahů. Nejvyšší přírůstek hodnot krátkodobých závazků byl vyhodnocen v roce 2020 oproti roku 2019, a to ve výši 9 820 tis. Kč bylo to způsobeno navýšením závazků z obchodních vztahů.

Báze je pro hodnocení akciové společnosti stanovena pro rok 2007. Už od roku 2007 má tento ekonomický ukazatel velice proměnlivý vývoj, avšak od roku 2007 své krátkodobé závazky zvýšila o 187 %.

Tabulka č. 11: Přehled trendových funkcí a indexu determinace krátkodobých závazků

Krátkodobé závazky		
Trend	Rovnice	Index determinace
Lineární	$y = 5\,306,8 + 1\,114,2 \cdot t$	$\hat{I}^2 = 0,5902$
Kvadratický	$y = 14\,872 - 2\,074,1 \cdot t + 187,54 \cdot t^2$	$\hat{I}^2 = 0,8711$
Logaritmická	$y = 5\,107,1 + 5\,044,5 \log \cdot t$	$\hat{I}^2 = 0,3324$
Mocninná	$y = 7\,749,3 \cdot t^{0,2928}$	$\hat{I}^2 = 0,3258$
Exponenciální	$y = 7\,831,6e^{0,0648t}$	$\hat{I}^2 = 0,5806$

Zdroj: Vlastní zpracování (2023)

Z tabulky č. 11 je vidět, že vývoj krátkodobých závazků nejlépe vysvětluje kvadratická trendová funkce. Nejvhodnější funkce byla zvolena podle indexu determinace, který dosahuje maximálních hodnot ve výši 0,8711 právě u kvadratické trendové funkce. Hodnoty indexu determinace po převodu na procenta uvádějí, že kvadratická trendová funkce vysvětluje vývoj krátkodobých závazků za sledované období 87 %. Jelikož index determinace dosahuje vysokých hodnot, tak v další části práce je predikován budoucí možný vývoj ukazatele.

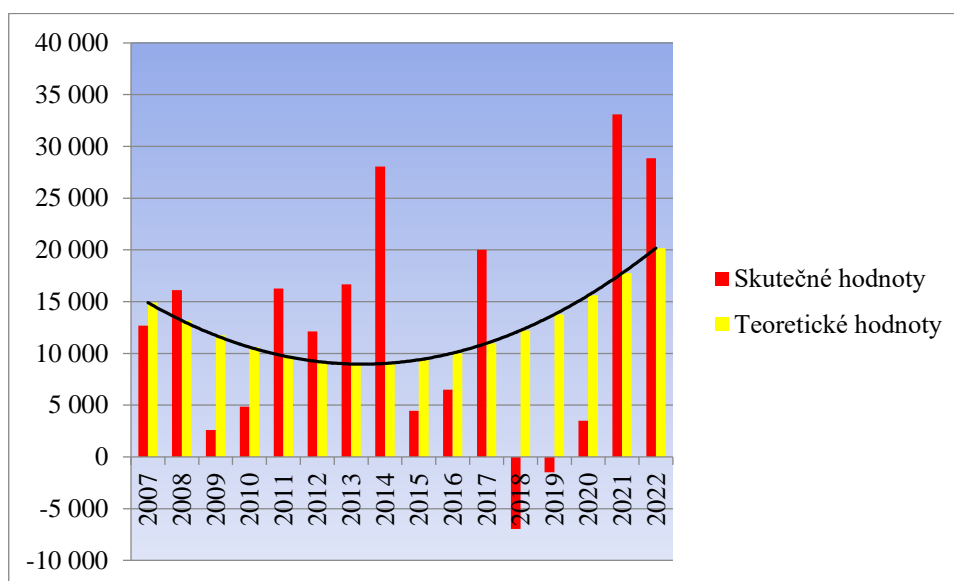
5.4 Statistická analýza ekonomických ukazatelů z přehledu výkazu zisku a ztráty

5.4.1 Provozní zisk (EBIT – Earnings Before Interest and Taxes)

Provozní zisk společnosti značí ziskovost. Je to zisk před zdaněním a úroky. S tímto ekonomickým ukazatelem se počítá při výpočtu poměrových ukazatelů rentability.

Dynamika vývoje provozního zisku je graficky znázorněna v grafu č. 12 a poukazuje na pozitivní vývoj v oblasti provozního zisku společnosti. Průměrně je generován zisk ve výši 12 333 tis. Kč, a také v dlouhodobém horizontu ziskovost roste (i když v některých kratších obdobích lze vysledovat negativní vývoj, tj. ztrátu, či meziroční pokles hodnot). Tento vývoj je pozitivní, protože dosahování zisku patří mezi klíčové ukazatele, které potvrzují finanční zdraví podniku. Zároveň je však nutné posuzovat vývoj ukazatele i v dalších souvislostech, tedy diagnostikovat finanční zdraví na základě komplexní finanční analýzy. Je však zřejmé, že dlouhodobou ziskovost budou akcionáři oceňovat pozitivním způsobem.

Graf č. 12: Vývoj EBIT (v tis. Kč)

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

V příloze č. 11 byly počítány elementární charakteristiky provozního zisku. Nejvyššího úbytku bylo zaznamenáno v roce 2018 oproti roku 2017, kdy úbytek hodnot ekonomického ukazatele činil ve výši 26 991 tis. Kč. V roce 2021 oproti roku 2020 došlo k přírůstku hodnot ukazatele o 29 621 tis. Kč a tento jev způsobil zrychlení růstu hodnot provozního zisku o 851 %. V roce 2020 oproti roku 2019 probíhalo meziroční zpomalení tempa růstu o 232 %.

Hodnoty provozního zisku byly sledovány také k bázi, která byla stanovena pro rok 2007. K největšímu nárůstu hodnot oproti roku 2007 došlo v roce 2021, kdy hodnoty provozního zisku vzrostly o 261 %.

Tabulka č. 12: Přehled trendových funkcí a indexu determinace EBIT

EBIT		
Trend	Rovnice	Index determinace
Lineární	$y = 9\,346,8 + 351,32 \cdot t$	$I^2 = 0,0215$
Kvadratický	$y = 16\,937 - 2\,178,6 \cdot t + 148,82 \cdot t^2$	$I^2 = 0,0864$
Logaritmická	$y = 9\,943,4 + 1\,246,5 \log \cdot t$	$I^2 = 0,0074$
Mocninná	-	-
Exponenciální	-	-

Zdroj: Vlastní zpracování (2023)

Pro vývoj ekonomického ukazatele provozní zisk byla definována na základě indexu determinace kvadratická trendová funkce. V tabulce č. 12 je trendová funkce označena a index determinace vývoj ukazatele vysvětluje z pouhých 8 %. Jelikož jsou hodnoty indexu determinace nízké, nebude pro ekonomický ukazatel provozní zisk predikován možný vývoj.

V grafu č. 12 a v příloze č. 35 jsou zobrazeny skutečné a teoretické hodnoty pro porovnání. Teoretické hodnoty jsou vypočteny podle kvadratické trendové funkce. Z grafického znázornění je vidět, že skutečné hodnoty oproti teoretickým hodnotám dost kolísají.

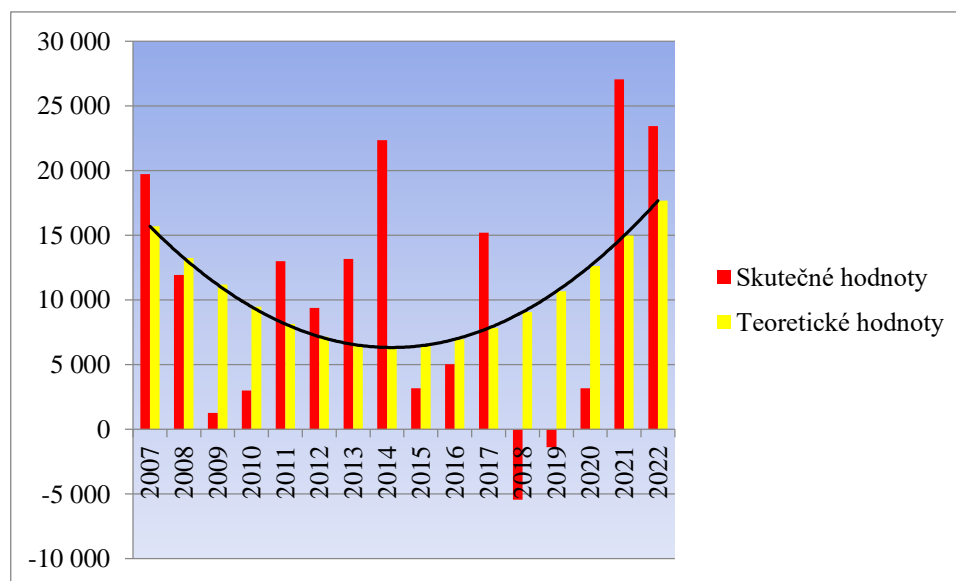
5.4.2 Čistý zisk (EAT – Earnings after Taxes)

S čistým ziskem se počítá především při zjišťování rentability akciové společnosti. Je to ukazatel, který udává informace o hospodaření společnosti za účetní období. Je to zisk po zdanění a je určen k rozdělení mezi vlastníky společnosti, slouží vlastně jako dividendy. Čistý zisk je důležitým ekonomickým ukazatelem např.:

- pro investory,
- banky,
- dodavatelé,

kterým tento ekonomický ukazatel zobrazuje finanční stav společnosti.

Graf č. 13: Vývoj EAT (v tis. Kč)

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Vývoj čistého zisku je zachycen v grafu č. 13 a lze ho označit za proměnlivý v rámci sledovaného období, což může být způsobeno tím, že organizace podniká v zemědělství. Toto odvětví je vysoce závislé na sezónním vývoji, kdy v jednom roce může být úroda vyšší než v roce následujícím, a to se právě projeví i na výši zisku apod. Pozitivně lze zhodnotit, že záporná ziskovost, byla zaznamenána pouze ve dvou sledovaných obdobích, a tedy organizace dlouhodobě dokáže generovat čistý zisk, i když má například problémy s úrodou apod. V posledních dvou letech navíc generuje organizace EAT v historicky nejvyšší výši.

V letech 2018 a 2019 čistý zisk klesl i do záporných čísel. V průměru za sledované období hodnoty ekonomického ukazatele dosahovaly 10 250 tis. Kč a elementární charakteristiky ekonomického ukazatele jsou v příloze č. 12. Nejvyšší úbytek byl zaznamenán v roce 2018 oproti 2017 ve výši 20 620 tis. Kč. Naopak nejvyšší nárůst hodnot je v roce 2021 oproti roku 2020. Ekonomický ukazatel vzrostl oproti předchozímu roku o 23 876 tis. Kč a tempo růstu hodnot se zrychlilo o 755 %.

Hodnoty čistého zisku byly sledovány ke stanovené bázi, to je rok 2007. V roce 2021 hodnoty EAT vzrostly o 37 % oproti stanovené bázi. Hlavním důvodem byla příznivá sklizeň rostlinné produkce, kdy i přes nepřízeň počasí (vedra, sucha), se urodilo více, než se předpokládalo.

Tabulka č. 13: Přehled trendových funkcí a indexu determinace EAT

EAT		
Trend	Rovnice	Index determinace
Lineární	$y = 9\,127,6 + 132,06 \cdot t$	$\hat{I}^2 = 0,0043$
Kvadratický	$y = 18\,493 - 2\,989,7 \cdot t + 183,64 \cdot t^2$	$\hat{I}^2 = 0,1441$
Logaritmická	$y = 11\,550 - 678,1 \log \cdot t$	$\hat{I}^2 = 0,0031$
Mocninná	-	-
Exponenciální	-	-

Zdroj: Vlastní zpracování (2023)

Pro ekonomický ukazatel EAT byla z tabulky č. 13 vybrána ta nejvhodnější trendová funkce, která nejlépe vysvětluje vývoj čistého zisku. Při výběru byl porovnán mezi třemi možnými trendovými funkcemi index determinace. Nejvyšší maximální hodnoty vykazoval index determinace u kvadratické trendové funkce, viz tabulka. O kvadratické trendové funkci je možné říci, že ze 14 % popisuje vývoj čistého zisku za uvedené období, což je poměrně nízká hodnota pro určení predikce na další roky.

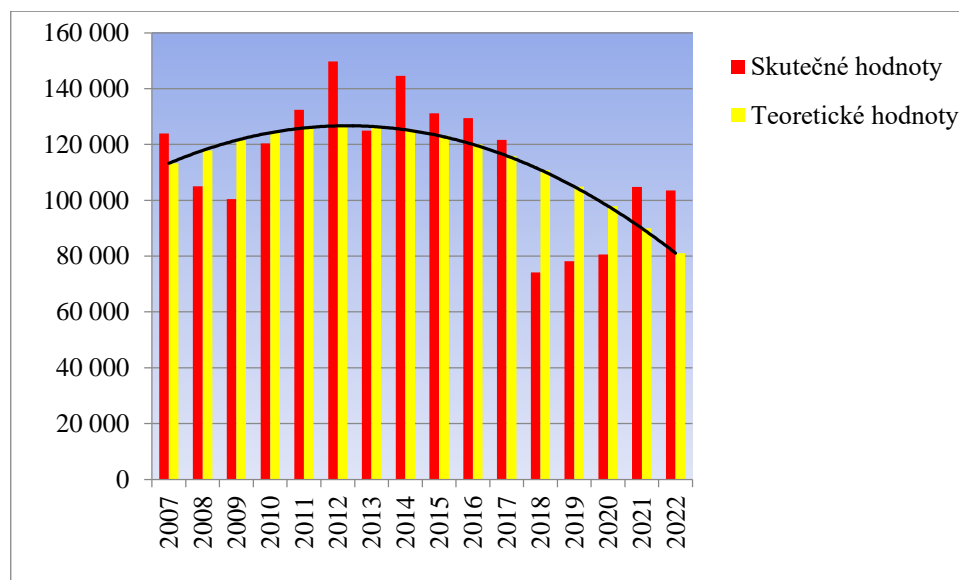
Graf č. 13 a v příloze č. 36 jsou pro porovnání obsaženy skutečné a teoretické hodnoty. Teoretické hodnoty byly vypočítány podle vybrané trendové funkce. Z grafu č. 13 je patrné, že skutečné hodnoty ukazatele oproti teoretickým hodnotám jsou velice proměnlivé.

5.4.3 Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb

Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb je položka, která představuje pro společnost výnos. Akciová společnost získává tržby především z prodeje rostlinných komodit, které vypěstuje na orné půdě a v malé míře za prodej skotu a poskytuje služby v oblasti podmítky, orby, přípravy půdy, setí apod. V diplomové práci jsou tržby z prodeje vlastních výrobků použity pro výpočet rentability.

Pokud dojde k poklesu tržeb z prodeje vlastních výrobků, tak je to obecně hodnoceno jako negativní jev, a naopak růst tržeb z prodeje vlastních výrobků je hodnocen jako pozitivní jev. Velikost daných tržeb má schopnost vypovídat o tom, jaký podíl má společnost na trhu. Rentabilita společnosti bude vyšší a likvidita silnější při růstu tržeb.

Graf č. 14: Vývoj tržeb z prodeje vlastních výrobků a služeb (v tis. Kč)

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Graf č. 14 vykazuje poměrně proměnlivý vývoj tržeb za uvedené období. Nejvyšších tržeb akciová společnost vykazovala v roce 2012, kdy pro rostlinnou produkci

byly příznivé klimatické podmínky, a sklizeň 2012 byla pro akciovou společnost nadprůměrná.

Ukazatel tržeb z prodeje vlastních výrobků a služeb poukazuje na dlouhodobě méně pozitivní vývoj v oblasti této kategorie příjmů společnosti. Od roku 2018 došlo k výraznému propadu tržeb, který ještě akciová společnost nedokázala kompenzovat, resp. se přiblížit tržbám z let před rokem 2018. Pozitivní je v tomto směru, že organizace dokázala od propadu v roce 2018 zvyšovat objem tržeb. Dlouhodobý pokles tržeb organizace by představoval závažnější problém.

V příloze č. 13 jsou vypočítány elementární charakteristiky a průměr hodnot ekonomického ukazatele za časové období od roku 2007 do roku 2022 činí 114 062 tis. Kč. K nejvyššímu úbytku hodnot došlo v roce 2018 oproti roku 2017, kdy tržby meziročně klesly o 47 500 tis. Kč, a růst hodnot se zpomalil o 39 %. Naopak v roce 2021 oproti roku 2020 tržby stouply meziročně o 24 126 tis. Kč a růst hodnot se zrychlil o 30 %.

Sledovaná data byla také porovnána s bází, která byla stanovena pro rok 2007. Při porovnání hodnot k bazickému roku bylo zjištěno, že nejvyšší pokles dat byl zaznamenán v roce 2018, kdy hodnoty klesly o 40 %. V roce 2012 došlo k nárůstu hodnot oproti roku 2007 o 21 %. Tyto jevy souvisí s klimatickými podmínkami, které v daných letech panovaly.

Tabulka č. 14: Přehled trendových funkcí a indexu determinace tržeb z prodeje vlastních výrobků a služeb

Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb		
Trend	Rovnice	Index determinace
Lineární	$y = 132\,277 - 2\,142,9 \cdot t$	$\hat{I}^2 = 0,199$
Kvadratický	$y = 107\,644 + 6\,068,2 \cdot t - 483 \cdot t^2$	$\hat{I}^2 = 0,3689$
Logaritmická	$y = 129\,875 - 8\,249 \log \cdot t$	$\hat{I}^2 = 0,081$
Mocninná	$y = 131\,494 \cdot t^{0,085}$	$\hat{I}^2 = 0,0975$
Exponenciální	$y = 133\,336e^{-0,021t}$	$\hat{I}^2 = 0,2126$

Zdroj: Vlastní zpracování (2023)

V tabulce č. 14 jsou uvedeny trendové funkce a na základě indexu determinace je vybrána ta nejvhodnější. Maximální hodnoty vykazuje index determinace u kvadratické trendové funkce. Po převodu na procenta index determinace uvádí, že kvadratická trendová funkce vysvětluje vývoj tržeb z vlastních výrobků a služeb z 36 %. Pro predikci budoucího vývoj jsou hodnoty indexu determinantu dost nízké.

V grafu č. 14 a v příloze č. 37 jsou pro porovnání zobrazeny skutečné a teoretické hodnoty tržeb z vlastních výrobků a služeb. Teoretické hodnoty neboli bodové odhady ukazatele pro dané roky, jsou vypočítány právě na základě zvolené trendové funkce.

5.4.4 Predikce vývoje vybraných ekonomických ukazatelů

Celková aktiva

Pro roky 2023 a 2024 se prognózuje v tabulce č. 15 bodová předpověď s nižšími hodnotami oproti roku 2022. V roce 2022 hodnota celkových aktiv byla ve výši 485 017 tis. Kč. Intervalové předpovědi obsahují hodnoty bodových předpovědí, ale horní mez intervalu v roce 2023 ani v roce 2024 neobsahuje hodnotu vyšší nebo rovné hodnotě v roce 2022.

Tabulka č. 15: Predikce celkových aktiv pro roky 2023 a 2024 (v tis. Kč)

Rok	Bodová predikce	Intervalová predikce ($\alpha=0,05$)	
		dolní mez	horní mez
2023	375 135	318 524	431 746
2024	384 516	325 661	443 371

Zdroj: Vlastní zpracování (2023)

Výše hodnot celkových aktiv je do budoucna ovlivněna objemem a hodnotou rostlinné produkce. Pokud bude tržní hodnota rostlinné produkce nízká, projeví se to právě i na hodnotě celkových aktiv. Hlavním faktorem, který ovlivňuje objem rostlinné produkce, jsou klimatické podmínky, které jsou těžko předvídatelné.

Vlastní kapitál

Pro roky 2023 a 2024 byla vypočtena bodová a intervalová predikce v tabulce č. 16. Podle výpočtů bodové predikce v roce 2023 dojde k mírnému snížení hodnot vlastního kapitálu oproti roku 2022 a horní mez intervalu neobsahuje hodnoty z roku 2022. Interval hodnot pro rok 2024 je pro akciovou společnost příznivější a hodnoty na základě výpočtů porostou. Intervalová predikce jak pro rok 2023, tak pro rok 2024 obsahuje hodnoty bodové predikce. Výši vlastního kapitálu ovlivňuje především zisk hospodaření z minulých let. Pokud akciová společnost nebude vytvářet vyšší zisky, hodnota vlastního kapitálu bude klesat.

Tabulka č. 16: Predikce vlastního kapitálu pro roky 2023 a 2024 (v tis. Kč)

Rok	Bodová predikce	Intervalová predikce ($\alpha=0,05$)	
		dolní mez	horní mez
2023	311 281	302 839	319 723
2024	318 842	310 065	327 619

Zdroj: Vlastní zpracování (2023)

Dlouhodobé závazky

Pro roky 2023 a 2024 je vypočtena intervalová predikce v tabulce č. 17. Na základě vypočtených hodnot v dalších letech došlo k výraznému snížení dlouhodobých závazků.

Tabulka č. 17: Predikce dlouhodobých závazků pro roky 2023 a 2024 (v tis. Kč)

Rok	Bodová predikce	Intervalová predikce ($\alpha=0,05$)	
		dolní mez	horní mez
2023	24 793	-8 644	58 230
2024	28 561	-6 202	63 324

Zdroj: Vlastní zpracování (2023)

Interval v daném rozmezí obsahuje hodnoty bodové predikce a horní mez u obou intervalů nedosahuje hodnoty dlouhodobých závazků z roku 2022, což pro akciovou společnost predikuje příznivý vývoj do budoucna.

Krátkodobé závazky

Pro krátkodobé závazky byla vypočtena intervalová predikce hodnot, viz tabulka č. 18, ze které je patrné, že krátkodobé závazky v letech 2023 a 2024 se zvýší. Skutečná hodnota krátkodobých závazků z roku 2022 ve výši 30 226 tis. Kč je nižší než dolní mez z vypočteného intervalu u obou predikovaných roků. Jak již bylo dříve zmíněno, je možné, že akciová společnost se bude snažit formou krátkodobých závazků zajišťovat provoz.

Tabulka č. 18: Predikce krátkodobých závazků pro roky 2023 a 2024 (v tis. Kč)

Rok	Bodová predikce	Intervalová predikce ($\alpha=0,05$)	
		dolní mez	horní mez
2023	33 811	31 767	35 855
2024	38 301	36 176	40 426

Zdroj: Vlastní zpracování (2023)

6 Výsledky práce a diskuze

Na základě syntézy veškerých dílčích závěrů v předcházejících kapitolách lze shrnout výsledky práce a diskutovat jejich podobu. Akciová společnost ASTUR Straškov patří mezi zemědělské podniky, které lze zařadit do kategorie středních až velkých podniků se zaměřením na rostlinnou produkci. Jako všechny ostatní zemědělské organizace, tak i tato čelí celé řadě specifických hrozeb, které souvisí právě s podnikáním v tomto odvětví.

Posouzení hospodaření společnosti

Podle výstupů z dynamiky vývoje vybraných ukazatelů lze provést základní posouzení dosavadního hospodaření společnosti. Akciová společnost je ve stabilní finanční pozici, avšak čelí různým rizikům, na která musí reagovat, aby si tuto pozici uchovala a zvýšila svoji konkurenceschopnost.

Za nejkritičtější období v hospodaření společnosti lze považovat roky 2018 a 2019 (v rámci sledovaného období). Příčinou negativního vývoje bylo výrazné sucho, které vedlo ke snižování produkce a ke vzniku dalších doprovodných efektů jako např. eroze.

Strategii financování činnosti organizace lze považovat za konzervativní. V organizaci jsou drženy likvidní prostředky, aby nenastal žádný problém se splácením závazků. Dále organizace vykazuje dlouhodobě negativní přístup k zadlužování, kdy se snaží využívat zejména vlastní kapitál pro financování svojí činnosti. V posledních letech však postupně dochází ke změně tohoto přístupu, protože se zvyšuje podíl cizího kapitálu na vlastním kapitálu, tedy roste zadluženost organizace, využívá se ve větší míře cizí kapitál atd.

Provést posouzení hospodaření společnosti ve sledovaném období lze prostřednictvím identifikace silných a slabých stránek jejího hospodaření. Jejich podoba vychází právě z analýzy časových řad různých ukazatelů, a také z vlastních závěrů z této analýzy.

Jako silné stránky lze v rámci hospodaření společnosti identifikovat:

- růst hodnoty celkových aktiv a celkových pasiv,
- růst hodnoty vlastního kapitálu,
- úroveň provozního zisku akciové společnosti,
- pravidelnost dosahování čistého zisku,

- vývoj rentability tržeb,
- nižší věřitelské riziko,
- vyšší hodnoty koeficientu samofinancování.

Silné stránky může organizace využívat k tomu, aby i nadále posilovala svoji konkurenceschopnost a vytvářela podmínky pro svůj další růst a rozvoj. Růst hodnoty celkových aktiv a celkových pasiv poukazuje na to, že se organizace dlouhodobě rozvíjí a rozšiřuje svůj majetek.

Růst hodnoty vlastního kapitálu organizaci přináší finanční stabilitu, ale také právě možnost získat i cizí zdroje kapitálu, protože investoři budou ochotnější k zapůjčení kapitálu, pokud bude mít organizace dostatek vlastních zdrojů.

Úroveň provozního zisku v organizaci potvrzuje, že hlavní činnost organizace je dlouhodobě rentabilní a přináší pozitivní výsledky, a to navíc v dlouhodobém horizontu. S tímto pak úzce souvisí i pozitivum v podobě rentability tržeb. Organizace tímto prokazuje schopnost generování zisku z realizovaných tržeb, resp. prodejů.

Nižší úroveň věřitelského rizika organizace poukazuje na schopnost plnění finančních závazků, což opět může přesvědčit další věřitele k výhodnému zapůjčení finančních prostředků. Nižší finanční riziko deklaruje i úroveň koeficientu samofinancování.

Výhodou těchto silných stránek je to, že působí v dlouhodobém horizontu, a tedy jejich vývoj je v podstatě stabilní, i když v oblasti zadlužení došlo v minulých letech ke změně situace, kdy bude tato změna pokračovat i nadále.

Zároveň je však zřejmé, že hospodaření společnosti vykazuje i určité nedostatky či problematické jevy, které lze chápat jako slabé stránky. Slabé stránky mohou v dlouhodobém horizontu negativně ovlivňovat činnost podniku a jeho výsledky. K těmto slabým stránkám akciové společnosti patří:

- neplnění ambice v podobě minimalizace zásob,
- vyšší množství držených peněžních prostředků,
- různé strategie k hospodaření s cizím kapitálem,
- několikanásobné zvýšení hodnoty dlouhodobých závazků v roce 2022,
- růst hodnoty krátkodobých závazků v posledních letech,
- nízké hodnoty rentability celkových aktiv,
- nízké hodnoty rentability vlastního kapitálu,

- nízké hodnoty rentability celkového investovaného kapitálu,
- vysoká hodnota peněžní likvidity,
- vysoká hodnota pohotové likvidity,
- vysoká hodnota běžné likvidity,
- růst míry zadlužení mezi roky 2021 a 2022,
- šedá zóna dle Kralickova Quicktestu,
- klesající prosperita dle Altmanova modelu.

Neplnění ambice v podobě minimalizace zásob vede k nadměrnému množství zásob, což sebou přináší celou řadu dalších nevýhod, jako jsou vysoké náklady na skladování, možné ztráty hodnoty zásob apod. To platí i o slabé stránce v podobě vysokého objemu peněžních prostředků, které organizace drží, jejichž hodnota se může ztrácet v důsledku vysoké míry inflace atd.

Za slabou stránku lze považovat i nejednoznačné přístupy k hospodaření s cizím kapitálem, což zhoršuje možnosti pro finanční plánování. Potvrzuje se to i na situaci, kdy došlo k několikanásobnému zvýšení hodnoty dlouhodobých závazků v roce 2022, což je velmi neobvyklé vůči předcházejícímu vývoji ve sledovaném období. Na takové jevy musí být organizace dobře připravená.

Růst hodnoty krátkodobých závazků v posledních letech může diagnostikovat neschopnost krytí krátkodobých provozních činností podniku, což lze pokládat za nedostatek, který by měl být eliminován. Jak již bylo dříve zmíněno, nejvyšší nárůst hodnot krátkodobých závazků byl vyhodnocen v roce 2020 oproti roku 2019 a to způsobilo meziroční zrychlení tempa růstu hodnot krátkodobých závazků o 71 %.

Nízké hodnoty rentabilit lze chápat takovým způsobem, že má organizace nedostatky v lepším využití svých aktiv a kapitálu, což může v budoucnosti negativním způsobem ovlivňovat ziskovost. Akciová společnost od roku 2007 nakupuje novou zemědělskou techniku, se kterou se jí nedaří vytvářet zisky.

Naopak, vysoké hodnoty likvidity zase potvrzují, že organizace v současnosti neefektivně zadržuje určité kategorie aktiv, kdy by je mohla využít k investicím. Peněžní likvidita vykazuje klesající trend, avšak stále překračuje doporučené hodnoty. Stávající stav může negativně ovlivňovat právě rentabilitu organizace.

Do budoucnosti může být problematický i růst míry zadlužení mezi roky 2021 a 2022, který sebou přinesl vyšší finanční rizika. Organizace musí na tento stav ve větší míře reagovat. Přítomnost podniku v tzv. šedé zóně dle Kralickova Quicktestu je varovným signálem, na který by mělo být reagováno. Šedá zóna vypovídá o horší finanční situaci podniku, avšak stále lze organizaci považovat za bonitní. Klesající prosperita může naznačovat stávající i budoucí finanční problémy, a proto by na tento jev měla organizace aktivně reagovat.

Z identifikace silných a slabých stránek hospodaření akciové společnosti je zřejmé, že převažují slabé stránky. To však nemusí být zcela problematické, protože vyšší počet slabých stránek neznamená, že je i jejich vliv na organizaci je vyšší, než je vliv silných stránek. Vliv silných a slabých stránek na organizaci se navíc může v průběhu času výrazněji proměňovat, a proto je vhodné v budoucnosti vyhodnocovat klíčové silné a slabé stránky, či postupně eliminovat slabé stránky a vliv jejich působení. Z výše uvedených silných stránek lze jako klíčové chápat: dosahování provozního a čistého zisku, růst hodnoty aktiv a pasiv. Za klíčové slabé stránky nízké hodnoty rentabilit, vysoké hodnoty likvidit a klesající prosperitu, případně pak i růst míry zadlužení mezi roky 2021 až 2022. Konkrétní možnosti reakce na slabé stránky a jejich vliv na organizaci pak představuje návrhová část práce.

Predikce možného budoucího vývoje v reflexi ekonomické situace v České republice

Součástí zpracování práce byla i predikce možného budoucího vývoje vybraných ukazatelů v reflexi ekonomické situace v České republice. Predikce možného budoucího vývoje vybraných ukazatelů je tedy realizována v reflexi ekonomické situace v České republice. Český statistický úřad (2023) ve zprávě o ekonomické situaci pro rok 2022 uvádí, že spotřeba českých domácností klesá, což se negativně projevuje na dynamice ekonomického růstu. Růst hrubého domácího produktu v roce 2022 (tj. o 2,4 %) byl způsoben zejména vlivem kapitálových výdajů a zahraniční poptávkou. Odvětví zemědělství, lesnictví a rybářství bylo poznamenáno klesající hrubou přidanou hodnotou. Růst reálných mezd byl v tomto odvětví pod průměrem ostatních odvětví, ale zároveň zde docházelo k růstu nominálních mezd. Celkově se v tomto odvětví výrazně projevuje snižování výroby vepřového masa a ostatních druhů masa, a také zde dochází k růstu výrobních nákladů, což je právě v kombinaci s nižší spotřebou domácností problematické.

Lze hovořit o trendu prudkého růstu cen v celé zemědělské výrobě (Český statistický úřad, 2023).

Pro akciovou společnost to znamená, že její hospodaření budou uvedené trendy ovlivňovat i nadále. Zároveň se jedná o problematické a negativní trendy, které vytváří různé hrozby pro zajištění finanční a hospodářské stability organizace. Z tohoto důvodu musí organizace realizovat takové kroky, které povedou ke snížení vlivu hrozeb na hospodářskou a finanční situaci organizace. Informace o ekonomickém vývoji v České republice lze nyní vztáhnout na příklad akciové společnosti, a to následujícím způsobem.

Při stávajícím ekonomickém vývoji je pro organizaci vhodnější, aby nedržela vysoké hodnoty likvidit, a tedy například více investovala do inovací a dalších činností, které mohou zvyšovat ziskovost a vést k získání nových příjmů.

Je zřejmé, že v dalších letech dojde k prohloubení zadluženosti organizace, a proto musí dojít k lepší přípravě na tuto specifickou situaci. Organizace by měla aktivnějším způsobem řídit svoji zadluženost, aby neohrožovala svoji stabilitu.

V rámci predikce lze také pracovat s možnými budoucími scénáři vývoje. Nabízí se několik různých vývojových variant, avšak rozsah práce neumožňuje pracovat se všemi, a proto došlo k výběru dvou nejvíce pravděpodobných variant.

K možným budoucím scénářům vývoje lze přiřadit:

- zvyšování podílu rostlinné výroby na úkor živočišné výroby, až dojde k upuštění od živočišné výroby,
- snižování tržních cen masa a rostlinných komodit.

Zvyšování podílu rostlinné výroby na úkor živočišné výroby, až dojde k upuštění od živočišné výroby

V minulosti již musela organizace reagovat na nepříznivý tržní vývoj a realizovat různé změny. Například, se jednalo o zrušení obchodní činnosti (tj. prodeje a zpracování masa, masných výrobků a uzenin, provoz rychlého občerstvení či prodejny potravin). Pro organizaci tedy není problémem upustit od nerentabilní činnosti a realizovat změny, které jsou v zájmu prosperujícího hospodaření. V budoucnosti může být takovou nerentabilní činností živočišná výroba, tedy chov skotu či chov prasat.

Z tohoto důvodu lze předpokládat, že bude nutné upustit od chovu prasat či chovu skotu. Organizace však bude i nadále vlastnit nemovitosti, kde tato činnost probíhala.

To znamená, že může uvažovat o jiném obchodním využití těchto prostorů nebo je transformovat na zemědělskou půdu, kde bude realizována rostlinná výroba.

Dále vznikne upuštěním od živočišné výroby i prostor pro snížení hodnoty zásob držených v organizaci. V organizaci jsou zvířata evidována jako krátkodobý majetek, čili právě zásoby. Tímto by mohlo dojít ke snížení míry likvidit a navýšila by se rentabilita organizace. Realizace tohoto scénáře se jeví jako velmi pravděpodobná. Prodej nemovitostí či chovů zvířat by mohl vést ke snižování zadluženosti apod.

Snižování tržních cen masa a rostlinných komodit

Výrazná je závislost organizace na tržních cenách masa a rostlinných komodit. Organizace nemá dostatečnou vyjednávací sílu, aby dokázala zajistit prodej svých produktů za vyšší ceny, než jsou ceny obvyklé (resp. tržní). Z hlediska rentability se tak jako jediné možné řešení jeví snižování nákladů při zachování kvality.

Zároveň nelze předpokládat, že případné poklesy tržních cen, tedy i tržeb organizace, budou kompenzované z dalších činností organizace, jako je myslivost či mechanizace. Jedná se o okrajové činnosti a tržby z těchto činností jsou v podstatě na minimální úrovni.

Na snižování tržních cen masa lze reagovat právě odchodem společnosti z odvětví chovu zvířat a přechodem na trh rostlinných komodit – viz předcházející scénář. Ceny rostlinných komodit však také podléhají tržním trendům, a proto by se měla zlepšit příprava na různé vývoje cen. Kolísavost cen by měla být součástí finančních plánů a rozpočtů.

Návrhy a doporučení pro zaměření dalšího rozvoje společnosti

Na základě výše uvedených informací lze akciové společnosti doporučit následující návrhy a doporučení pro zaměření dalšího rozvoje společnosti:

- snižování hodnoty likvidity za účelem zlepšení rentability,
- korigování zadluženosti za účelem udržení stability akciové společnosti,
- zlepšování prosperity podniku.

Návrhy jsou určeny managementu akciové společnosti. Zájmem managementu musí být neustálé zlepšování a zvyšování hodnoty organizace. Uvedené návrhy a doporučení

reagují na aktuální situaci organizace, její dlouhodobý vývoj a historii, ale také reflektují budoucí předpoklady vývoje.

Návrhy a doporučení reagují i na identifikované slabé stránky hospodaření společnosti. **Snižování hodnoty likvidity za účelem zlepšení rentability** reaguje na problémy v podobě neplnění ambice minimalizace zásob, držení vyššího množství peněžních prostředků, nízké hodnoty rentability celkových aktiv, rentability vlastního kapitálu, rentability celkového investovaného kapitálu. Dále jde o reakci na vysoké hodnoty likvidit, tj. peněžní likvidity, pohotové likvidity a běžné likvidity. Zároveň jde i o reakci na klesající prosperitu společnosti.

Korigování zadluženosti za účelem udržení stability akciové společnosti je reakcí na nedostatky v podobě několikanásobného zvýšení hodnoty dlouhodobých závazků v roce 2022, růst hodnoty krátkodobých závazků v posledních letech, růst míry zadlužení mezi roky 2021 a 2022.

Zlepšování prosperity podniku zase reaguje na slabou stránku v podobě klesající prosperity dle Altmanova modelu, ale také například na problémy v podobě klesající míry rentability v organizaci.

Snižování hodnoty likvidity za účelem zlepšení rentability se v rámci tohoto návrhu akciové společnosti doporučuje snížit svoji likviditu, aby mohlo dojít ke zlepšení rentability podniku. Dle názorů odborníků se sice doporučuje organizacím držet vyšší míru likvidity, aby nedošlo k poškození plnění finančních závazků, avšak prostřednictvím finanční analýzy a komparace výsledků finanční analýzy s doporučenými hodnotami bylo zjištěno, že jsou míry všech tří typů likvidity na velmi vysoké úrovni.

To znamená, že podnik může být i nadále likvidní, i když dojde ke snížení likvidity. Uvolněné prostředky může využívat pro zvyšování svojí rentability. To znamená pro další investice do rozvoje svojí podnikatelské činnosti. Může se zaměřit na zvyšování kvality interních procesů, modernizace (které následně povedou ke snížení nákladů), k akvizicím další půdy nebo konkurenčních podniků, na budování nových distribučních kanálů atd. K tomuto lze využívat právě i disponibilní finanční zdroje.

Lze očekávat, že taková činnost (pokud bude provedena optimálně a efektivně), pak posílí právě ziskovost organizace. V současnosti navíc organizace zvyšuje míru financování z cizích zdrojů, tedy získává cizí kapitál. V takové situaci není vhodné,

aby měla vysokou míru likvidity. V podstatě by docházelo k držení finančních prostředků, z kterých musí odvádět úrokovou platbu, a které navíc znehodnocuje vysoká míra inflace.

Likvidní prostředky také může organizace využívat k mimořádným splátkám svých závazků, tedy i nově čerpaného dluhu nebo dlouhodobých závazků. Organizaci lze samozřejmě doporučit, aby došlo ke snížení hodnot likvidity jen na takovou úroveň, která neohrozí její finanční stability a flexibilitu. Lze například realizovat strategii, která sníží míru likvidity na doporučené hodnoty. Dále takovou strategii, která bude akceptovat riziko sezónních výkyvů příjmů a výdajů, což je typické pro zemědělské odvětví.

Záměrem tohoto doporučení je zajistit, že organizace bude namísto držení přebytečných finančních prostředků investovat, a to do aktiv s vyšším výnosem.

Další doporučení směřuje ke **korigování zadluženosti za účelem udržení stability akciové společnosti**, tj. v podobě řízení zadluženosti. V posledních letech došlo v organizaci k růstu zadluženosti, což je z historického hlediska poměrně novým jevem pro organizaci, její management a její finanční řízení. Z tohoto důvodu musí klást vyšší důraz na řízení zadluženosti, aby nedošlo k ohrožení stability a konkurenceschopnosti podniku.

Korigování zadluženosti je podstatné i vzhledem k stávající ekonomické situaci v České republice. Odvětví zemědělství je negativně ovlivňované růstem nákladů a snižováním poptávky po zemědělských surovinách. V takovém prostředí se složitě hledají nové zdroje příjmů, a proto může snadněji docházet k tomu, že organizace nebude mít dostatek finančních prostředků pro splácení cizího kapitálu.

Z tohoto důvodu by měla realizovat hlubší aktivity v oblasti finančního plánování, plánování cash-flow, řízení rizik, tvorby krizových scénářů apod. Akciová společnost by měla mít připravené různé scénáře vývoje, aby zvládla flexibilně reagovat na aktuální vývoj na trzích. Lze očekávat, že se situace na trhu v blízké době, příliš nezlepší, takže bude nutné řídit finance odpovědnějším způsobem.

V případě vzniku platebních problémů může akciová společnost přistoupit k restrukturalizaci dluhu, tj. vyjednání nových podmínek s poskytovateli cizího kapitálu. Další variantou je potom prodej aktiv, snižování nákladů apod.

Korekce zadluženosti by měla přinést srozumitelnou strategii ohledně toho, jakým způsobem bude zajišťována finanční stabilita organizace. Efektivním řízením závazků by

mělo dojít k posílení finanční stability, a to i přes růst zadluženosti. V konečném důsledku tímto dojde k dalšímu zajištění dalšího růstu společnosti.

Dalším návrhem je **zlepšování prosperity podniku** a reaguje na výsledek Altmanova modelu jako bankrotního modelu, který poukazuje na budoucí vývoj organizace. Z výsledků pro akciovou společnost vyplývá, že momentálně má akciová společnost problémy s finanční situací. Nicméně, dlouhodobý trend vývoje není příliš pozitivní. Od roku 2020 do roku 2022 dochází k výraznému snižování výsledného skóre, tedy snižuje se i míra prosperity. Z tohoto důvodu lze konstatovat, že si akciová společnost musí udržet prosperitu i do budoucnosti. To však pravděpodobně nebude možné s dosavadními finančními a hospodářskými výsledky, a proto musí dojít k realizaci návrhů na zlepšení.

Zároveň platí, že zlepšování prosperity má být cílem vždy, nikoliv pouze v případě, kdy výsledky Altmanova modelu nejsou příznivé a poukazují na pokles prosperity. Pro zlepšení výkonnosti v rámci ukazatele je tedy nezbytné identifikovat dílčí výsledky z analýzy, aby bylo zřejmé, které oblasti jsou problematické, a které způsobují dlouhodobý pokles ve výkonnosti organizace. Z interpretace výsledků v tabulce č. 3 je zřejmé, že došlo k výraznému poklesu ukazatele X_4 .

Na nutnost zlepšování rentability aktiv poukazuje i další návrh ke zlepšení (viz výše). Ke zlepšení rentability by mělo docházet prostřednictvím snižování likvidity, kdy budou finanční prostředky využité pro inovace, investice, snižování nákladů apod. Tímto by mělo dojít k posílení prosperity organizace. Konkrétní postupy jsou tedy navrženy v předcházejícím doporučení. U ostatních ukazatelů Altmanova modelu lze jejich stav dlouhodobě sledovat, aby nedocházelo k negativnímu vývoji.

7 Závěr

Diplomová práce se zabývala statistickou analýzou vybraných ekonomických ukazatelů akciové společnosti Astur Straškov. Organizace provádí svoji činnost v oblasti zemědělství, což sebou přináší řadu výzev a problémů, které se reflektují i v oblasti ekonomického a finančního řízení. Z tohoto důvodu je přínosem, že obsah práce reagoval na aktuální problémy, kterým organizace čelí, a také samozřejmě poskytnul možné návrhy a doporučení k eliminaci působení identifikovaných problémů.

Záměrem práce bylo analyzovat dynamiku vývoje významných ekonomických ukazatelů činnosti zemědělské společnosti ASTUR Straškov, a. s. za víceleté časové období 2007 až 2022 pomocí statistických metod a nástrojů finanční analýzy. Ze získaných výsledků bylo posouzeno hospodaření společnosti a u některých ukazatelů byl predikován jejich možný budoucí vývoj ve vztahu k aktuální ekonomické situaci v České republice. Na základě provedené analýzy byly formulovány návrhy a doporučení pro zaměření dalšího rozvoje společnosti.

Prostřednictvím analýzy dynamiky vývoje významných ekonomických ukazatelů činnosti zemědělské společnosti ASTUR Straškov, a. s. se podařilo identifikovat silné a slabé stránky v hospodaření organizace. Výhodou tohoto postupu bylo, že došlo k volbě dlouhého časového období, takže bylo možné lepším způsobem zhodnotit situaci bez ohledu na mimořádné výkyvy ve vývoji. Na základě silných a slabých stránek pak bylo posouzeno hospodaření společnosti.

K silným stránkám hospodaření a finanční situace se řadí například růst hodnoty celkových aktiv a celkových pasiv organizace, dosahování provozního zisku a čistého zisku, a to téměř pravidelně v rámci zkoumaného časového období. Zároveň však v organizaci převažují slabé stránky, tj. například několikanásobné zvýšení hodnoty dlouhodobých závazků v roce 2022, nízké hodnoty rentabilit (celkových aktiv, vlastního kapitálu, celkového investovaného kapitálu), vysoké hodnoty likvidit (peněžní likvidity, pohotové likvidity, běžné likvidity), klesající prosperita apod.

Jak bylo zjištěno, tak hospodaření společnosti se vyznačuje silnými i slabými stránkami, na které je velmi vhodné reagovat. Nutnost reakce potvrzuje i dosavadní ekonomická situace v České republice, která není příliš příznivá, a která negativně dopadá právě i na odvětví zemědělství. Zemědělským organizacím zde lze doporučit,

at' vhodnějším způsobem postupují při řízení různých rizik, které vytváří právě tento ekonomický vývoj.

Toto se vztahuje i ke zkoumané akciové společnosti, které jsou na základě realizované analýzy formulované návrhy a doporučení pro její další rozvoj. Návrhy a doporučení respektují aktuální situaci organizace, dále i ekonomický vývoj a budoucí prognózu vývoje.

K těmto návrhům se řadí:

- snižování hodnoty likvidity za účelem zlepšení rentability,
- korigování zadluženosti za účelem udržení stability akciové společnosti,
- zlepšování prosperity podniku.

Snižování míry likvidity za účelem zvýšení rentability by mělo vést ke zlepšení výkonnosti organizace, protože přílišné držení likvidního majetku není příliš optimální. Navíc při současné vysoké míře inflace může docházet ke znehodnocení těchto prostředků. Z tohoto důvodu je žádoucí, aby organizace tuto hodnotu průběžně snižovala a prostředky investovala za účelem zlepšení rentability.

Korigování zadluženosti by mělo vést k lepší stabilitě organizace, protože v posledních letech roste její zadluženost, takže se zvyšuje i nutnost systematického přístupu k řešení zadlužení. Prostřednictvím systematického řízení by nemělo růst riziko, že dojde k bankrotu organizace.

Zvyšování prosperity organizace je pak prostředkem, jak ještě posílit dlouhodobou udržitelnost podnikatelské činnosti a působení na trhu. V rámci návrhů ke zlepšení tato ambice souvisí zejména se zlepšováním rentability.

Dalším výstupem z práce je potvrzení výrazného významu, který má v dnešní době finanční řízení v zemědělských podnicích. Odvětví zemědělství neustále prochází různými turbulencemi, a proto efektivní a udržitelné finanční řízení může výrazně přispět ke konkurenceschopnosti a stabilitě zemědělských podniků. To platí ještě více v prostředí českého zemědělského trhu, kde se momentálně objevuje řada negativních faktorů, tj. hrozeb pro současnost i budoucnost. I solventní a výkonný podnik se může v důsledku těchto vlivů dostat do finančních problémů.

Z tohoto důvodu je žádoucí, aby v každé zemědělské organizaci (tedy i ve zkoumané akciové společnosti) docházelo k finanční analýze, která může zajistit pochopení

vzájemných souvislostí finanční výkonnosti a finančních výsledků, čímž je možné identifikovat i oblasti, které lze zlepšit, viz návrhy a doporučení pro akciovou společnost. Výstupy z práce budou předloženy managementu organizace ASTUR Straškov a.s., aby mohlo dojít ke zvážení jejich implementace v podnikatelské praxi. Návrhy a doporučení reagují na klíčová rizika, kterým momentálně organizace čelí. Z tohoto důvodu jsou pro organizaci přínosem a mají svůj pozitivní význam. Výstupy z práce mohou pomoci manažerům společnosti k lepšímu a kvalifikovanějšímu rozhodování. V aktuálním ekonomickém prostředí nesmí žádná organizace ignorovat negativní prvky v rámci stavu svých financí, což se týká i zkoumané akciové společnosti.

8 Seznam použitých zdrojů

AERI ADMIN, *What is the scope and importance of Agricultural Marketing?* [online], 2022. [cit. 2022-09-15]. Dostupné z WWW: <https://agribusinessedu.com/what-is-the-scope-and-importance-of-agricultural-marketing/>

AKADEMIE VĚD ČR. *Trvale udržitelné zemědělství je cesta k omezení dopadů potravinových krizí.* [online], 2022. [cit. 2022-01-29]. Dostupné z WWW: <https://www.avcr.cz/cs/veda-a-vyzkum/chemicke-vedy/Trvale-udrzitelne-zemedelstvi-je-cesta-k-omezeni-dopadu-potravinovych-krizi/>

AKCIE ONLINE, *Jak získat dividendy.* [online], 2022. [cit. 2022-07-30]. Dostupné z WWW: <https://www.akcie.cz/radce-investora/investice-zaklady/dividendy/>

ARLT, Josef, ARLTOVÁ, Markéta, 2007. *Ekonomické časové řady: vlastnosti, metody modelování, příklady a aplikace.* Praha: Grada. 288 s. ISBN 978-802-4713-199.

BAKER, Michael John, ed., 1983. *Marketing: Theory and Practice.* 2nd ed. London: TheMacmillanPress Ltd. 426 s. ISBN 0-333-35399-4.

BERANOVÁ, Magdalena, KUBAČÁK, Antonín, 2010. *Dějiny zemědělství v Čechách a na Moravě.* Praha: Libri. 430 s. ISBN 978-80-7277-113-4.

BÍLÝ, Vojtěch. *Zpráva o stavu zemědělství ČR 2021.* [online], 2022. [cit. 2023-01-24]. Dostupné z WWW: https://eagri.cz/public/web/mze/tiskovy-servis/tiskove-zpravy/x2022_zprava-o-stavu-zemedelstvi-cr-2021.html

BLATNÁ, Dagmar, 2011. *Metody statistické analýzy.* 1. vyd. Praha: Bankovní institut vysoká škola, a.s. 125 s. ISBN 978-80-7265-129-0.

BUSINESSINFO.CZ. *Stát zveřejnil pravidla pro čerpání národních dotací. Pro zemědělce a potravináře přichystal přes 2,7 miliardy.* [online], 2022. [cit. 2023-10-25]. Dostupné z WWW: <https://www.businessinfo.cz/clanky/stat-zverejnil-pravidla-pro-cerpani-narodnich-dotaci-v-pristim-roce-pro-zemedelce-a-potravinare-prichystal-pres-27-miliardy-korun/>

ČERMÁKOVÁ, Klára, MÁCOVÁ, Marcela. *Integrované šetření v zemědělství.* [online], 2021. [cit. 2023-01-20]. Dostupné z WWW: <https://www.czso.cz/csu/czso/integrované-setreni-v-zemedelstvi-2020>

ČERNOHORSKÝ, Jan. *Finance: od teorie k realitě.* Praha: GradaPublishing, 2020. Finance (Grada). 464 s. ISBN 978-80-271-2215-8.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Vývoj ekonomiky České republiky za rok 2022.* [online], 2023. [cit. 2023-10-15]. Dostupné z WWW: <https://www.czso.cz/documents/10180/164606736/32019322q4a.pdf/688f664f-6de0-4baa-91f0-35dd07a0a3cf?version=1.1>

ČESKÁ REPUBLIKA. *Zákon č. 252/1997 Sb. ze dne 24. září 1997 o zemědělství.*

ČESKÁ REPUBLIKA. *Zákon č. 90/2012 Sb. ze dne 25. ledna 2012 o obchodní společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).*

ČESKÁ REPUBLIKA. *Zákon č. 42/1992 Sb. ze dne 21. prosince 1991 úpravě majetkových vztahů a vypořádání majetkových nároků v družstvech.*

DVORSKÝ, Jan, URBAN, Jiří, 2011. *Základy ekologického zemědělství.* Brno: Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský. 109 s. ISBN 978-80-7401-051-4.

ELZAKKER, Boudewijn van, 1991. *Alternativní zemědělství v Československu.* Praha: Parkcentrum, 42 s. ISBN 80-7084-044-7.

EVROPSKÁ KOMISE, GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ PRO KOMUNIKACI. *Zemědělství: Partnerství mezi Evropou a zemědělci.* [online], 2017. [cit. 2022-07-13]. Dostupné z WWW: <https://data.europa.eu/doi/10.2775/10400>. ISBN 978-92-79-59608-7.

EVROPSKÁ UNIE, 2022. *Zemědělství.* [online], 2022. [cit. 2022-07-13]. Dostupné z WWW: https://european-union.europa.eu/priorities-and-actions/actions-topic/agriculture_cs

GRÜNWARD, Rolf, HOLEČKOVÁ, Jaroslava, 2007. *Finanční analýza a plánování podniku.* Vyd. 1. Praha: Ekopress. 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2.

HANOUSEK, Jan, CHARAMZA, Pavel, 1992. *Moderní metody zpracování dat: matematická statistika pro každého.* Praha: Grada. Educa '99. 216 s. ISBN 80-85623-31-5.

HIGARDEN, 2023. *Hydroponie – co obnáší a jak začít?*[online], 2023. [cit. 2022-01-29]. Dostupné z WWW: <https://www.higarden.cz/blog/hydroponie-co-obnasi-a-jak-zacit/>

HINDLS, Richard, HRONOVÁ, Stanislava, SEGER, Jan, FISCHER, Jakub, 2007. *Statistika pro ekonomy.* 8. vyd. Praha: Professional Publishing. 415 s. ISBN 978-80-86946-43-6.

HOMOLKA, Jaroslav, PLETICHOVÁ, Dobroslava, MACH, Jiří, 2010. *Zemědělská ekonomika.* Vyd. 1. Vyd. Praha: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta. 131 s. ISBN 978-80-213-1830-4 (brož.).

IN-SERVER. *Akciové společnosti vzniklé transformací zemědělských družstev.* [online], 2023. [cit. 2023-01-22]. Dostupné z WWW: <https://www.in-server.cz/rubriky/nekotovane-akcie/akciové-společnosti-vzniklé-transformaci-zemedelskych-druzstev/>

KALOUDA, František, 2016. *Finanční analýza a řízení podniku.* 2. rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o. 321 s. ISBN 978-80-7380-591-3.

KNÁPKOVÁ, A., PAVELKOVÁ, D., REMEŠ, D. & ŠTEKER, K. (2017). *Finanční analýza*. Praha: GradaPublishing. 228 s. ISBN 9788027109104.

MAREK, Petr, 2009. *Studijní průvodce financemi podniku*. Praha: Ekopress. 634 s. ISBN 978-80-86929-49-1.

MARTINOVIČOVÁ, Dana, KONEČNÝ, Miloš, VAVŘINA, Jan, 2019. *Úvod do podnikové ekonomiky*. 2. aktualiz. vyd. 1. elektronické vydání: Grada, 2019. 1 online zdroj. 224 s. Dostupné na: WWW: <https://www.bookport.cz/kniha/uvod-do-podnikove-ekonomiky-6028>. ISBN 978-80-271-0366-9.

MINISTERSTVO VNITRA ČR. *Obchodní rejstřík*. [online], 2022. [cit. 2022-08-25]. Dostupné z WWW: <https://or.justice.cz>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. *Loga pro ekologické zemědělství* [online], 2021. [cit. 2022-09-12]. Dostupné z WWW: <https://eagri.cz/public/web/mze/zemedelstvi/ekologicke-zemedelstvi/dokumenty-statistiky-formulare/loga-a-znaceni/>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. *Metodická příručka k podmínkám poskytování přímých plateb v České republice v roce 2023*. [online], 2023. [cit. 2023-10-17]. Dostupné z WWW: <https://www.szif.cz/cs/szp23-pp>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, 2021. *Strategie bezpečnosti potravin a výživy 2030*. Vyd.1. Praha: Ministerstvo zemědělství. Dostupné na: WWW: https://www.bezpecnostpotravin.cz/UserFiles/publikace1/Strategie_CZ_WEB.pdf. ISBN 978-80-7434-621-7.

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. *Zemědělství: Rostlinná výroba*. [online], 2022. [cit. 2022-07-15]. Dostupné z WWW: <https://eagri.cz/public/web/mze/zemedelstvi/roslinna-vyroba/>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. *Zemědělství: Živočišná výroba*. [online], 2021. [cit. 2022-07-15]. Dostupné z WWW: <https://eagri.cz/public/web/mze/zemedelstvi/zivocisna-vyroba/>

MZE, ÚZEI, SPÚ, ÚKZÚZ, VÚMOP. *Situační výhledová zpráva. Půda*. [online], 2021. [cit. 2023-01-24]. Praha: Ministerstvo zemědělství. Dostupné z WWW: https://eagri.cz/public/web/file/697802/Puda_2021_Web.pdf. ISBN 978-80-7434-598-2.

NEWSLETTER SZIF. [online], 2022. [cit. 2023-01-26]. Dostupné z WWW: https://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fzpravy%2Fzpravodaj%2F1646299472871.pdf

Obchodní korporace, 2021. *Změny provedené zákonem č. 33/2020 Sb. a č. 163/2020 Sb.: zákon o obchodních korporacích, zákon o evropské společnosti, zákon o přeměnách, rejstřík ZOK: redakční uzávěrka 22. 6. 2020*. úplné znění, 1382. Ostrava: Sagit, 2020. 224 s. ISBN 978-80-7488-417-7.

PENK, Jan, 2001. *Mimoprodukční funkce zemědělství a ochrana krajiny*. Vyd. 1. Praha: Institut výchovy a vzdělávání Ministerstva zemědělství České republiky. 64 s. : Řada praktických příruček pro pracovníky zemědělství, lesnictví, potravinářství. ISBN 80-7105-224-8.

POKORNÁ, Jarmila, LASÁK, Jan, KOTÁSEK, Josef, 2022. *Obchodní společnosti a družstva*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, Academia iuris. xxx, 484 s. ISBN 978-80-7400-867-2.

PORTÁL FARMÁŘE. *O aplikaci Evidence přípravků a hnojiv*. [online], 2021. [cit. 2022-07-27]. Dostupné z WWW: <https://eagri.cz/public/web/mze/farmar/EPH/>

RŮČKOVÁ, Petra, 2021. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 7. aktualiz. vyd. GradaPublishing. 168 s. ISBN 978-80-271-3124-2

SKÁLOVÁ, Jana, SUKOVÁ, Anna a kol., 2022. *Podvojně účetnictví 2022*. 1. elektronické vydání: Grada. 1 online zdroj. 200 s. Dostupné na: WWW: <https://www.bookport.cz/kniha/podvojne-ucetnictvi-2022-10666>. ISBN 978-80-271-4693-2.

SRPOVÁ, Jitka, 2020. *Začínáme podnikat: s případovými studii začínajících podnikatelů*. 1. elektronické vydání: Grada. 1 online zdroj. 264 s. Dostupné z: WWW: <https://www.bookport.cz/kniha/zaciname-podnikat-6713>. ISBN 978-80-271-1528-0.

STATNISPRAVA.CZ. *Dotace do zemědělství v roce 2022*. [online], 2021. [cit. 2022-01-25]. Dostupné z WWW: https://www.statnisprava.cz/rstsp/clanky.nsf/i/dotace_do_zemedelstvi_21093010_96757458

STORCH, David, POKORNÝ, Petr, SÁDLO, Jiří. *Konec neolitu aneb co se stalo se zemědělskou krajinou*. [online], 2018. [cit. 2022-01-29]. Dostupné z WWW: <https://www.casopis.forumochranyprirody.cz/magazin/analyzy-komentare/konec-neolitu-aneb-co-se-stalo-se-zemedelskou-krajinou>

SVATOŠOVÁ, L., KÁBA, B. 2008. *Statistické metody II*. 1. vydání. Praha: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta. 107 s. ISBN 978-80-213-1736-9.

SZIF. *Státní zemědělský intervenční fond*. [online], 2013. [cit. 2022-07-14]. Dostupné z WWW: <https://www.szif.cz/cs/o-nas>

SZIF. *Úvod do zemědělského podnikání, základní povinnosti, zahajování zemědělské činnosti*. [online], 2022. [cit. 2022-07-14]. Dostupné z WWW: https://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Ffeafrd%2Fcsv%2Fpublikace%2F1553507575463.pdf

ŠARAPATKA, Bořivoj, URBAN, Jiří, 2006. *Ekologické zemědělství v praxi*. Šumperk: aPRO-BIO Svaz ekologických zemědělců. 502 s. ISBN 978-80-903583-0-0.

ŠEBEK, Jaroslav. *Jen precizní sedláci tvoří precizní zemědělství.* [online], 2021. [cit. 2022-01-26]. Dostupné z WWW: <https://www.asz.cz/clanek/6731/jen-precizni-sedlaci-tvori-precizni-zemedelstvi/>

ŠVIHLÍKOVÁ, Ilona. *Potravinová soběstačnost jako základ bezpečnosti státu.* [online], 2022. [cit. 2022-01-28]. Dostupné z WWW: <https://www.pritomnost.cz/2022/03/14/potravinova-sobestacnost-jako-zaklad-bezpecnosti-statu/>

TICHÁ, Kateřina, Marie, 2008. *Ekologické zemědělství v kostce.* Praha: Ministerstvo zemědělství. 27 s. ISBN 978-80-7084-716-9.

ÚSTŘEDNÍ KONTROLNÍ A ZKUŠEBNÍ ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÝ. *Evidence hnojení.* [online], 2022. [cit. 2022-07-24]. Dostupné z WWW: <https://eagri.cz/public/web/ukzuz/portal/zemedelska-inspekce/kontrola-hnojiv-a-pudy/evidence-hnojeni/>

VÁCHAL, Jan, MOUDRÝ, Jan, 2022. *Projektování trvale udržitelných systémů hospodaření.* 1. vyd. České Budějovice: Jihočeská univerzita - zemědělská fakulta. 238 s. ISBN 80-7040-536-8.

VEBER, Jaromír, SRPOVÁ, Jitka a kol., 2012. *Podnikání malé a střední firmy.* 3. aktualiz. a doplněné vyd. 1. elektronické vydání: Grada. 1 online zdroj. 336 s. Dostupné na WWW: <https://www.bookport.cz/kniha/podnikani-male-a-stredni-firmy-2136>. ISBN 978-80-247-8310-9.

VYHLÁŠKA Č. 136/2004 SB. [online], 2023. [cit. 2023-09-09]. Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-136/zneni-20230601>

9 Seznam obrázků, tabulek a grafů

9.1 Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Bodové hodnocení Kralickova Quicktestu	15
Obrázek č. 2: Národní označení BIO produktu	26
Obrázek č. 3: Evropské označení BIO produktu	26

9.2 Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Přehled vybraných poměrových ukazatelů	14
Tabulka č. 2: Kralickův Quicktest za období 2018 -2022	51
Tabulka č. 3: Altmanův model za období 2018 -2022	52
Tabulka č. 4: Přehled trendových funkcí a index determinace celkových aktiv	54
Tabulka č. 5: Přehled trendových funkcí a indexu determinace oběžných aktiv	56
Tabulka č. 6: Přehled trendových funkcí a indexu determinace zásob.....	58
Tabulka č. 7: Přehled trendových funkcí a indexu determinace peněžních prostředků v pokladně a na účtech.....	60
Tabulka č. 8: Přehled trendových funkcí a indexu determinace vlastního kapitálu	62
Tabulka č. 9: Přehled trendových funkcí a indexu determinace cizího kapitálu	64
Tabulka č. 10: Přehled trendových funkcí a indexu determinace dlouhodobých závazků..	66
Tabulka č. 11: Přehled trendových funkcí a indexu determinace krátkodobých závazků...	67
Tabulka č. 12: Přehled trendových funkcí a indexu determinace EBIT	69
Tabulka č. 13: Přehled trendových funkcí a indexu determinace EAT	71
Tabulka č. 14: Přehled trendových funkcí a indexu determinace tržeb z prodeje vlastních výrobků a služeb	73
Tabulka č. 15: Predikce celkových aktiv pro roky 2023 a 2024 (v tis. Kč)	74
Tabulka č. 16: Predikce vlastního kapitálu pro roky 2023 a 2024 (v tis. Kč)	75
Tabulka č. 17: Predikce dlouhodobých závazků pro roky 2023 a 2024 (v tis. Kč).....	75
Tabulka č. 18: Predikce krátkodobých závazků pro roky 2023 a 2024 (v tis. Kč).....	75

9.3 Seznam grafů

Graf č. 1: Vývoj ukazatele rentability za období 2007-2022 (v %)	41
Graf č. 2: Vývoj ukazatele likvidity za období 2007 - 2022	46
Graf č. 3: Vývoj ukazatele zadluženosti za období 2007 – 2022 (v %)	48
Graf č. 4: Vývoj celkových aktiv (v tis. Kč)	53
Graf č. 5: Vývoj oběžných aktiv (v tis. Kč)	55
Graf č. 6: Vývoj zásob (v tis. Kč)	57
Graf č. 7: Vývoj peněžních prostředků v pokladně a na účtech (v tis. Kč)	59
Graf č. 8: Vývoj vlastního kapitálu (v tis. Kč)	61
Graf č. 9: Vývoj cizího kapitálu (v tis. Kč)	63
Graf č. 10: Vývoj dlouhodobých závazků (v tis. Kč)	65
Graf č. 11: Vývoj krátkodobých závazků (v tis. Kč)	67
Graf č. 12: Vývoj EBIT (v tis. Kč)	69
Graf č. 13: Vývoj EAT (v tis. Kč)	70
Graf č. 14: Vývoj tržeb z prodeje vlastních výrobků a služeb (v tis. Kč)	72

Přílohy

Příloha č. 1: - Vybrané ekonomické ukazatele z Rozvahy akciové společnosti Astur Straškov v tis. Kč v období 2007 až 2022	97
Příloha č. 2: - Vybrané ekonomické ukazatele z Výkazu zisku a ztráty akciové společnosti AsturStraškov v tis. Kč v období 2007 až 2022	98
Příloha č. 3: Dynamika vývoje celkových aktiv 2007-2022.....	98
Příloha č. 4: Dynamika vývoje oběžných aktiv 2007-2022.....	99
Příloha č. 5: Dynamika vývoje zásob 2007-2022	99
Příloha č. 6: Dynamika vývoje peněžních prostředků v pokladně a na účtech 2007-2022	100
Příloha č. 7: Dynamika vývoje vlastního kapitálu 2007-2022.....	100
Příloha č. 8: Dynamika vývoje cizího kapitálu 2007-2022	101
Příloha č. 9: Dynamika vývoje dlouhodobých závazků 2007-2022	101
Příloha č. 10: Dynamika vývoje krátkodobých závazků 2007-2022	102
Příloha č. 11: Dynamika vývoje provozního zisku 2007-2022	102
Příloha č. 12: Dynamika vývoje čistého zisku 2007-2022	103
Příloha č. 13: Dynamika vývoje tržeb z prodeje výrobků a služeb 2007-2022	103
Příloha č. 14: Zkoumané parametry poměrových ukazatelů rentability za období 2007-2022 (v %)	104
Příloha č. 15: Zkoumané parametry poměrových ukazatelů likvidity za období 2007-2022	104
Příloha č. 16: Zkoumané parametry poměrových ukazatelů zadluženosti za období 2007-2022 (v %)	105
Příloha č. 17: Dynamika vývoje rentability aktiv 2007-2022.....	105
Příloha č. 18: Dynamika vývoje rentability vlastního kapitálu 2007-2022	106
Příloha č. 19: Dynamika vývoje rentability celkového investovaného kapitálu 2007-2022	106
Příloha č. 20: Dynamika vývoje rentability tržeb z vlastních výrobků a služeb 2007-2022	107
Příloha č. 21: Dynamika vývoje peněžní likvidity 2007-2022	107
Příloha č. 22: Dynamika vývoje pohotové likvidity 2007-2022.....	108
Příloha č. 23: Dynamika vývoje běžné likvidity 2007-2022	108
Příloha č. 24: Dynamika vývoje věřitelského rizika 2007-2022	109

Příloha č. 25: Dynamika vývoje koeficientu samofinancování 2007-2022.....	109
Příloha č. 26: Dynamika vývoje míry zadlužení 2007-2022	110
Příloha č. 27: Porovnání hodnot celkových aktiv (v tis. Kč).....	110
Příloha č. 28: Porovnání hodnot oběžných aktiv (v tis. Kč).....	111
Příloha č. 29: Porovnání hodnot zásob (v tis. Kč)	111
Příloha č. 30: Porovnání hodnot peněžních prostředků v pokladně a na účtech (v tis. Kč)	112
Příloha č. 31: Porovnání hodnot vlastního kapitálu (v tis. Kč).....	112
Příloha č. 32: Porovnání hodnot cizího kapitálu (v tis. Kč).....	113
Příloha č. 33: Porovnání hodnot dlouhodobých závazků (v tis. Kč)	113
Příloha č. 34: Porovnání hodnot krátkodobých závazků (v tis. Kč)	114
Příloha č. 35: Porovnání hodnot EBIT (v tis. Kč)	114
Příloha č. 36: Porovnání hodnot EAT (v tis. Kč).....	115
Příloha č. 37: Porovnání hodnot tržeb z vlastních výrobků a služeb (v tis. Kč).....	115

Příloha č. 1: - Vybrané ekonomické ukazatele z Rozvahy akciové společnosti Astur Straškov v tis. Kč v období 2007 až 2022

Rok	Aktiva celkem	Finanční majetek - Peněžní prostředky v pokladně a na účtech	Oběžná aktiva	Zásoby
2007	243260	25091	136907	57399
2008	257615	24837	151126	70632
2009	275437	45894	162035	70402
2010	267933	38106	153453	66227
2011	278626	40520	158911	65173
2012	300076	90741	180533	52539
2013	309990	78692	178923	57279
2014	328167	80152	200632	67276
2015	313299	68897	174649	60124
2016	305912	76899	180585	58466
2017	314445	87267	165143	44690
2018	301987	58195	153367	54257
2019	289615	54384	131866	48133
2020	301883	34682	133466	48509
2021	350405	55987	159225	53431
2022	485017	117930	290327	69494
Rok	Vlastní kapitál	Cizí kapitál	Dlouhodobé závazky	Krátkodobé závazky
2007	209080	34180	2040	10515
2008	219210	37318	3897	11864
2009	218492	56945	4685	11263
2010	221295	46627	5056	11785
2011	231991	46446	5358	9787
2012	238415	61661	6234	9174
2013	248340	61650	6242	9037
2014	268127	59896	6960	11459
2015	266942	46357	6981	8247
2016	266470	39322	5382	13720
2017	279447	34998	5379	19189
2018	270225	31627	7334	14315
2019	264490	24625	10801	13824
2020	267642	34241	10597	23644
2021	294676	55729	17339	28390
2022	323496	161514	111288	30226

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Příloha č. 2: - Vybrané ekonomické ukazatele z Výkazu zisku a ztráty akciové společnosti AsturStraškov v tis. Kč v období 2007 až 2022

Rok	EBIT	EAT	Tržby z prodeje výrobků a služeb	Provozní cash flow
2007	12668	19720	123921	-
2008	16128	11935	105045	-
2009	2606	1266	100451	-
2010	4847	2993	120435	-
2011	16271	13002	132441	-
2012	12110	9391	149691	-
2013	16678	13164	124991	-
2014	28057	22335	144590	-
2015	4463	3178	131118	-
2016	6494	5015	129454	-
2017	20022	15185	121668	-
2018	-6969	-5435	74168	-16156
2019	-1498	-1377	78203	10993
2020	3482	3163	80604	390
2021	33103	27039	104730	34089
2022	28865	23427	103483	-34839

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Příloha č. 3: Dynamika vývoje celkových aktiv 2007-2022

Rok	t	Aktiva celkem (v tis. Kč)	První absolutní diference	Koeficient růstu	Bazický index (báze rok 2007)
2007	1	243 260	-	-	1,00
2008	2	257 615	14 355	1,06	1,06
2009	3	275 437	17 822	1,07	1,13
2010	4	267 933	-7 504	0,97	1,10
2011	5	278 626	10 693	1,04	1,15
2012	6	300 076	21 450	1,08	1,23
2013	7	309 990	9 914	1,03	1,27
2014	8	328 167	18 177	1,06	1,35
2015	9	313 299	-14 868	0,95	1,29
2016	10	305 912	-7 387	0,98	1,26
2017	11	314 445	8 533	1,03	1,29
2018	12	301 987	-12 458	0,96	1,24
2019	13	289 615	-12 372	0,96	1,19
2020	14	301 883	12 268	1,04	1,24
2021	15	350 405	48 522	1,16	1,44
2022	16	485 017	134 612	1,38	1,99
Průměr		307 729	-	1,05	-

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Příloha č. 4: Dynamika vývoje oběžných aktiv 2007-2022

Rok	t	Oběžná aktiva (v tis. Kč)	První absolutní diference	Koeficient růstu	Bazický index (báze rok 2007)
2007	1	136 907	-	-	1,00
2008	2	151 126	14 219	1,10	1,10
2009	3	162 035	10 909	1,07	1,18
2010	4	153 453	-8 582	0,95	1,12
2011	5	158 911	5 458	1,04	1,16
2012	6	180 533	21 622	1,14	1,32
2013	7	178 923	-1 610	0,99	1,31
2014	8	200 632	21 709	1,12	1,47
2015	9	174 649	-25 983	0,87	1,28
2016	10	180 585	5 936	1,03	1,32
2017	11	165 143	-15 442	0,91	1,21
2018	12	153 367	-11 776	0,93	1,12
2019	13	131 866	-21 501	0,86	0,96
2020	14	133 466	1 600	1,01	0,97
2021	15	159 225	25 759	1,19	1,16
2022	16	290 327	131 102	1,82	2,12
Průměr		169 447	-	1,07	-

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Příloha č. 5: Dynamika vývoje zásob 2007-2022

Rok	t	Zásoby (v tis. Kč)	První absolutní diference	Koeficient růstu	Bazický index (báze rok 2007)
2007	1	57 399	-	-	1,00
2008	2	70 632	13 233	1,23	1,23
2009	3	70 402	-230	1,00	1,23
2010	4	66 227	-4 175	0,94	1,15
2011	5	65 173	-1 054	0,98	1,14
2012	6	52 539	-12 634	0,81	0,92
2013	7	57 279	4 740	1,09	1,00
2014	8	67 276	9 997	1,17	1,17
2015	9	60 124	-7 152	0,89	1,05
2016	10	58 466	-1 658	0,97	1,02
2017	11	44 690	-13 776	0,76	0,78
2018	12	54 257	9 567	1,21	0,95
2019	13	48 133	-6 124	0,89	0,84
2020	14	48 509	376	1,01	0,85
2021	15	53 431	4 922	1,10	0,93
2022	16	69 494	16 063	1,30	1,21
Průměr		59 002	-	1,02	-

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Příloha č. 6: Dynamika vývoje peněžních prostředků v pokladně a na účtech 2007-2022

Rok	t	Peněžní prostředky v pokladně a na účtech (v tis. Kč)	První absolutní diference	Koeficient růstu	Bazický index (báze rok 2007)
2007	1	25 091	-	-	1,00
2008	2	24 837	-254	0,99	0,99
2009	3	45 894	21 057	1,85	1,83
2010	4	38 106	-7 788	0,83	1,52
2011	5	40 520	2 414	1,06	1,61
2012	6	90 741	50 221	2,24	3,62
2013	7	78 692	-12 049	0,87	3,14
2014	8	80 152	1 460	1,02	3,19
2015	9	68 897	-11 255	0,86	2,75
2016	10	76 899	8 002	1,12	3,06
2017	11	87 267	10 368	1,13	3,48
2018	12	58 195	-29 072	0,67	2,32
2019	13	54 384	-3 811	0,93	2,17
2020	14	34 682	-19 702	0,64	1,38
2021	15	55 987	21 305	1,61	2,23
2022	16	117 930	61 943	2,11	4,70
Průměr		61 142	-	1,20	-

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Příloha č. 7: Dynamika vývoje vlastního kapitálu 2007-2022

Rok	t	Vlastní kapitál (v tis. Kč)	První absolutní diference	Koeficient růstu	Bazický index (báze rok 2007)
2007	1	209 080	-	-	1,00
2008	2	219 210	10 130	1,05	1,05
2009	3	218 492	-718	1,00	1,05
2010	4	221 295	2 803	1,01	1,06
2011	5	231 991	10 696	1,05	1,11
2012	6	238 415	6 424	1,03	1,14
2013	7	248 340	9 925	1,04	1,19
2014	8	268 127	19 787	1,08	1,28
2015	9	266 942	-1 185	1,00	1,28
2016	10	266 470	-472	1,00	1,27
2017	11	279 447	12 977	1,05	1,34
2018	12	270 225	-9 222	0,97	1,29
2019	13	264 490	-5 735	0,98	1,27
2020	14	267 642	3 152	1,01	1,28
2021	15	294 676	27 034	1,10	1,41
2022	16	323 496	28 820	1,10	1,55
Průměr		255 521	-	1,03	-

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Příloha č. 8: Dynamika vývoje cizího kapitálu 2007-2022

Rok	t	Cizí kapitál (v tis. Kč)	První absolutní diference	Koeficient růstu	Bazický index (báze rok 2007)
2007	1	34 180	-	-	1,00
2008	2	37 318	3 138	1,09	1,09
2009	3	56 945	19 627	1,53	1,67
2010	4	46 627	-10 318	0,82	1,36
2011	5	46 446	-181	1,00	1,36
2012	6	61 661	15 215	1,33	1,80
2013	7	61 650	-11	1,00	1,80
2014	8	59 896	-1 754	0,97	1,75
2015	9	46 357	-13 539	0,77	1,36
2016	10	39 322	-7 035	0,85	1,15
2017	11	34 998	-4 324	0,89	1,02
2018	12	31 627	-3 371	0,90	0,93
2019	13	24 625	-7 002	0,78	0,72
2020	14	34 241	9 616	1,39	1,00
2021	15	55 729	21 488	1,63	1,63
2022	16	161 514	105 785	2,90	4,73
Průměr		52 071	-	1,19	-

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Příloha č. 9: Dynamika vývoje dlouhodobých závazků 2007-2022

Rok	t	Dlouhodobé závazky (v tis. Kč)	První absolutní diference	Koeficient růstu	Bazický index (báze rok 2007)
2007	1	2 040	-	-	1,00
2008	2	3 897	1 857	1,91	1,91
2009	3	4 685	788	1,20	2,30
2010	4	5 056	371	1,08	2,48
2011	5	5 358	302	1,06	2,63
2012	6	6 234	876	1,16	3,06
2013	7	6 242	8	1,00	3,06
2014	8	6 960	718	1,12	3,41
2015	9	6 981	21	1,00	3,42
2016	10	5 382	-1 599	0,77	2,64
2017	11	5 379	-3	1,00	2,64
2018	12	7 334	1 955	1,36	3,60
2019	13	10 801	3 467	1,47	5,29
2020	14	10 597	-204	0,98	5,19
2021	15	17 339	6 742	1,64	8,50
2022	16	111 288	93 949	6,42	54,55
Průměr		13 473	-	1,55	-

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Příloha č. 10: Dynamika vývoje krátkodobých závazků 2007-2022

Rok	t	Krátkodobé závazky (v tis. Kč)	První absolutní diference	Koeficient růstu	Bazický index (báze rok 2007)
2007	1	10 515	-	-	1,00
2008	2	11 864	1 349	1,13	1,13
2009	3	11 263	-601	0,95	1,07
2010	4	11 785	522	1,05	1,12
2011	5	9 787	-1 998	0,83	0,93
2012	6	9 174	-613	0,94	0,87
2013	7	9 037	-137	0,99	0,86
2014	8	11 459	2 422	1,27	1,09
2015	9	8 247	-3 212	0,72	0,78
2016	10	13 720	5 473	1,66	1,30
2017	11	19 189	5 469	1,40	1,82
2018	12	14 315	-4 874	0,75	1,36
2019	13	13 824	-491	0,97	1,31
2020	14	23 644	9 820	1,71	2,25
2021	15	28 390	4 746	1,20	2,70
2022	16	30 226	1 836	1,06	2,87
Průměr		14 777	-	1,11	-

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Příloha č. 11: Dynamika vývoje provozního zisku 2007-2022

Rok	t	EBIT (v tis. Kč)	První absolutní diference	Koeficient růstu	Bazický index (báze rok 2007)
2007	1	12 668	-	-	1,00
2008	2	16 128	3 460	1,27	1,27
2009	3	2 606	-13 522	0,16	0,21
2010	4	4 847	2 241	1,86	0,38
2011	5	16 271	11 424	3,36	1,28
2012	6	12 110	-4 161	0,74	0,96
2013	7	16 678	4 568	1,38	1,32
2014	8	28 057	11 379	1,68	2,21
2015	9	4 463	-23 594	0,16	0,35
2016	10	6 494	2 031	1,46	0,51
2017	11	20 022	13 528	3,08	1,58
2018	12	-6 969	-26 991	-0,35	-0,55
2019	13	-1 498	5 471	0,21	-0,12
2020	14	3 482	4 980	-2,32	0,27
2021	15	33 103	29 621	9,51	2,61
2022	16	28 865	-4 238	0,87	2,28
Průměr		12 333	-	1,54	-

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Příloha č. 12: Dynamika vývoje čistého zisku 2007-2022

Rok	t	EAT (v tis. Kč)	První absolutní diference	Koeficient růstu	Bazický index (báze rok 2007)
2007	1	19 720	-	-	1,00
2008	2	11 935	-7 785	0,61	0,61
2009	3	1 266	-10 669	0,11	0,06
2010	4	2 993	1 727	2,36	0,15
2011	5	13 002	10 009	4,34	0,66
2012	6	9 391	-3 611	0,72	0,48
2013	7	13 164	3 773	1,40	0,67
2014	8	22 335	9 171	1,70	1,13
2015	9	3 178	-19 157	0,14	0,16
2016	10	5 015	1 837	1,58	0,25
2017	11	15 185	10 170	3,03	0,77
2018	12	-5 435	-20 620	-0,36	-0,28
2019	13	-1 377	4 058	0,25	-0,07
2020	14	3 163	4 540	-2,30	0,16
2021	15	27 039	23 876	8,55	1,37
2022	16	23 427	-3 612	0,87	1,19
Průměr		10 250	-	1,53	-

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Příloha č. 13: Dynamika vývoje tržeb z prodeje výrobků a služeb 2007-2022

Rok	t	Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb (v tis. Kč)	První absolutní diference	Koeficient růstu	Bazický index (báze rok 2007)
2007	1	123 921	-	-	1,00
2008	2	105 045	-18 876	0,85	0,85
2009	3	100 451	-4 594	0,96	0,81
2010	4	120 435	19 984	1,20	0,97
2011	5	132 441	12 006	1,10	1,07
2012	6	149 691	17 250	1,13	1,21
2013	7	124 991	-24 700	0,83	1,01
2014	8	144 590	19 599	1,16	1,17
2015	9	131 118	-13 472	0,91	1,06
2016	10	129 454	-1 664	0,99	1,04
2017	11	121 668	-7 786	0,94	0,98
2018	12	74 168	-47 500	0,61	0,60
2019	13	78 203	4 035	1,05	0,63
2020	14	80 604	2 401	1,03	0,65
2021	15	104 730	24 126	1,30	0,85
2022	16	103 483	-1 247	0,99	0,84
Průměr		114 062	-	1,00	-

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Příloha č. 14: Zkoumané parametry poměrových ukazatelů rentability za období 2007-2022 (v %)

Rentabilita	ROA	ROE	ROCE	ROS
2007	5,21 %	9,43 %	6,00 %	15,91 %
2008	6,26 %	5,44 %	7,23 %	11,36 %
2009	0,95 %	0,58 %	1,17 %	1,26 %
2010	1,81 %	1,35 %	2,14 %	2,49 %
2011	5,84 %	5,60 %	6,86 %	9,82 %
2012	4,04 %	3,94 %	4,95 %	6,27 %
2013	5,38 %	5,30 %	6,55 %	10,53 %
2014	8,55 %	8,33 %	10,20 %	15,45 %
2015	1,42 %	1,19 %	1,63 %	2,42 %
2016	2,12 %	1,88 %	2,39 %	3,87 %
2017	6,37 %	5,43 %	7,03 %	12,48 %
2018	-2,31 %	-2,01 %	-2,51 %	-7,33 %
2019	-0,52 %	-0,52 %	-0,54 %	-1,76 %
2020	1,15 %	1,18 %	1,25 %	3,92 %
2021	9,45 %	9,18 %	10,61 %	25,82 %
2022	5,95 %	7,24 %	6,64 %	22,64 %

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Příloha č. 15: Zkoumané parametry poměrových ukazatelů likvidity za období 2007-2022

Likvidita	Peněžní	Pohotová	Běžná
2007	2,386210	7,561388	13,020162
2008	2,093476	6,784727	12,738200
2009	4,074758	8,135754	14,386487
2010	3,233432	7,401443	13,021044
2011	4,140186	9,577807	16,236947
2012	9,891105	13,951820	19,678766
2013	8,707757	13,460662	19,798938
2014	6,994677	11,637665	17,508683
2015	8,354189	13,886868	21,177277
2016	5,604883	8,900802	13,162172
2017	4,547762	6,277190	8,606129
2018	4,065316	6,923507	10,713727
2019	3,934028	6,057075	9,538918
2020	1,466841	3,593174	5,644815
2021	1,972068	3,726453	5,608489
2022	3,901608	7,306061	9,605207

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Příloha č. 16: Zkoumané parametry poměrových ukazatelů zadluženosti za období 2007-2022 (v %)

Zadluženost	Věřitelské riziko	Koeficient samofinancování	Míra zadlužení
2007	14,05 %	85,95 %	16,35 %
2008	14,49 %	85,09 %	17,02 %
2009	20,67 %	79,33 %	26,06 %
2010	17,40 %	82,59 %	21,07 %
2011	16,67 %	83,26 %	20,02 %
2012	20,55 %	79,45 %	25,86 %
2013	19,89 %	80,11 %	24,82 %
2014	18,25 %	81,70 %	22,34 %
2015	14,80 %	85,20 %	17,37 %
2016	12,85 %	87,11 %	14,76 %
2017	11,13 %	88,87 %	12,52 %
2018	10,47 %	89,48 %	11,70 %
2019	8,50 %	91,32 %	9,31 %
2020	11,34 %	88,66 %	12,79 %
2021	15,90 %	84,10 %	18,91 %
2022	33,30 %	66,70 %	49,93 %

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Příloha č. 17: Dynamika vývoje rentability aktiv 2007-2022

Rok	t	ROA	První absolutní diference	Tempo růstu	Bazický index (báze rok 2007)
2007	1	0,052076	-	-	1,000000
2008	2	0,062605	0,010529	1,202185	1,202185
2009	3	0,009461	-0,053144	0,151122	0,181677
2010	4	0,018090	0,008629	1,912060	0,347377
2011	5	0,058397	0,040307	3,228137	1,121380
2012	6	0,040356	-0,018041	0,691063	0,774944
2013	7	0,053802	0,013446	1,333185	1,033144
2014	8	0,085496	0,031694	1,589086	1,641754
2015	9	0,014245	-0,071251	0,166616	0,273543
2016	10	0,021228	0,006983	1,490207	0,407635
2017	11	0,063674	0,042446	2,999529	1,222713
2018	12	-0,023077	-0,086751	-0,362424	-0,443141
2019	13	-0,005172	0,017905	0,224119	-0,099316
2020	14	0,011534	0,016706	-2,230085	0,221484
2021	15	0,094471	0,082937	8,190654	1,814099
2022	16	0,059513	-0,034958	0,629961	1,142811
Průměr		0,038544	-	1,414361	-

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Příloha č. 18: Dynamika vývoje rentability vlastního kapitálu 2007-2022

Rok	t	ROE	První absolutní diference	Tempo růstu	Bazický index (báze rok 2007)
2007	1	0,094318	-	-	1,000000
2008	2	0,054446	-0,039872	0,577260	0,577260
2009	3	0,005794	-0,048652	0,106417	0,061430
2010	4	0,013525	0,007731	2,334311	0,143398
2011	5	0,056045	0,042520	4,143808	0,594213
2012	6	0,039389	-0,016656	0,702810	0,417619
2013	7	0,053008	0,013619	1,345756	0,562014
2014	8	0,083300	0,030292	1,571461	0,883182
2015	9	0,011905	-0,071395	0,142917	0,126222
2016	10	0,018820	0,006915	1,580848	0,199538
2017	11	0,054339	0,035519	2,887301	0,576125
2018	12	-0,020113	-0,074452	-0,370139	-0,213247
2019	13	-0,005206	0,014907	0,258838	-0,055196
2020	14	0,011818	0,017024	-2,270073	0,125300
2021	15	0,091758	0,079940	7,764258	0,972858
2022	16	0,072418	-0,019340	0,789228	0,767807
Průměr		0,039723	-	1,437667	-

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Příloha č. 19: Dynamika vývoje rentability celkového investovaného kapitálu 2007-2022

Rok	t	ROCE	První absolutní diference	Tempo růstu	Bazický index (báze rok 2007)
2007	1	0,060004	-	-	1,000000
2008	2	0,072288	0,012284	1,204720	1,204720
2009	3	0,011677	-0,060611	0,161534	0,194604
2010	4	0,021414	0,009737	1,833861	0,356876
2011	5	0,068553	0,047139	3,201317	1,142474
2012	6	0,049499	-0,019054	0,722054	0,824928
2013	7	0,065511	0,016012	1,323481	1,091777
2014	8	0,101993	0,036482	1,556884	1,699770
2015	9	0,016293	-0,085700	0,159746	0,271532
2016	10	0,023888	0,007595	1,466151	0,398107
2017	11	0,070296	0,046408	2,942733	1,171522
2018	12	-0,025108	-0,095404	-0,357175	-0,418439
2019	13	-0,005442	0,019666	0,216744	-0,090694
2020	14	0,012514	0,017956	-2,299522	0,208553
2021	15	0,106094	0,093580	8,478025	1,768115
2022	16	0,066389	-0,039705	0,625756	1,106410
Průměr		0,044741	-	1,415754	-

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Příloha č. 20: Dynamika vývoje rentability tržeb z vlastních výrobků a služeb 2007-2022

Rok	t	ROS	První absolutní diference	Tempo růstu	Bazický index (báze rok 2007)
2007	1	0,159134	-	-	1,000000
2008	2	0,113618	-0,045516	0,713977	0,713977
2009	3	0,012603	-0,101015	0,110924	0,079197
2010	4	0,024852	0,012249	1,971911	0,156170
2011	5	0,098172	0,073320	3,950266	0,616914
2012	6	0,062736	-0,035436	0,639042	0,394234
2013	7	0,105320	0,042584	1,678781	0,661832
2014	8	0,154471	0,049151	1,466682	0,970698
2015	9	0,024238	-0,130233	0,156910	0,152312
2016	10	0,038740	0,014502	1,598317	0,243443
2017	11	0,124807	0,086067	3,221657	0,784289
2018	12	-0,073280	-0,198087	-0,587147	-0,460492
2019	13	-0,017608	0,055672	0,240284	-0,110649
2020	14	0,039241	0,056849	-2,228589	0,246591
2021	15	0,258178	0,218937	6,579292	1,622394
2022	16	0,226385	-0,031793	0,876856	1,422606
Průměr		0,084475	-	1,359278	-

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Příloha č. 21: Dynamika vývoje peněžní likvidity 2007-2022

Rok	t	Peněžní likvidita	První absolutní diference	Tempo růstu	Bazický index (báze rok 2007)
2007	1	2,386210	-	-	1,000000
2008	2	2,093476	-0,292734	0,877323	0,877323
2009	3	4,074758	1,981282	1,946408	1,707628
2010	4	3,233432	-0,841326	0,793527	1,355049
2011	5	4,140186	0,906754	1,280431	1,735047
2012	6	9,891105	5,750919	2,389048	4,145111
2013	7	8,707757	-1,183348	0,880362	3,649200
2014	8	6,994677	-1,713080	0,803270	2,931291
2015	9	8,354189	1,359512	1,194364	3,501028
2016	10	5,604883	-2,749306	0,670907	2,348864
2017	11	4,547762	-1,057121	0,811393	1,905852
2018	12	4,065316	-0,482446	0,893916	1,703671
2019	13	3,934028	-0,131288	0,967705	1,648651
2020	14	1,466841	-2,467187	0,372860	0,614716
2021	15	1,972068	0,505227	1,344432	0,826444
2022	16	3,901608	1,929540	1,978435	1,635065
Průměr		4,710519	-	1,146959	-

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Příloha č. 22: Dynamika vývoje pohotové likvidity 2007-2022

Rok	t	Pohotová likvidita	První absolutní diference	Tempo růstu	Bazický index (báze rok 2007)
2007	1	7,561388	-	-	1,000000
2008	2	6,784727	-0,776661	0,897286	0,897286
2009	3	8,135754	1,351027	1,199128	1,075960
2010	4	7,401443	-0,734311	0,909743	0,978847
2011	5	9,577807	2,176364	1,294046	1,266673
2012	6	13,951820	4,374013	1,456682	1,845140
2013	7	13,460662	-0,491158	0,964796	1,780184
2014	8	11,637665	-1,822997	0,864569	1,539091
2015	9	13,886868	2,249203	1,193269	1,836550
2016	10	8,900802	-4,986066	0,640951	1,177139
2017	11	6,277190	-2,623612	0,705239	0,830164
2018	12	6,923507	0,646317	1,102963	0,915640
2019	13	6,057075	-0,866432	0,874856	0,801053
2020	14	3,593174	-2,463901	0,593219	0,475200
2021	15	3,726453	0,133279	1,037092	0,492827
2022	16	7,306061	3,579608	1,960594	0,966233
Průměr		8,448900	-	1,046296	-

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Příloha č. 23: Dynamika vývoje běžné likvidity 2007-2022

Rok	t	Běžná likvidita	První absolutní diference	Tempo růstu	Bazický index (báze rok 2007)
2007	1	13,020162	-	-	1,000000
2008	2	12,738200	-0,281962	0,978344	0,978344
2009	3	14,386487	1,648287	1,129397	1,104939
2010	4	13,021044	-1,365443	0,905089	1,000068
2011	5	16,236947	3,215903	1,246977	1,247062
2012	6	19,678766	3,441819	1,211975	1,511407
2013	7	19,798938	0,120172	1,006107	1,520637
2014	8	17,508683	-2,290255	0,884324	1,344736
2015	9	21,177277	3,668594	1,209530	1,626499
2016	10	13,162172	-8,015105	0,621523	1,010907
2017	11	8,606129	-4,556043	0,653853	0,660985
2018	12	10,713727	2,107598	1,244895	0,822857
2019	13	9,538918	-1,174809	0,890345	0,732627
2020	14	5,644815	-3,894103	0,591767	0,433544
2021	15	5,608489	-0,036326	0,993565	0,430754
2022	16	9,605207	3,996718	1,712619	0,737718
Průměr		13,152873	-	1,018687	-

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Příloha č. 24: Dynamika vývoje věřitelského rizika 2007-2022

Rok	t	Věřitelské riziko	První absolutní diference	Tempo růstu	Bazický index (báze rok 2007)
2007	1	0,140508	-	-	1,000000
2008	2	0,144860	0,004352	1,030973	1,030973
2009	3	0,206744	0,061884	1,427199	1,471404
2010	4	0,174025	-0,032719	0,841741	1,238542
2011	5	0,166697	-0,007328	0,957891	1,186388
2012	6	0,205485	0,038788	1,232686	1,462443
2013	7	0,198877	-0,006608	0,967842	1,415414
2014	8	0,182517	-0,016360	0,917738	1,298979
2015	9	0,147964	-0,034553	0,810686	1,053065
2016	10	0,128540	-0,019424	0,868725	0,914823
2017	11	0,111301	-0,017239	0,865886	0,792133
2018	12	0,104730	-0,006571	0,940962	0,745367
2019	13	0,085027	-0,019703	0,811869	0,605140
2020	14	0,113425	0,028398	1,333988	0,807249
2021	15	0,159042	0,045617	1,402178	1,131907
2022	16	0,333007	0,173965	2,093831	2,370022
Průměr		0,162672	-	1,100280	-

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Příloha č. 25: Dynamika vývoje koeficientu samofinancování 2007-2022

Rok	t	Koeficient samofinancování	První absolutní diference	Tempo růstu	Bazický index (báze rok 2007)
2007	1	0,859492	-	-	1,000000
2008	2	0,850921	-0,008571	0,990028	0,990028
2009	3	0,793256	-0,057665	0,932232	0,922936
2010	4	0,825934	0,032678	1,041195	0,960956
2011	5	0,832625	0,006691	1,008101	0,968741
2012	6	0,794515	-0,038110	0,954229	0,924401
2013	7	0,801123	0,006608	1,008317	0,932089
2014	8	0,817044	0,015921	1,019873	0,950613
2015	9	0,852036	0,034992	1,042828	0,991325
2016	10	0,871067	0,019031	1,022336	1,013467
2017	11	0,888699	0,017632	1,020242	1,033982
2018	12	0,894823	0,006124	1,006891	1,041107
2019	13	0,913247	0,018424	1,020590	1,062543
2020	14	0,886575	-0,026672	0,970794	1,031510
2021	15	0,840958	-0,045617	0,948547	0,978436
2022	16	0,666979	-0,173979	0,793118	0,776015
Průměr		0,836831	-	0,985288	-

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Příloha č. 26: Dynamika vývoje míry zadlužení 2007-2022

Rok	t	Míra zadlužení	První absolutní diference	Tempo růstu	Bazický index (báze rok 2007)
2007	1	0,163478	-	-	1,000000
2008	2	0,170239	0,006761	1,041357	1,041357
2009	3	0,260627	0,090388	1,530948	1,594263
2010	4	0,210701	-0,049926	0,808439	1,288865
2011	5	0,200221	-0,010480	0,950259	1,224756
2012	6	0,258629	0,058408	1,291720	1,582042
2013	7	0,248248	-0,010381	0,959861	1,518541
2014	8	0,223387	-0,024861	0,899854	1,366465
2015	9	0,173659	-0,049728	0,777391	1,062277
2016	10	0,147566	-0,026093	0,849746	0,902666
2017	11	0,125240	-0,022326	0,848705	0,766097
2018	12	0,117040	-0,008200	0,934526	0,715937
2019	13	0,093104	-0,023936	0,795489	0,569520
2020	14	0,127936	0,034832	1,374119	0,782588
2021	15	0,189120	0,061184	1,478239	1,156853
2022	16	0,499277	0,310157	2,640001	3,054093
Průměr		0,200529	-	1,145377	-

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Příloha č. 27: Porovnání hodnot celkových aktiv (v tis. Kč)

Rok	Celková aktiva	
	y	y'
2007	243 260	252 671
2008	257 615	258 989
2009	275 437	265 466
2010	267 933	272 105
2011	278 626	278 909
2012	300 076	285 884
2013	309 990	293 033
2014	328 167	300 361
2015	313 299	307 873
2016	305 912	315 572
2017	314 445	323 464
2018	301 987	331 553
2019	289 615	339 844
2020	301 883	348 343
2021	350 405	357 054
2022	485 017	365 983

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Příloha č. 28: Porovnání hodnot oběžných aktiv (v tis. Kč)

Oběžná aktiva		
Rok	y	y'
2007	136 907	156 991
2008	151 126	156 793
2009	162 035	156 993
2010	153 453	157 592
2011	158 911	158 589
2012	180 533	159 984
2013	178 923	161 778
2014	200 632	163 969
2015	174 649	166 560
2016	180 585	169 548
2017	165 143	172 935
2018	153 367	176 720
2019	131 866	180 903
2020	133 466	185 485
2021	159 225	190 465
2022	290 327	195 843

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Příloha č. 29: Porovnání hodnot zásob (v tis. Kč)

Zásoby		
Rok	y	y'
2007	57 399	68 878
2008	70 632	66 590
2009	70 402	64 509
2010	66 227	62 638
2011	65 173	60 974
2012	52 539	59 518
2013	57 279	58 271
2014	67 276	57 232
2015	60 124	56 401
2016	58 466	55 778
2017	44 690	55 363
2018	54 257	55 157
2019	48 133	55 158
2020	48 509	55 368
2021	53 431	55 786
2022	69 494	56 412

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Příloha č. 30: Porovnání hodnot peněžních prostředků v pokladně a na účtech (v tis. Kč)

Peněžní prostředky v pokladně a na účtech		
Rok	y	y'
2007	25 091	26 067
2008	24 837	34 293
2009	45 894	40 261
2010	38 106	45 116
2011	40 520	49 280
2012	90 741	52 967
2013	78 692	56 298
2014	80 152	59 353
2015	68 897	62 185
2016	76 899	64 832
2017	87 267	67 324
2018	58 195	69 682
2019	54 384	71 925
2020	34 682	74 065
2021	55 987	76 115
2022	117 930	78 084

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Příloha č. 31: Porovnání hodnot vlastního kapitálu (v tis. Kč)

Vlastní kapitál		
Rok	y	y'
2007	209 080	212 023
2008	219 210	217 173
2009	218 492	222 448
2010	221 295	227 852
2011	231 991	233 386
2012	238 415	239 055
2013	248 340	244 862
2014	268 127	250 810
2015	266 942	256 902
2016	266 470	263 142
2017	279 447	269 534
2018	270 225	276 081
2019	264 490	282 787
2020	267 642	289 656
2021	294 676	296 692
2022	323 496	303 899

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Příloha č. 32: Porovnání hodnot cizího kapitálu (v tis. Kč)

Cizí kapitál		
Rok	y	y'
2007	34 180	56 723
2008	37 318	50 791
2009	56 945	45 998
2010	46 627	42 343
2011	46 446	39 826
2012	61 661	38 447
2013	61 650	38 206
2014	59 896	39 103
2015	46 357	41 139
2016	39 322	44 312
2017	34 998	48 624
2018	31 627	54 073
2019	24 625	60 661
2020	34 241	68 387
2021	55 729	77 251
2022	161 514	87 252

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Příloha č. 33: Porovnání hodnot dlouhodobých závazků (v tis. Kč)

Dlouhodobé závazky		
Rok	y	y'
2007	2 040	2 577
2008	3 897	2 968
2009	4 685	3 420
2010	5 056	3 939
2011	5 358	4 538
2012	6 234	5 228
2013	6 242	6 023
2014	6 960	6 938
2015	6 981	7 993
2016	5 382	9 208
2017	5 379	10 607
2018	7 334	12 220
2019	10 801	14 077
2020	10 597	16 217
2021	17 339	18 682
2022	111 288	21 521

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Příloha č. 34: Porovnání hodnot krátkodobých závazků (v tis. Kč)

Krátkodobé závazky		
Rok	y	y'
2007	10 515	12 985
2008	11 864	11 474
2009	11 263	10 337
2010	11 785	9 576
2011	9 787	9 190
2012	9 174	9 179
2013	9 037	9 543
2014	11 459	10 282
2015	8 247	11 396
2016	13 720	12 885
2017	19 189	14 750
2018	14 315	16 989
2019	13 824	19 604
2020	23 644	22 593
2021	28 390	25 958
2022	30 226	29 698

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Příloha č. 35: Porovnání hodnot EBIT (v tis. Kč)

EBIT		
Rok	y	y'
2007	12 668	14 907
2008	16 128	13 175
2009	2 606	11 740
2010	4 847	10 603
2011	16 271	9 764
2012	12 110	9 222
2013	16 678	8 978
2014	28 057	9 032
2015	4 463	9 383
2016	6 494	10 032
2017	20 022	10 979
2018	-6 969	12 223
2019	-1 498	13 765
2020	3 482	15 605
2021	33 103	17 742
2022	28 865	20 177

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Příloha č. 36: Porovnání hodnot EAT (v tis. Kč)

EAT		
Rok	y	y'
2007	19 720	15 687
2008	11 935	13 248
2009	1 266	11 176
2010	2 993	9 472
2011	13 002	8 135
2012	9 391	7 165
2013	13 164	6 563
2014	22 335	6 328
2015	3 178	6 460
2016	5 015	6 959
2017	15 185	7 826
2018	-5 435	9 060
2019	-1 377	10 661
2020	3 163	12 629
2021	27 039	14 965
2022	23 427	17 668

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)

Příloha č. 37: Porovnání hodnot tržeb z vlastních výrobků a služeb (v tis. Kč)

Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb		
Rok	y	y'
2007	123 921	113 229
2008	105 045	117 848
2009	100 451	121 501
2010	120 435	124 188
2011	132 441	125 909
2012	149 691	126 664
2013	124 991	126 453
2014	144 590	125 277
2015	131 118	123 134
2016	129 454	120 025
2017	121 668	115 950
2018	74 168	110 909
2019	78 203	104 902
2020	80 604	97 929
2021	104 730	89 990
2022	103 483	81 085

Zdroj: Výroční zprávy Astur, a. s., vlastní zpracování (2023)